

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2014,

**kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,
ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o dani z přidané hodnoty

Čl. I

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 319/2006 Sb., zákona č. 172/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 302/2008 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 489/2009 Sb., zákona č. 120/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 47/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. .../2014 Sb. a zákona č. .../2014 Sb., se mění takto:

1. Na konci poznámky pod čarou č. 1 se na samostatné řádky doplňují věty „Směrnice Rady 2013/42/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o mechanismus rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH. Směrnice Rady 2013/43/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů.“.
2. V § 4 odst. 1 se písmeno d) zrušuje.
Dosavadní písmena e) až o) se označují jako písmena d) až n).
3. V § 4 odst. 1 písm. e) se za slovo „úřad;“ vkládají slova „ve věci povolení k prodeji za ceny bez daně a“.
4. V § 4a odst. 1 písm. c) se slova „až 56“ nahrazují slovy „až 56a“.

5. V § 4b odstavec 3 zní:

„(3) Ustanovení tohoto zákona o jednotce a o nemovité věci se použijí obdobně i na jednotku, která je vymezena podle zákona o vlastnictví bytů, spolu se s ní spojeným podílem na společných částech domu, a pokud je s ní spojeno vlastnictví k pozemku, tak i spolu s podílem na tomto pozemku.“

6. V § 5 odst. 2 se slova „nebo jako příjmy za autorské příspěvky, z nichž je uplatňována zvláštní sazba daně podle zvláštního právního předpisu⁷⁾“ zrušují.

Poznámka pod čarou č. 7 se zrušuje.

7. V § 5c odst. 3 a 4 se za slovo „dnem“ vkládají slova „následujícím po dni“.

8. Za § 6j se vkládají nové § 6k a 6l, které znějí:

„§ 6k

Osoba povinná k dani, která není plátcem, nebo právnická osoba nepovinná k dani, které budou v tuzemsku pořizovat zboží z jiného členského státu podle § 2b, jsou identifikovanými osobami ode dne následujícího po dni oznámení rozhodnutí, kterým jsou tyto osoby registrovány.

§ 6l

Osoba povinná k dani se sídlem nebo provozovnou v tuzemsku, která není plátcem, je identifikovanou osobou ode dne následujícího po dni oznámení rozhodnutí, kterým je tato osoba registrována, pokud

- a) od osoby neusazené v tuzemsku bude přijímat zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, pokud se jedná o
 1. poskytnutí služby,
 2. dodání zboží s instalací nebo montáží, nebo
 3. dodání zboží soustavami nebo sítěmi, nebo
- b) bude poskytovat službu s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1, s výjimkou poskytnutí služby, které je v jiném členském státě osvobozeno od daně.“

9. V § 14 odst. 5 písm. b) se slova „zvláštních právních předpisů“ nahrazují slovy „zvláštního právního předpisu“ a slova „o nápravě majetkových křivd“ se zrušují.

10. V § 19 odst. 5 se na konci textu věty druhé doplňují slova „; tuto lhůtu nelze prodloužit“.

11. V § 19 odst. 6 se na konci textu věty první doplňují slova „; tuto lhůtu nelze prodloužit“.

12. V § 28 odst. 2 písm. a) se slova „provozovnu, je-li plnění uskutečněno prostřednictvím této provozovny“ nahrazují slovy „ve kterém nemá umístěnu provozovnu, prostřednictvím které je toto plnění uskutečněno“.

13. V § 28 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Orgán veřejné moci nebo dražebník je povinen namísto plátce vystavit daňový doklad při dražbě obchodního majetku plátce nebo při jeho prodeji mimo dražbu, a to obdobně podle odstavce 1 písm. a), a poskytnout daňový doklad tomuto plátcí.“.

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 4 až 6.

14. V § 28 odst. 5 písm. b) se slova „provozovnu, je-li plnění uskutečněno prostřednictvím této provozovny“ nahrazují slovy „ve kterém nemá umístěnu provozovnu, prostřednictvím které je toto plnění uskutečněno“.

15. V § 29 odst. 3 písm. b) se slova „rozsah plnění a“ zrušují.

CELEX: 32006L0112

16. V § 32 odst. 1 se slovo „, e)“ a slova „a b)“ zrušují.

17. V § 32 odst. 2 se slova „namísto rozsahu a předmětu plnění“ nahrazují slovem „rovněž“.

18. Za § 32 se vkládá nový § 32a, který včetně nadpisu zní:

„§ 32a

Potvrzení při dražbě a při prodeji mimo dražbu

Potvrzení vystavené při dražbě obchodního majetku plátce nebo při jeho prodeji mimo dražbu je daňovým dokladem, pokud obsahuje

- a) náležitosti daňového dokladu a
- b) sdělení, že se jedná o prodej prostřednictvím osoby určené k uskutečnění prodeje obchodního majetku plátce.“.

19. V § 34 odst. 3 se slova „a neporušenosti jeho obsahu“ nahrazují slovy „, neporušenosti jeho obsahu a jeho čitelnosti“.

20. V § 35 odst. 4 se slovo „provozovnou“ nahrazuje slovem „provozovnu“.

21. V § 38 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „bez zahrnutí hodnoty služby poskytnuté osobou neusazenou v tuzemsku s místem plnění v tuzemsku podle § 9 odst. 1“.

22. V nadpisu § 39 se slova „registrovanou k dani v jiném členském státě a zahraniční osobou“ nahrazují slovy „neusazenou v tuzemsku“.

23. V § 39 odst. 1 se slova „registrovanou k dani v jiném členském státě a zahraniční osobou“ nahrazují slovy „neusazenou v tuzemsku“.

24. V § 42 odstavce 4 až 6 znějí:

„(4) V případě opravy základu daně a výše daně se uplatní sazba daně platná ke dni povinnosti přiznat daň u původního zdanitelného plnění nebo ke dni přijetí úplaty. Pro přepočítání cizí měny na českou měnu se použije kurz uplatněný u původního zdanitelného plnění nebo při přiznání daně z přijaté úplaty. V případě opravy základu daně a výše daně podle § 42 odst. 1 písm. b), kdy je zároveň vystaven opravný daňový doklad podle § 45 odst. 4, lze použít i kurz platný první pracovní den kalendářního roku, ve kterém vznikl důvod opravy.

(5) Opravu základu daně a výše daně nelze provést po uplynutí 3 let od konce zdaňovacího období, ve kterém vznikla povinnost přiznat daň u původního uskutečněného zdanitelného plnění nebo došlo k přijetí úplaty, pokud se zdanitelné plnění ještě neuskutečnilo.

(6) Opravu základu daně a výše daně u dílčího plnění lze provést rovněž ve lhůtě 3 let od konce zdaňovacího období, ve kterém došlo k převzetí celkového díla, pokud bylo předáno a převzato po částech.“

25. V § 43 odst. 1 se slova „se uskutečnilo původní plnění nebo byla přijata úplata“ nahrazují slovy „byla nesprávně uplatněna daň“.

26. V § 43 odst. 3 se slova „devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou a platný pro osobu“ nahrazují slovy „uplatněný osobou“.

27. V části první hlavě II nadpisu dílu 7 se slova „**a oprava sazby daně**“ zrušují.

28. § 48 včetně nadpisu zní:

„§ 48

Sazba daně u dokončené stavby pro bydlení nebo dokončené stavby pro sociální bydlení

(1) První snížená sazba daně se uplatní při poskytnutí stavebních nebo montážních prací provedených na dokončené stavbě, pokud se jedná o stavbu pro bydlení nebo stavbu pro sociální bydlení.

CELEX: 32006L0112

(2) Stavbou pro bydlení se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí

- a) stavba bytového domu podle právních předpisů upravujících katastr nemovitostí,
- b) stavba rodinného domu podle právních předpisů upravujících katastr nemovitostí,
- c) stavba, která
 1. slouží k využití stavby bytového domu nebo stavby rodinného domu a
 2. je zřízena na pozemku, který tvoří funkční celek s touto stavbou bytového domu nebo rodinného domu,
- d) obytný prostor,

- e) místnost užívaná spolu s obytným prostorem podle písmene d), která se nachází ve stejné stavbě pevně spojené se zemí.

(3) Pozemkem, který tvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí, se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí pozemek, který slouží k provozu stavby pevně spojené se zemí nebo plní její funkce nebo který je využíván spolu s takovou stavbou. Touto stavbou není inženýrská síť ve vlastnictví jiné osoby než vlastníka pozemku.

(4) Obytným prostorem se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí soubor místností, popřípadě jednotlivá obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením odpovídá požadavkům na trvalé bydlení.

(5) Stavbami pro sociální bydlení se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí

- a) stavba bytového domu podle právních předpisů upravujících katastr nemovitostí, v němž není obytný prostor s podlahovou plochou přesahující 120 m²,
- b) stavba rodinného domu podle právních předpisů upravujících katastr nemovitostí, jehož podlahová plocha nepřesahuje 350 m²,
- c) obytný prostor pro sociální bydlení,
- d) ubytovací zařízení pro ubytování příslušníků bezpečnostních sborů podle zákona upravujícího služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů nebo pro ubytování státních zaměstnanců,
- e) zařízení sociálních služeb poskytující pobytové služby podle zákona o sociálních službách,
- f) školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči, jakož i střediska výchovné péče, podle zákona upravujícího výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovnou péči ve školských zařízeních,
- g) internáty škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením podle právních předpisů upravujících školská výchovná a ubytovací zařízení a školská účelová zařízení,
- h) dětské domovy pro děti do 3 let věku,
- i) zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a zařízení pro výkon pěstounské péče poskytující péči podle zákona upravujícího sociálně-právní ochranu dětí,
- j) speciální lůžková zařízení hospicového typu,
- k) domovy péče o válečné veterány,
- l) jiná stavba, která
 1. slouží k využití staveb uvedených v písmenech a), b) a d) až k) a
 2. je zřízena na pozemku, který tvoří s těmito stavbami funkční celek.

(6) Obytným prostorem pro sociální bydlení se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí

- a) obytný prostor, jehož podlahová plocha nepřesahuje 120 m²,
- b) místnost užívaná spolu s obytným prostorem podle písmene a), která se nachází ve stejné stavbě pevně spojené se zemí.“.

29. § 48a se včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 27a, 27b, 27c, 27d, 27f, 27g a 27h zrušuje.

30. Za § 48 se vkládá nový § 49, který včetně nadpisu zní:

„§ 49

Sazba daně u výstavby nebo dodání stavby pro sociální bydlení

(1) První snížená sazba daně se uplatní při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených s výstavbou stavby, která je stavbou pro sociální bydlení.

(2) První snížená sazba daně se uplatní také při poskytnutí stavebních a montážních prací, kterými se stavba nebo prostor mění na stavbu pro sociální bydlení.

(3) První snížená sazba daně se uplatní u dodání

- a) stavby pro sociální bydlení,
- b) pozemku, jehož součástí není jiná stavba než stavba pro sociální bydlení,
- c) práva stavby, jehož součástí není jiná stavba než stavba pro sociální bydlení, nebo
- d) jednotky, která nezahrnuje jiný prostor než obytný prostor pro sociální bydlení.“.

CELEX: 32006L0112

31. V § 51 odst. 1 písmena f) a g) znějí:

„f) dodání nemovité věci (§ 56),

g) nájem nemovité věci (§ 56a),“.

CELEX: 32006L0112

32. V § 54 odst. 1 písm. v) se slova „investičního fondu, transformovaného fondu nebo obdobných zahraničních fondů“ nahrazují slovy „investičního fondu“.

33. Poznámka pod čarou č. 38 se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

34. § 56 a 56a včetně nadpisů znějí:

„§ 56

Dodání nemovité věci

(1) Od daně je osvobozeno dodání pozemku, který

- a) netvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí a
- b) není stavebním pozemkem.

(2) Stavebním pozemkem se pro účely zákona o dani z přidané hodnoty rozumí pozemek, na kterém

- a) má být zhotovena stavba pevně spojená se zemí a
 1. který je nebo byl předmětem stavebních prací, nebo správních úkonů za účelem zhotovení této stavby, nebo,
 2. v jehož okolí jsou prováděny nebo byly provedeny stavební práce za účelem zhotovení této stavby, nebo
- b) může být podle stavebního povolení nebo udělení souhlasu s provedením ohlášené stavby podle stavebního zákona zhotovena stavba pevně spojená se zemí.

- (3) Dodání vybrané nemovité věci je osvobozeno od daně po uplynutí 5 let
- a) od vydání prvního kolaudačního souhlasu nebo kolaudačního souhlasu po podstatné změně dokončené stavby, jednotky nebo inženýrské sítě, nebo
 - b) ode dne, kdy mohlo být započato užívání stavby, jednotky nebo inženýrské sítě podle stavebního zákona v souladu
 - 1. s prvním oznámením o záměru započít s jejich užíváním,
 - 2. se souhlasem stavebního úřadu, byly-li odstraněny nedostatky, pro které stavební úřad zakázal jejich užívání, nebo
 - 3. s oznámením o záměru započít s užíváním nebo oznámením změny v užívání po podstatné změně dokončené stavby, jednotky nebo inženýrské sítě.
- (4) Vybranou nemovitou věcí se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí
- a) stavba pevně spojená se zemí,
 - b) jednotka,
 - c) inženýrská síť,
 - d) pozemek, který tvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí,
 - e) podzemní stavba se samostatným účelovým určením,
 - f) právo stavby, jehož součástí je stavba pevně spojená se zemí.

(5) Plátce se může rozhodnout, že se u dodání pozemku podle odstavce 1 nebo u dodání vybrané nemovité věci po uplynutí lhůty podle odstavce 3 uplatňuje daň. Pokud je příjemce plnění plátcem, lze tak učinit pouze po jeho předchozím souhlasu. Pokud plátce přijal před uskutečněním zdanitelného plnění úplatu, ze které mu nevznikla povinnost přiznat daň, stanoví se při uskutečnění zdanitelného plnění základ daně podle § 36.

CELEX: 32006L0112

§ 56a

Nájem nemovité věci

- (1) Nájem nemovité věci je osvobozen od daně s výjimkou
- a) krátkodobého nájmu nemovité věci,
 - b) nájmu prostor a míst k parkování vozidel,
 - c) nájmu bezpečnostních schránek,
 - d) nájmu strojů nebo jiných upevněných zařízení.

CELEX: 32006L0112

(2) Krátkodobým nájmem nemovité věci se pro účely odstavce 1 písm. a) rozumí nájem pozemku, jehož součástí je stavba, stavby nebo jednotky, popřípadě spolu s vnitřním movitým vybavením nebo dodáním plynu, elektřiny, tepla, chladu nebo vody, který trvá nepřetržitě nejvýše 48 hodin.

(3) Plátce se může rozhodnout, že se u nájmu nemovité věci jiným plátcům pro účely uskutečňování jejich ekonomických činností uplatňuje daň.“.

CELEX: 32006L0112

35. Poznámka pod čarou č. 44c se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

36. Poznámka pod čarou č. 44e se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

37. V § 63 odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „až 71f“ nahrazují slovy „až 71g“.
38. V § 63 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno j), které zní:
„j) dovoz zboží, které je přepraveno ze třetí země, a ukončení odeslání nebo přepravy tohoto zboží je v jiném členském státě a dodání tohoto zboží do jiného členského státu je osvobozeno od daně (§ 71g).“.
CELEX: 32006L0112
39. V § 65 písm. a) se za slovo „bylo“ vkládají slova „v každém případě“.
40. V § 68 odst. 8 se na konci textu věty první doplňují slova „, pokud mají tyto mise, úřady nebo zastupitelství sídlo v jiném členském státě“.
41. V § 82 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „nebo s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky“.
42. § 87 včetně nadpisu zní:

„§ 87

Prodej zboží za ceny bez daně

(1) Zboží lze prodávat fyzické osobě při jejím bezprostředním výstupu z území Evropské unie za ceny bez daně pouze

- a) na základě pravomocného povolení k prodeji za ceny bez daně,
- b) v části tranzitního prostoru mezinárodního letiště vymezené v povolení k prodeji za ceny bez daně nebo na palubě letadla během letu a
- c) po ověření, že její cílová stanice je ve třetí zemi nebo na třetím území.

(2) V případě povolení k prodeji za ceny bez daně je místně příslušným správcem daně celní úřad místně příslušný mezinárodnímu letišti.

(3) U zboží, které bylo dodáno plátcem v tuzemsku a bylo umístěno do prostor uvedených v odstavci 1 písm. b), může držitel povolení k prodeji za ceny bez daně uplatnit nárok na odpočet daně za podmínek stanovených tímto zákonem.

(4) Na povolení k prodeji za ceny bez daně se použijí ustanovení zákona o spotřebních daních upravující povolení k prodeji za ceny bez spotřební daně obdobně.“.

Poznámka pod čarou č. 60a se zrušuje.

43. V § 90 odst. 5 písm. b) a v § 90 odst. 11 písm. b) se slovo „zhotovitel“ nahrazuje slovem „autor“.

44. V § 90 odstavec 15 zní:

„(15) Obchodník má nárok na odpočet daně na vstupu u přijatého zdanitelného plnění dodání zboží, nepoužije-li při jeho následném dodání zvláštní režim, pokud jde o

- a) umělecké dílo, sběratelský předmět nebo starožitnost, které sám dovezl,
- b) umělecké dílo, které mu
 - 1. dodal autor díla nebo jeho právní nástupce, nebo
 - 2. dodala jiná osoba povinná k dani, která při tomto dodání nepoužila zvláštní režim.“.

CELEX: 32006L0112

45. V § 90 se doplňuje odstavec 16, který zní:

„(16) Nárok na odpočet daně podle odstavce 15 vzniká obchodníkovi okamžikem, ke kterému je povinen přiznat daň z tohoto dodání zboží.“.

CELEX: 32006L0112

46. V § 92 odst. 1 písmeno a) zní:

- „a) zlato připouštěné na světové trhy zlata ve tvaru uzančních slitků v podobě cihly nebo destičky s
- 1. vlastním číslem,
 - 2. ryzostí nejméně 995 tisícin,
 - 3. hmotností připouštěnou na těchto trzích a
 - 4. označením výrobce, ryzosti a hmotnosti.“.

CELEX: 32006L0112

47. V § 92 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 až 8 se označují jako odstavce 2 až 7.

48. V § 92 odst. 4 se číslo „3“ nahrazuje číslem „2“ a slova „nebo osobě registrované k dani v jiném členském státě“ se nahrazují slovy „s místem plnění v tuzemsku“.

CELEX: 32006L0112

49. V § 92 odst. 5 se číslo „4“ nahrazuje číslem „3“ a číslo „5“ se nahrazuje číslem „4“.

50. V § 92 odst. 6 písm. a) se číslo „5“ nahrazuje číslem „4“.

51. V § 92 se doplňuje odstavec 8, který zní:

„(8) Plátce, který přijme službu podle odstavce 5, nebo který dodává investiční zlato osvobozené od daně a má nárok na odpočet daně podle odstavce 6 písm. b) a c), nebo který vyrobil investiční zlato nebo zlato přeměnil na investiční zlato a má nárok na odpočet daně podle odstavce 7, je povinen

- a) vystavit doklad o dodání fyzické osobě nepovinné k dani, který obsahuje tyto údaje:

1. obchodní firmu nebo jméno, dodatek ke jménu a sídlo osoby, která uskutečňuje plnění,
 2. daňové identifikační číslo osoby, která uskutečňuje plnění,
 3. evidenční číslo dokladu,
 4. rozsah a předmět plnění,
 5. den vystavení dokladu,
 6. den uskutečnění plnění nebo den přijetí úplaty, pokud před uskutečněním plnění vznikla povinnost ke dni přijetí úplaty přiznat uskutečnění plnění, pokud se liší ode dne vystavení dokladu,
 7. celkovou částku za plnění, hmotnost a ryzost zlata,
 8. jméno, datum narození a místo pobytu fyzické osoby nepovinné k dani,
- b) uchovávat doklad podle písmene a) po dobu 10 let,
- c) uvést na daňovém dokladu vystaveném plátcí nebo osobě povinné k dani rovněž hmotnost a ryzost zlata,
- d) vést v evidenci pro účely daně z přidané hodnoty za každé zdaňovací období u osob, pro které se plnění uskutečnilo, rovněž tyto údaje:
1. daňové identifikační číslo plátce, obchodní firmu nebo jméno, dodatek ke jménu a sídlo osoby povinné k dani, nebo jméno, datum narození a bydliště osoby nepovinné k dani,
 2. hmotnost a ryzost zlata,
 3. den uskutečnění plnění nebo den přijetí úplaty, pokud před uskutečněním plnění vznikla povinnost ke dni přijetí úplaty přiznat uskutečnění plnění, pokud se liší ode dne vystavení dokladu,
- e) vést v evidenci pro účely daně z přidané hodnoty za každé zdaňovací období u přijatých zdanitelných plnění rovněž tyto údaje:
1. hmotnost a ryzost zlata,
 2. den uskutečnění zdanitelného plnění nebo den poskytnutí úplaty, pokud byla poskytnuta přede dnem uskutečnění zdanitelného plnění.“.

CELEX: 32006L0112

52. V § 92 odst. 8 se na konci písmene c) čárka nahrazuje tečkou a písmena d) a e) se zrušují.
53. V části první hlavě III se za § 92 vkládají označení nové hlavy IV a nového dílu 1, která včetně nadpisů znějí:

„HLAVA IV
REŽIM PŘENESENÍ DAŇOVÉ POVINNOSTI

Díl 1
Obecná ustanovení“.

Dosavadní hlava IV se označuje jako hlava V.

54. Nadpis § 92a se nahrazuje nadpisem „**Základní ustanovení**“.

55. V § 92a se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Pokud vznikla povinnost přiznat daň z úplaty přijaté před uskutečněním zdanitelného plnění v režimu přenesení daňové povinnosti, použije se režim přenesení daňové povinnosti při uskutečnění zdanitelného plnění na daň vypočtenou ze základu daně stanoveného podle § 37a odst. 1.“

56. V § 92a se odstavce 3 až 5 zrušují.

Dosavadní odstavce 6 a 7 se označují jako odstavce 3 a 4.

57. V části první hlavě IV se za § 92a vkládá označení nového dílu 2, které včetně nadpisu zní:

„Díl 2

Trvalé použití režimu přenesení daňové povinnosti“.

58. V § 92b odst. 1 písm. b) se číslo „5“ nahrazuje číslem „4“.

59. § 92d včetně nadpisu zní:

„§ 92d

Dodání nemovité věci

Při dodání nemovité věci plátcí použije plátce režim přenesení daňové povinnosti, pokud se uplatňuje daň podle § 56 odst. 5.“.

CELEX: 32006L0112

60. V části první hlavě IV se za § 92e vkládá označení nového dílu 3, které včetně nadpisu zní:

„Díl 3

Dočasné použití režimu přenesení daňové povinnosti“.

61. § 92f a 92g včetně nadpisů znějí:

„§ 92f

Dodání zboží nebo poskytnutí služby uvedených v příloze č. 6 k tomuto zákonu

(1) Při dodání zboží nebo poskytnutí služby uvedených v příloze č. 6 k tomuto zákonu plátcí použije plátce režim přenesení daňové povinnosti, pokud tak vláda stanoví nařízením.

(2) Mají-li plátce, který uskutečnil zdanitelné plnění, a plátce, pro kterého bylo zdanitelné plnění uskutečněno, důvodně za to, že toto zdanitelné plnění podléhá režimu přenesení daňové povinnosti podle odstavce 1, a tento režim k tomuto plnění použijí, považuje se toto plnění za zdanitelné plnění podléhající režimu přenesení daňové povinnosti.

§ 92g

Mechanismus rychlé reakce

(1) Při dodání zboží nebo poskytnutí služby plátcí použije plátce režim přenesení daňové povinnosti, pokud v případě, kdy Evropská komise za účelem boje proti náhlým a rozsáhlým daňovým podvodům potvrdila, že proti použití režimu přenesení daňové povinnosti při dodání tohoto zboží nebo poskytnutí této služby nemá námitky, tak vláda stanoví nařízením.

(2) Režim přenesení daňové povinnosti podle odstavce 1 se použije po dobu nepřesahující 9 měsíců.

CELEX: 32013L0042

62. V části první hlavě IV se doplňuje nový díl 4, který včetně nadpisů zní:

„Díl 4
Závazné posouzení

§ 92h

Předmět závazného posouzení pro použití režimu přenesení daňové povinnosti

Předmětem závazného posouzení je určení, zda se při poskytnutí určitého zdanitelného plnění použije režim přenesení daňové povinnosti.

§ 92i

Žádost o závazné posouzení pro použití režimu přenesení daňové povinnosti

(1) Generální finanční ředitelství vydá na žádost rozhodnutí o závazném posouzení určitého zdanitelného plnění pro použití režimu přenesení daňové povinnosti.

(2) V žádosti o vydání rozhodnutí o závazném posouzení žadatel uvede

- a) popis zdanitelného plnění, jehož se žádost o vydání rozhodnutí o závazném posouzení týká; v žádosti lze uvést pouze jedno zdanitelné plnění,
- b) návrh výroku rozhodnutí o závazném posouzení.

63. V § 95a odst. 4 se slovo „třetího“ nahrazuje slovem „druhého“.

CELEX: 32006L0112

64. V § 95a se odstavec 5 zrušuje.

CELEX: 32006L0112

Dosavadní odstavce 6 až 9 se označují jako odstavce 5 až 8.

65. V § 97a se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Osoba, která bude uskutečňovat pořízení zboží podle § 2b, nebo osoba podle § 6l mohou podat přihlášku k registraci.“

66. V § 100 odst. 1 se slova „přiznání nebo souhrnného hlášení“ nahrazují slovy „přiznání, souhrnného hlášení nebo kontrolního hlášení“.

67. § 101 včetně nadpisu zní:

„§ 101

Obecná ustanovení o daňovém přiznání

(1) Daňové přiznání má povinnost podat

- a) plátce,
- b) identifikovaná osoba,
- c) osoba, které vznikla povinnost přiznat daň, kterou uvedla na jí vystaveném dokladu, a to do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém doklad vystavila, nebo
- d) osoba, která není plátcem, které vznikla povinnost přiznat daň podle § 108 odst. 1 písm. j), a to do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém bylo plátcem deklarováno osvobozené dodání zboží do jiného členského státu.

CELEX: 32006L0112

(2) Lhůty podle odstavce 1 nelze prodloužit.

(3) Plátce je povinen podat daňové přiznání i v případě, že mu nevznikla povinnost přiznat daň.

(4) Nevznikla-li plátcí, který nemá v tuzemsku sídlo ani provozovnu, ve zdaňovacím období povinnost přiznat daň nebo povinnost přiznat plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně, nesděluje tuto skutečnost správci daně.

(5) Nevznikla-li identifikované osobě ve zdaňovacím období povinnost přiznat daň, nesděluje tuto skutečnost správci daně.“.

68. V § 101a odst. 1 písm. b) se za slovo „hlášení,“ vkládají slova „s výjimkou hlášení podle § 19,“.

69. V § 101a se odstavec 3 zrušuje.

70. Za § 101a se vkládá nový § 101b, který včetně nadpisu zní:

„§ 101b

Zvláštní ustanovení o daňovém přiznání a o splatnosti daně

(1) Lhůta pro podání daňového přiznání za zdaňovací období končící dnem, který předchází dni nabytí účinnosti rozhodnutí o úpadku, je 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku; tuto lhůtu nelze prodloužit. To platí i pro skupinu v případě, že soud rozhodl o úpadku jejího člena.

(2) Plátce, který jako určený společník vede evidenci pro účely daně z přidané hodnoty za společnost, je povinen uvést ve svém daňovém přiznání plnění s nárokem na odpočet daně a daň ze své činnosti a plnění s nárokem na odpočet daně a daň z činnosti celé společnosti.

Ostatní společníci v daňovém přiznání uvádějí pouze plnění s nárokem na odpočet daně a daň ze své vlastní činnosti.“.

71. Za § 101b se vkládají nové § 101c až 101i, které včetně nadpisů znějí:

„§ 101c

Povinnost podat kontrolní hlášení

(1) Plátce je povinen podat kontrolní hlášení, pokud

- a) uskutečnil zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, nebo přijal úplatu přede dnem uskutečnění tohoto plnění,
- b) přijal zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, nebo poskytl úplatu přede dnem uskutečnění tohoto plnění,
- c) ve zvláštním režimu pro investiční zlato
 1. přijal zprostředkovatelskou službu, u které byla uplatněna daň podle § 92 odst. 5,
 2. uskutečnil dodání investičního zlata osvobozené od daně, u kterého má nárok na odpočet daně podle § 92 odst. 6 písm. b) a c), nebo
 3. investiční zlato vyrobil nebo zlato přeměnil na investiční zlato podle § 92 odst. 7.

(2) Kontrolní hlášení za společnost podává určený společník, který podává daňové přiznání za společnost.

§ 101d

Náležitosti a způsob podání kontrolního hlášení

(1) V kontrolním hlášení je plátce povinen uvést předepsané údaje potřebné pro správu daně.

(2) Kontrolní hlášení lze podat pouze elektronicky na elektronickou adresu podatelny zveřejněnou správcem daně ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Pokud je kontrolní hlášení podáno prostřednictvím datové zprávy vyžadující dodatečné potvrzení, musí být potvrzeno za podmínek uvedených v daňovém řádu ve lhůtě pro podání kontrolního hlášení.

§ 101e

Lhůta pro podání kontrolního hlášení

Kontrolní hlášení se podává za kalendářní měsíc, a to do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce; tuto lhůtu nelze prodloužit.

§ 101f

Opravné a následné kontrolní hlášení

(1) Před uplynutím lhůty k podání kontrolního hlášení může plátce nahradit kontrolní hlášení, které již podal, opravným kontrolním hlášením; k předchozímu kontrolnímu hlášení se nepřihlíží.

(2) Zjistí-li plátce po uplynutí lhůty k podání kontrolního hlášení, že v tomto kontrolním hlášení uvedl nesprávné nebo neúplné údaje, je povinen do 5 dnů ode dne zjištění nesprávných nebo neúplných údajů podat následné kontrolní hlášení, ve kterém tyto nedostatky napraví.

(3) Pro následné kontrolní hlášení se použijí obdobně ustanovení o kontrolním hlášení, nestanoví-li zákon jinak.

§ 101g

Postup při nesplnění povinnosti související s kontrolním hlášením

(1) Nebylo-li podáno kontrolní hlášení ve stanovené lhůtě, vyzve správce daně plátce k jeho podání v náhradní lhůtě do 5 dnů od oznámení této výzvy.

(2) Správce daně údaje uvedené v kontrolním hlášení posoudí, popřípadě prověří a v případě pochybností o jejich správnosti nebo úplnosti vyzve plátce, aby údaje změnil nebo doplnil, popřípadě původní údaje potvrdil.

(3) Plátce je povinen do 5 dnů od oznámení výzvy podle odstavce 2 nesprávné nebo neúplné údaje změnit nebo doplnit, popřípadě potvrdit, a to prostřednictvím následného kontrolního hlášení; pokud není toto následné kontrolní hlášení včas podáno, odstavec 1 se nepoužije.

(4) Správce daně doručuje výzvu související s kontrolním hlášením elektronicky, a to prostřednictvím

- a) datové schránky, nebo
- b) veřejné datové sítě na elektronickou adresu plátcem za tím účelem uvedenou, nemá-li plátce zpřístupněnu datovou schránku.

(5) Výzva, která se doručuje prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu, se považuje za doručenu okamžikem odeslání správcem daně.

(6) V případě, že plátce, který nemá zpřístupněnu datovou schránku, správci daně dosud nesdělil elektronickou adresu, odstavec 4 se nepoužije.

§ 101h

Následky za porušení povinnosti související s kontrolním hlášením

(1) Pokud plátce nepodá kontrolní hlášení ve stanovené lhůtě, vzniká mu povinnost uhradit pokutu ve výši

- a) 1 000 Kč, pokud jej dodatečně podá, aniž by k tomu byl vyzván,
- b) 10 000 Kč, pokud jej podá v náhradní lhůtě poté, co k tomu byl správcem daně vyzván,
- c) 30 000 Kč, pokud jej nepodá na základě výzvy ke změně, doplnění či potvrzení údajů uvedených v podaném kontrolním hlášení, nebo
- d) 50 000 Kč, pokud jej nepodá ani v náhradní lhůtě.

(2) Správce daně uloží pokutu do 50 000 Kč plátci, který na základě výzvy správce daně k odstranění pochybností nezmění nebo nedoplní nesprávné nebo neúplné údaje anebo nepotvrdí údaje prostřednictvím následného kontrolního hlášení.

(3) Správce daně uloží kromě pokuty podle odstavce 1 nebo 2 tomu, kdo nesplněním povinnosti související s kontrolním hlášením závažně ztěžuje nebo maří správu daní, pokutu do 500 000 Kč.

(4) O povinnosti platit pokutu podle odstavce 1 rozhodne správce daně platebním výměrem a současně ji předepíše do evidence daní.

(5) Pokuta podle odstavců 1 až 3 je splatná do 15 dnů od právní moci rozhodnutí o pokutě.

(6) Při stanovení výše pokuty podle odstavců 2 a 3 dbá správce daně, aby pokuta nebyla v hrubém nepoměru k významu porušené povinnosti a k závažnosti následku pro správu daní. Při tom přihlédne zejména k míře součinnosti ze strany plátce.

§ 101i

Lhůta pro zánik povinnosti související s kontrolním hlášením

(1) Plnění povinností souvisejících s kontrolním hlášením lze vyžadovat do uplynutí lhůty pro stanovení daně.

(2) Pokutu lze uložit nebo rozhodnout o povinnosti ji platit nejpozději do 3 let ode dne, ve kterém došlo k porušení povinnosti.“.

72. V § 102 odst. 3 se slova „, která není podepsána uznávaným elektronickým podpisem nebo není odeslána prostřednictvím datové schránky“ nahrazují slovy „vyžadující dodatečné potvrzení“.

73. V § 106 odst. 7 se věta třetí zrušuje.

74. V § 106e odst. 1 písm. a) se slovo „nebo“ zrušuje.

75. V § 106e odst. 1 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) skupina nesplňuje podmínky podle § 5a, nebo“.

CELEX: 32006L0112

Dosavadní písmeno b) se označuje jako písmeno c).

76. V § 106f se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Člen skupiny je plátcem ode dne následujícího po dni, kdy zaniklo jeho členství ve skupině.“.

CELEX: 32006L0112

77. V § 108 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno j), které zní:

„j) osoba registrovaná k dani v jiném členském státě, která pořídila zboží s místem plnění v tuzemsku od plátce, jestliže

1. zboží do jiného členského státu nepřepravila nebo nedeslala a
2. plátce přijal všechna opatření k prokázání osvobození při dodání zboží do jiného členského státu.“.

78. V § 109 odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „jeho uskutečnění“ nahrazují slovy „uskutečnění zdanitelného plnění nebo poskytnutí úplaty na takové plnění“.
79. V § 109 odst. 3 a 4 se za slova „jeho uskutečnění“ vkládají slova „nebo poskytnutí úplaty na něj“.
80. Doplnuje se příloha č. 6, která včetně nadpisu zní:

„Příloha č. 6 k zákonu č. 235/2004 Sb.

Seznam dodání zboží nebo poskytnutí služeb, při nichž se použije režim přenesení daňové povinnosti, stanoví-li tak vláda nařízením

1. Převod povolenek na emise skleníkových plynů podle zákona upravujícího podmínky obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.
2. Dodání mobilních telefonů, kterými se pro účely daně z přidané hodnoty rozumí zařízení vyrobená nebo upravená pro použití ve spojení se sítí, která má licenci, a provozovaná na stanovených frekvencích, bez ohledu na to, zda mají další využití.
3. Dodání zařízení s integrovanými obvody, jako jsou mikroprocesory a centrální procesorové jednotky, ve stavu před zabudováním do výrobků pro konečné uživatele.
4. Dodání plynu a elektřiny obchodníkovi vymezenému v § 7a odst. 2.
5. Dodání certifikátů plynu a elektřiny.
6. Poskytnutí telekomunikačních služeb.
7. Dodání herních konzolí, tabletů a laptopů.
8. Dodání obilovin a technických plodin, včetně olejnatých semen a cukrové řepy.
9. Dodání surových či polozpracovaných kovů, včetně drahých kovů, jiných než v příloze č. 5 a s výjimkou dodání, na která se vztahují zvláštní režimy podle § 90 nebo 92.
10. Dodání zboží nebo poskytnutí služby, u kterých bylo České republice prováděcím rozhodnutím Rady povoleno uplatňovat zvláštní opatření odchylovající se od článku 193 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty.“

CELEX: 32006L0112, 32010L0023, 32013L0043

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Pro daňové povinnosti u daně z přidané hodnoty za zdaňovací období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související, se použije zákon č. 235/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Pro stanovení obratu pro účely zákona č. 235/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se v případě kalendářních měsíců přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona postupuje podle § 4a odst. 1 zákona 235/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 47/2011 Sb.

Čl. III

V čl. III zákona č. 47/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, se bod 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení bodu 1.

ČÁST TŘETÍ

Změna celního zákona

Čl. IV

Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 63/2000 Sb., zákona č. 256/2000 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 1/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 322/2003 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 187/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 136/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 104/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 308/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. a zákona č. .../2014 Sb., se mění takto:

1. V § 293 odst. 1 písm. h) a v § 294 odst. 1 písm. h) se slova „nesdělí celnímu úřadu údaje podle § 319 odst. 4“ nahrazují slovy „poruší některou z povinností stanovených v § 319 odst. 4 a 5“.

2. V § 319 odstavec 4 zní:

„(4) Osoba, která je podle přímo použitelného předpisu Evropské unie³⁴⁾ povinna poskytnout informace o obchodu se zbožím mezi Českou republikou a jinými členskými státy Evropské unie (dále jen „zpravodajská jednotka“), je povinna sdělit celnímu úřadu pravdivé a úplné údaje o tomto obchodu písemně nebo elektronicky, pokud dosáhne prahu pro vykazování stanoveného zvlášť pro odeslání a zvlášť pro přijetí zboží.“

3. V § 319 se doplňují odstavce 5 a 6, které znějí:

„(5) Zpravodajská jednotka je povinna

- a) sdělit celnímu úřadu údaje podle odstavce 4 nejpozději desátý pracovní den měsíce následujícího po skončení referenčního období, pokud jsou tyto údaje sdělovány písemně,
- b) sdělit celnímu úřadu údaje podle odstavce 4 nejpozději dvanáctý pracovní den měsíce následujícího po skončení referenčního období, pokud jsou tyto údaje sdělovány elektronicky,
- c) sdělit celnímu úřadu opravené údaje nebo doplnit chybějící údaje podle odstavce 4 nejpozději třicátý den následující po dni, kdy se o nepřesnosti údajů nebo o tom, že údaje chybějí, dozvěděla,
- d) po dobu 2 let ode dne skončení lhůty podle písmene a) až c) uchovávat datové soubory a kopie písemností, které byly poskytnuty celnímu úřadu podle písmene a) až c).

- (6) Český statistický úřad a ministerstvo stanoví vyhláškou
- a) rozsah údajů podle odstavce 4,
 - b) úpravu referenčního období pro účely vykazování údajů podle odstavce 4,
 - c) způsob dosažení prahů pro vykazování údajů podle odstavce 4 a jejich výši a
 - d) způsob a postup pro sdělování údajů podle odstavce 4.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona č. 502/2012 Sb.

Čl. V

Část sedmá zákona č. 502/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, se včetně nadpisu zrušuje.

ČÁST PÁTÁ

ÚČINNOST

Čl. VI

- Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015, s výjimkou
- a) ustanovení části první čl. I bodů 52, 56, 66, 69, 71 a 72, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2016, a
 - b) části čtvrté, která nabývá účinnosti dnem 31. prosince 2014.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Daň z přidané hodnoty patří bezpochyby k významným nástrojům veřejných financí po celém světě. Tato nepřímá univerzální daň tvoří jeden ze základních pilířů daňové soustavy, a to zejména díky výnosům z ní plynoucích do veřejných rozpočtů. Její důležitost podtrhává i vysoká harmonizace této daně na úrovni Evropské unie.

Daň z přidané hodnoty je upravena zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, který je účinný od 1. května 2004 a byl v průběhu své existence několikrát novelizován (dále jen "zákon o DPH").

Oblast daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) je v rámci Evropské unie výrazně harmonizována, proto celá řada ustanovení zákona o DPH nachází svůj předobraz v unijní legislativě, která je pro členské státy Evropské unie závazná. V současné době je základním předpisem pro oblast DPH směrnice 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen „směrnice o DPH“).

DPH je příjmem veřejných rozpočtů. Těmito rozpočty jsou státní rozpočet, rozpočty krajů a rozpočty obcí. Příjmy státního rozpočtu upravuje § 6 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. Příjmy rozpočtů obcí a krajů upravuje § 7 a 8 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Současná právní úprava nemá dopad ve vztahu k zákazu diskriminace.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Navrhované změny mají za cíl:

a) plnění některých závazků vyplývajících z Koaliční smlouvy mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017 podepsané ze dne 13. ledna 2014

S ohledem na Koaliční smlouvu se navrhuje zavedení kontrolního hlášení, tj. požadavků na evidenci údajů vztahujících se k daňové povinnosti, a to z důvodu zlepšení výběru daní, omezení daňových podvodů u DPH a tím i posílení postavení poctivých daňových subjektů.

K obsahu Koaliční smlouvy uvádíme, že mimo jiné obsahuje i zavedení druhé snížené sazby daně na vybrané druhy zboží a to ve výši 10% na knihy, léky a dětskou výživu. Tyto návrhy původně obsažené v jednom návrhu zákona, kterým se mění zákon o DPH, byly přeřazeny do samostatné novely zákona o DPH (dále jen „sazbová novela zákona o DPH), která již byla vládou projednána a schválena na jejím jednání dne 2. července 2014. V této sazbové novele zákona o DPH byla také v této souvislosti vzhledem k prioritě vlády zakotvené v Koaliční smlouvě zrušena jednotná sazba daně z přidané hodnoty (17,5%) tak, aby tato jednotná sazba nenabyla účinnosti od 1. ledna 2016.

b) nastavení právního základu pro transpozici směrnic Rady

V roce 2013 byly přijaty dvě nové směrnice Rady, které poskytly členským státům, a tím také ČR, účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům:

- směrnice Rady č. 2013/43/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů
- směrnice Rady č. 2013/42/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o mechanismus rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH.

V souvislosti s tímto jsou navrženy koncepční změny v režimu přenesení daňové povinnosti.

c) zrušení snížení obrátu pro povinnou registraci plátce DPH z 1 mil. Kč na 750 tis. Kč

Zákon č. 458/2011 Sb. a následně zákon č. 502/2012 Sb., který danou úpravu pouze převzal, zakotvil snížení limitu pro vznik plátcovství u daně z přidané hodnoty z 1 mil. Kč na 750 tis. Kč, a to s odloženou účinností od 1. ledna 2015, tedy ke spuštění jednoho inkasního místa. Jednalo se o jeden z kompenzačních mechanismů ke změnám v oblasti daně z příjmů, které se se spuštěním jednoho inkasního místa pojily. Vzhledem k tomu, že nedojde ke spuštění jednoho inkasního místa k 1. lednu 2015, navrhuje se zrušit toto snížení limitu, tedy zachovat stávající výši obrátu 1 mil. Kč.

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází také ke zrušení bodu 2 týkajícího se právní úpravy bezdlužnosti.

d) dílčí změny v návaznosti na předcházející novely zákona o DPH s účinností od 1. ledna 2013, odstranění některých nejasností z novely DPH v rámci rekodifikace soukromého práva od 1. ledna 2014 (zejména v oblasti DPH u nemovitých věcí), doladění některých ustanovení s platnou právní úpravou ČR a řadu legislativně technických změn, včetně použití některých nových pojmů.

2.1. Vysvětlení systematiky navrženého zákona

Návrh zákona je rozdělen do celkem pěti částí.

V části první je uvedena novela zákona o DPH obsahující převážnou část navrhovaných změn s předpokládanou účinností od 1. ledna 2015. Jde především o rozšíření režimu přenesení daňové povinnosti (tzv. „reverse charge“). Dále jde o dílčí změny v návaznosti na předcházející novely zákona o DPH, tj. odstranění některých nejasností z novely DPH v rámci rekodifikace soukromého práva od 1. ledna 2014 např. u nemovitých věcí, doladění některých ustanovení s platnou právní úpravou ČR a řadu legislativně technických změn, včetně použití některých nových pojmů. V této části, je mj. obsaženo i ustanovení týkající se zavedení institutu „kontrolního hlášení“ do zákona o DPH (§101c - § 101i zákona o DPH). Kontrolní hlášení je novým institutem zaváděným do tohoto zákona, který je poměrně úzce spjatý s evidencí pro účely DPH (podrobnější vysvětlení viz zvláštní část důvodové zprávy). Jeho zavedení se předpokládá až s účinností od 1. 1. 2016 (jedná se o body 52, 56, 66, 69 71 a 72), a to vzhledem k tomu, aby plátcům byla poskytnuta dostatečná lhůta na to, aby se na zavedení této povinnosti připravili. Toto opatření je dalším instrumentem pro boj s daňovými úniky, neboť bude správci daně umožňovat rychlý přístup k údajům týkajícím se DPH a křížovou kontrolou získaných údajů s daňovým přiznáním. S tímto souvisí i další úpravy v textu zákona o DPH (např. doplnění textu v § 100 odst. 1 nebo zrušení § 101a odst. 3 zákona o DPH).

V části druhé jde o legislativně technickou změnu, kdy se ruší novelizační bod zákona č. 47/2011 Sb., jehož nabytím účinnosti od 1. července 2015 by došlo k pozbytí platnosti ustanovení § 92d zákona o DPH, které dosud upravuje režim přenesení daňové povinnosti

při obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Tato změna souvisí s novou koncepcí dočasného použití režimu přenesení daňové povinnosti v zákoně o DPH, a to konkrétně v § 92f a příloze č. 6, a s prodloužením možnosti použít režim přenesení daňové povinnosti při obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve směrnici o DPH.

V části třetí do celního zákona se nově doplňuje úprava způsobu a podmínek vykazování statistických údajů o obchodu se zbožím mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropské unie včetně povinností zpravodajských jednotek za účelem stanovení základního výčtu povinností i postupů povinných subjektů (včetně sankcí za jejich nedodržení) při sdělování údajů o obchodu se zbožím mezi členskými státy Evropské unie a Českou republikou.

V části čtvrté dochází ke změně opatření původně obsaženého v zákoně č. 458/2011 Sb., tj. snížení výše obratu pro povinnou registraci plátce z 1 mil. Kč na 750 tis. Kč, která byla následně zákonem č. 502/2011 Sb. převzata do zákona o DPH. V souvislosti s tím, že nedojde k realizaci projektu jednoho inkasního místa k 1. lednu 2015 (zákon č. 458/2011 Sb.), navrhuje se zrušit jak toto snížení obratu, tak současně i body týkající se právní úpravy bezdlužnosti. Hlavním důvodem pro zrušení snížení obratu na 750 000 Kč je nezvyšovat administrativní zátěž jak novým plátcům, tak správcům daně (snížením obratu by se počet plátců zvýšil).

V závěrečné části páté se účinnost zákona navrhuje k datu 1. ledna 2015 s výjimkou ustanovení části první čl. I bodů 52, 56, 66, 69, 71 a 72, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2016, která obsahují opatření proti daňovým podvodům (institut kontrolního hlášení).

Pro část čtvrtou, je zvolena účinnost dřívější, a to z důvodu předejití nežádoucí aplikace principu přednosti vtělování novel s dřívější platností před těmi s platností pozdější. Návrh také upravuje platnost reverse charge při převodu povolenek na emise skleníkových plynů (část druhá) a ruší se snížení obratu od 31. prosince 2014 z 1 mil. Kč na 750 tis. Kč (část čtvrtá).

Jednotlivé změny jsou podrobně odůvodněny ve zvláštní části důvodové zprávy.

2.2. Mezi hlavní změny zákona o DPH

(konkrétně v části první) patří:

a) Zavedení kontrolního hlášení

Na základě výše uvedené Koaliční smlouvy a Programového prohlášení vlády z důvodů boje s daňovými úniky na DPH se navrhuje zavedení kontrolního hlášení. S ohledem na záměry vlády promítnuté do Koaliční smlouvy, se navrhuje nová ustanovení § 101c až § 101i, která obsahují povinnosti pro plátce, tj. zpracování, podání kontrolního hlášení a sankce v případě nesplnění povinnosti pro jeho podání. Toto opatření se zavádí z důvodu zlepšení výběru daní, s cílem zavedení účinného a flexibilního nástroje v boji proti daňovým podvodům. Obdobný model kontrolního hlášení mají i jiné státy Evropské unie, např. Slovensko.

Navrhovaná právní úprava se týká každého plátce (viz § 6 až § 6f zákona o DPH), pokud

- uskutečnil zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, nebo přijal úplatu přede dnem uskutečnění tohoto plnění,
- přijal zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku, nebo poskytl úplatu přede dnem uskutečnění tohoto plnění,
- ve zvláštním režimu pro investiční zlato

- přijal zprostředkovatelskou službu, u které byla uplatněna daň podle § 92 odst. 5,
- uskutečnil dodání investičního zlata osvobozené od daně, u kterého má nárok na odpočet daně podle § 92 odst. 6 písm. b) a c), nebo
- investiční zlato vyrobil nebo zlato přeměnil na investiční zlato podle § 92 odst. 7.

Navrhovaná právní úprava se netýká

- identifikované osoby (§ 6g až § 6l zákona o DPH),
- osoby, která není plátcem.

Kontrolní hlášení nepodává plátcem, který

a) uskuteční pouze

- plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně podle § 51, nebo
- plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně podle § 63,

b) neuskutečnil za zdaňovací období žádná zdanitelná plnění s místem plnění v tuzemsku a nepořídil zboží z jiného členského státu.

Povinností plátce při podání kontrolního hlášení je

- uvést v něm předepsané údaje potřebné pro správu daní,
- podat jej za kalendářní měsíc, a to do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, podat jej pouze elektronicky na elektronickou adresu podatelny zveřejněnou správcem daně ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně způsobem umožňujícím dálkový přístup.

V souvislosti se zavedením kontrolního hlášení, aby nedošlo k duplicitě v povinnostech plátce, se navrhuje zrušit od 1. ledna 2016 ustanovení § 92 odst. 8 písm. d) a e), v § 92a odst. 3 až 5, a § 101a odst. 3.

Zrušují se tedy:

- povinnosti plátce, které se týkají vedení evidencí pro účely daně z přidané hodnoty v souvislosti se zvláštním režimem pro investiční zlato (§ 92 odst. 8 písm. d) a e)),
- povinnosti plátců, které se týkají vedení evidencí pro účely daně z přidané hodnoty v režimu přenesení daňové povinnosti podle § 92a odst. 3 až 5 (dodání zlata, obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, dodání zboží uvedeného v příloze č. 5 k zákonu o DPH, poskytnutí stavebních nebo montážních prací),
- možnost fyzické osobě plátcem, podávat daňové přiznání v listinné podobě (obrat do 6 mil. Kč nebo nemá povinnost činit podání elektronicky např. souhrnné hlášení, přenesení daňové povinnosti - § 101a odst. 3).

b) Změny v režimu přenesení daňové povinnosti v tuzemsku

Do režimu přenesení daňové povinnosti se promítají změny koncepční a věcné.

Zásadní změny v koncepci režimu přenesení daňové povinnosti v zákoně o DPH reflektují aktuální právní úpravu EU. V roce 2013 byly přijaty dvě nové směrnice Rady (směrnice 2013/43/EU a 2013/42/EU), v jejichž důsledku došlo k výraznému rozšíření možného rozsahu působnosti režimu přenesení daňové povinnosti. Poskytly členským státům, a tím také České republice, účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům.

Navrhovaná úprava na základě těchto nových směrnic Rady zavádí dva dočasné režimy přenesení daňové povinnosti, kde se na základě zákona o DPH navrhuje stanovit dočasné

používání režimu přenesení daňové povinnosti pro určité dodání zboží nebo poskytnutí služby nařízením vlády.

- V prvním z těchto dočasných režimů (navazuje na směrnici Rady 2013/43/EU) se navrhuje nařízením vlády vybrat z množiny plnění uvedených v příloze č. 6 zákona o DPH. Seznam plnění zahrnuje (kromě dosud stanovených převodu povolenek na emise skleníkových plynů) nově dále např. dodání mobilních telefonů, zařízení s integrovanými obvody, dodání herních konzolí, tabletů a laptopů, dodání obilovin a technických plodin, včetně olejnatých semen a cukrové řepy, dodání surových či polozpracovaných kovů, včetně drahých kovů.
- U druhého dočasného režimu, tzv. mechanismu rychlé reakce (navazuje na směrnici Rady 2013/42/EU) nová úprava navrhuje nařízením vlády na dobu maximálně devíti měsíců stanovit používání režimu přenesení daňové povinnosti u plnění, u nichž Evropská komise za účelem boje proti daňovým únikům potvrdila, že proti použití režimu přenesení daňové povinnosti při dodání tohoto zboží nebo poskytnutí této služby nemá námítky.

Kromě této koncepční změny návrh zákona z důvodu zabránění případným daňovým únikům dále režim přenesení daňové povinnosti přímo rozšiřuje na případy, kdy se plátce rozhodne využít možnost podle § 56 odst. 5 zákona o DPH a při dodání nemovité věci jinému plátcovi se uplatňuje daň.

Dochází rovněž ke změnám ve struktuře. Z hlavy III (Zvláštní režimy) se vyčleňují ustanovení týkající se režimu přenesení daňové povinnosti, která se zahrnují do nové hlavy IV, která se dále člení na 4 díly (viz dále).

c) Zpřesnění textu platného zákona o DPH

Ostatní změny obsažené v návrhu zákona souvisejí s odstraněním některých nejasností při uplatnění DPH a osvobození od daně u nemovitých věcí vzniklých v souvislosti s novým občanským zákoníkem, s doladěním stávajících ustanovení platného zákona o DPH na navržené změny nebo se zpřesněním textu v návaznosti na platné znění směrnic, a dále se jedná o legislativně technické změny a případné opravy.

- Např. v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku se upřesňuje, že se první snížená sazba daně (15%) uplatní také u stavebních a montážních prací provedených u oprav a rekonstrukcí stavby, která slouží k využití stavby bytového domu nebo stavby rodinného domu nebo staveb pro sociální bydlení a je zřízena na pozemku, který tvoří funkční celek s touto stavbou bytového nebo rodinného domu nebo stavby pro sociální bydlení (dříve příslušenství).
- V souvislosti s nařízením vlády č. 366 o úpravě některých záležitostí souvisejících s bytovým spoluvlastnictvím se vymezuje obytný prostor pro sociální bydlení (§ 48 odst. 6)
- Doplnuje se, že se první snížená sazba daně uplatní u dodání pozemku, jehož součástí je stavba pro sociální bydlení a u dodání práva stavby, jehož součástí je stavba pro sociální bydlení (§ 49).
- Pro správnou aplikaci uplatnění daně u dodání nemovitých věcí se vymezuje stavební pozemek. Upřesňuje se, kdy je dodání pozemku vždy osvobozeno od daně a zavádí

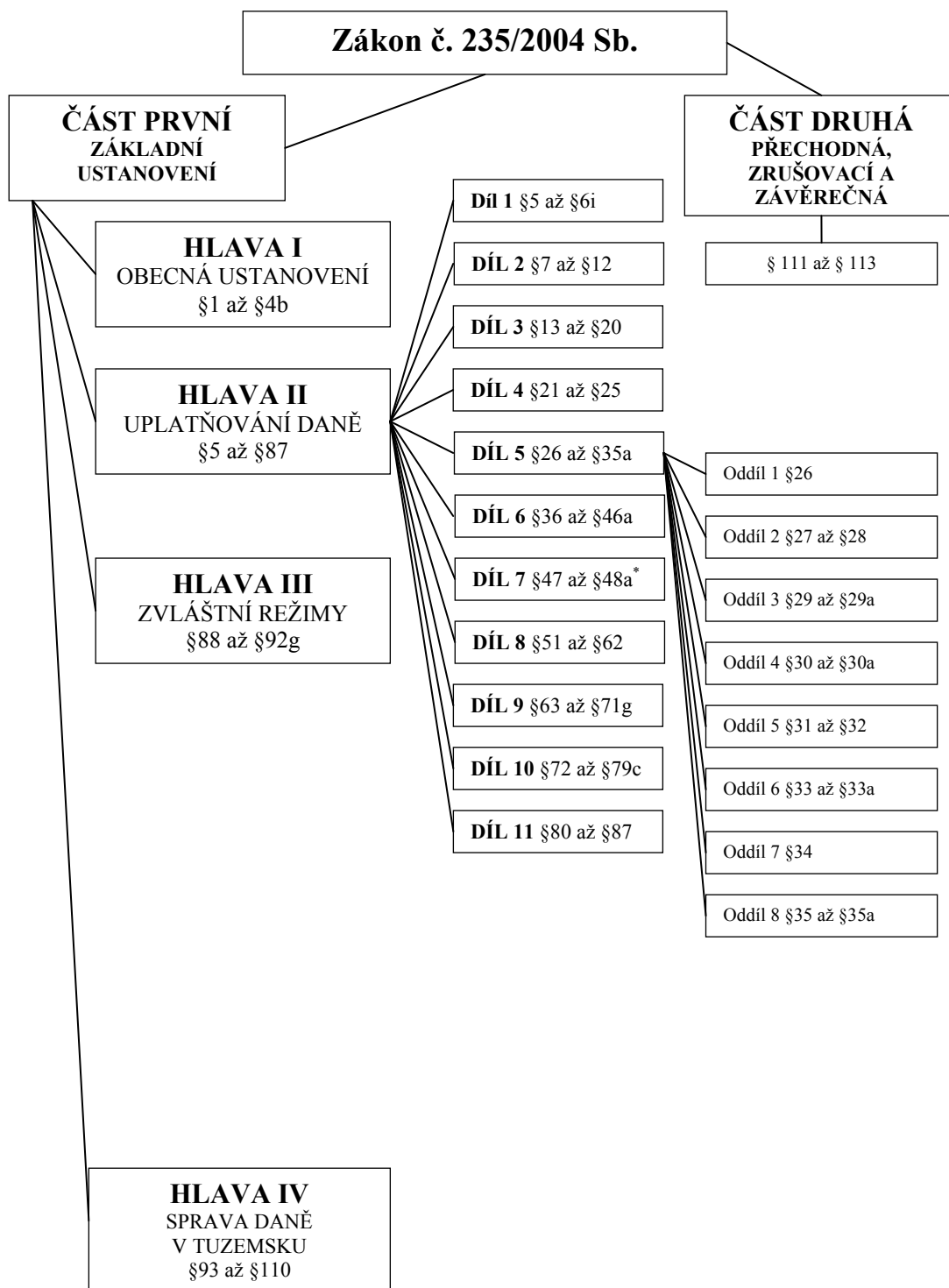
se možnost uplatnit u dodání tohoto pozemku daň (§ 56). Současně se upřesňuje vymezení krátkodobého nájmu (§ 56a).

- Např. se navrhuje zrušit snížení výše obrátu pro povinnou registraci plátce z 1 mil. Kč na 750 tis. Kč, současně i body právní úpravy bezdlužnosti obsažené v zákoně č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů.
- Např. předloženou novelou dochází ke změně ve struktuře členění zákona o DPH, jedná se tak pouze o *legislativně technické úpravy*. Tyto legislativní změny jsou znázorněny na obrázku č. 1a) „*Struktura zákona o dani z přidané hodnoty bez implementační novely zákona o DPH*“ ke srovnání s obrázkem č. 1b) „*Struktura zákona o DPH po zohlednění změn obsažených v implementační novele zákona o DPH*“ s obrázkem č. 2 „*Struktura navrhovaného zákona o dani z přidané hodnoty*“.

Zásadní změnou ve struktuře zákona o DPH je zařazení nové hlavy V. Správa daně v tuzemsku, která je shodná s hlavou IV s předcházející implementační novelou. Dosavadní obecná ustanovení o správě daně (§ 93 až § 110) z hlavy IV jsou zařazeny v této hlavě v díle 1. ustanovení (§ 110a až § 110ze) upravující Zvláštní režim pro správu daně jsou zařazeny v díle 2, který je dále členěn na čtyři oddíly a čtyři pododdíly. Nová ustanovení § 101c až § 101i týkající se kontrolního hlášení u, jsou zařazeny také v této hlavě správy daně v tuzemsku.

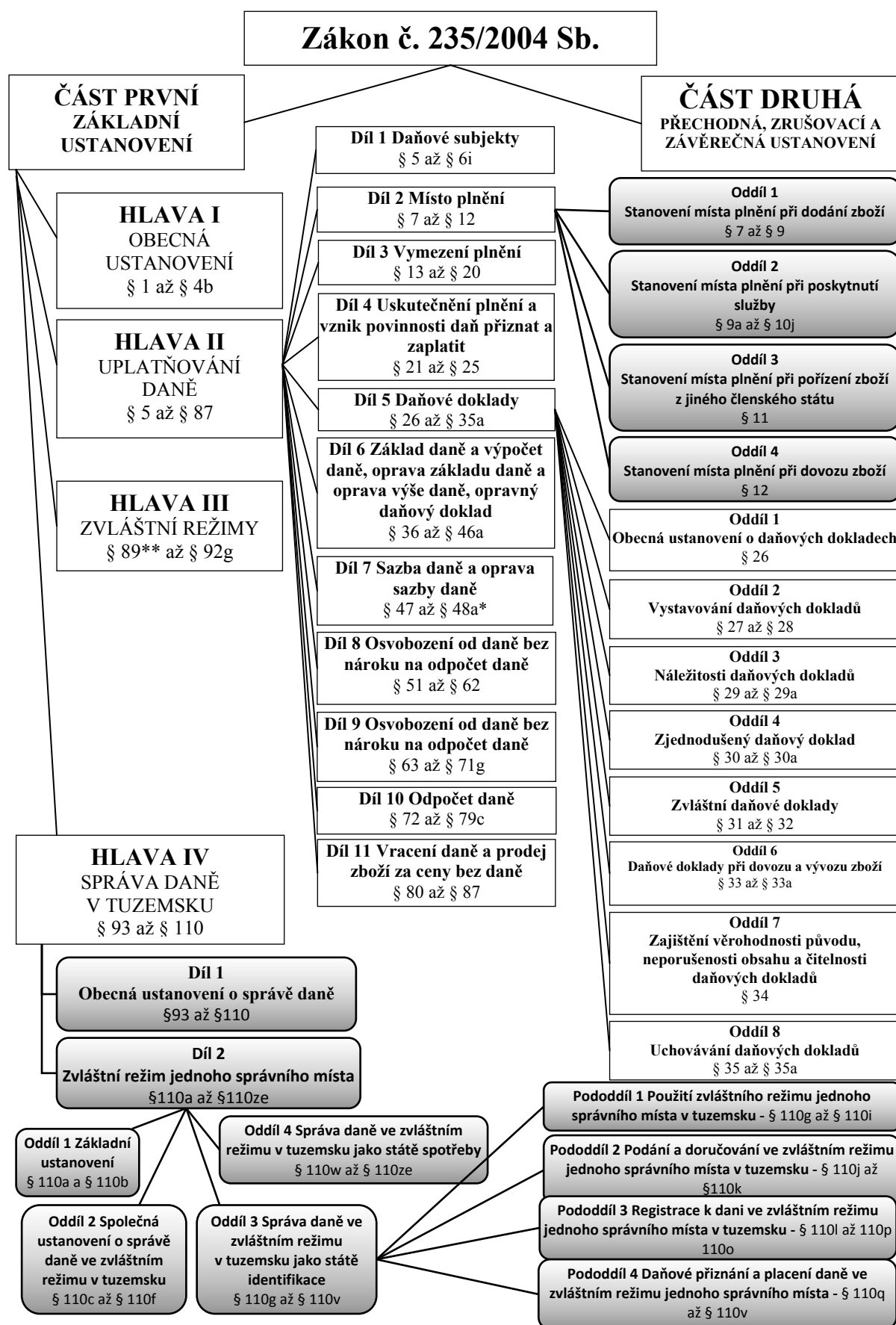
Dosavadní zvláštní režimy (§ 92a až § 92g) z hlavy III jsou přesunuty do nové hlavy IV Režim přenesení daňové povinnosti, kde jsou strukturovány do čtyř dílů. Tyto díly obsahují nová ustanovení v § 92d, 92f a 92g, přičemž dosavadní § 92f a 92g se přesouvají do nových § 92h a 92i.

Hlava II zachovává stále jedenáct dílů a hlava I zůstává také beze změn.

Obrázek 1a): Struktura zákona o dani z přidané hodnoty bez implementační novely zákona o DPH

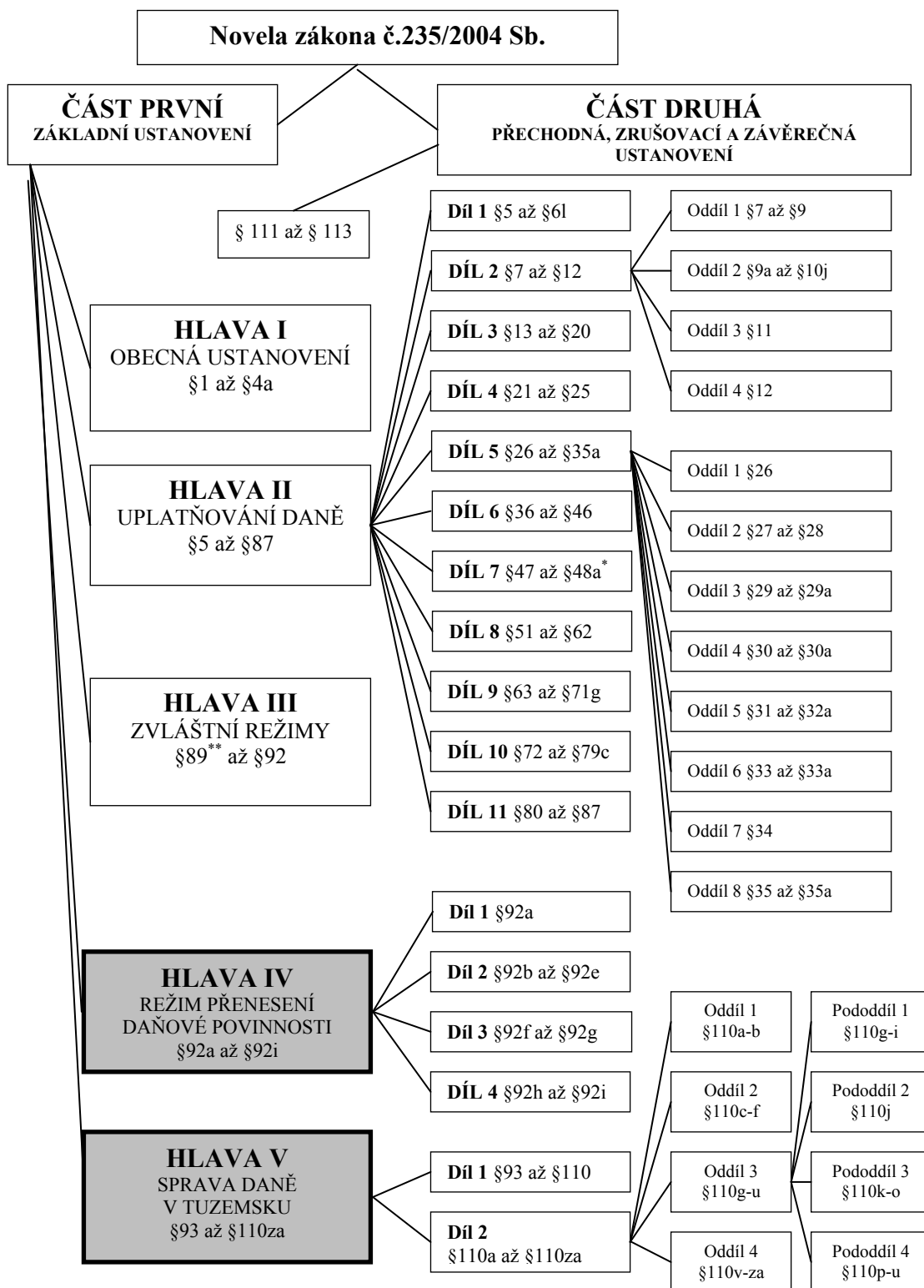
*§ 49 a § 50 jsou zrušeny

Obrázek č. 2: Struktura zákona o DPH po zohlednění změn obsažených v předloženém návrhu zákona

* § 49 a § 50 jsou zrušeny

** § 88 se navrhuje zrušit

Obrázek č. 2: Struktura navrhovaného zákona o dani z přidané hodnoty

*) §49 a §50 jsou zrušeny **) § 88 je zrušen

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Stěžejní součástí tohoto návrhu novely zákona o DPH jsou zásadní opatření proti daňovým únikům.

a) Jedním z hlavních důvodů pro zpracování a předložení této novely zákona o DPH je především plnění Koaliční smlouvy mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017 podepsané ze dne 13. ledna 2014. Jako opatření proti daňovým únikům a pro zlepšení výběru daní se navrhuje zavedení kontrolního hlášení.

b) Dalším důvodem pro předložení tohoto návrhu jsou nezbytné právní úpravy směřující k rozšíření rozsahu působnosti režimu přenesení daňové povinnosti. V roce 2013 byly přijaty dvě nové směrnice Rady (směrnice Rady č. 2013/43/EU a směrnice Rady č. 2013/42/EU), v jejichž důsledku došlo k výraznému rozšíření možného rozsahu působnosti režimu přenesení daňové povinnosti a které poskytly členským státům, a tím také ČR, účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem

Základní meze pro uplatňování daňových zákonů stanoví Ústava České republiky (dále jen „Ústava“) a Listina základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy slouží státní moc všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Dle čl. 2 odst. 2 Listiny lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod (čl. 4 odst. 1 Listiny). K tomu se v daňové oblasti uplatní ještě ustanovení čl. 11 odst. 5 Listiny, které stanovuje, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.

Přezkumu ústavnosti zákonné úpravy daní, poplatků nebo jiných obdobných zákonem stanovených povinných dávek (v tom rámci i zákonem stanoveného povinného pojištění), jakož i peněžitých sankcí, se Ústavní soud věnoval již mnohokrát, např. v nálezech sp. zn. Pl. ÚS 3/02, Pl. ÚS 12/03 či Pl. ÚS 7/03 (sv. 34, s. 184, č. 512/2004 Sb.). Z této judikatury vyplývá, že:

1. Z ústavního principu dělby moci (čl. 2 odst. 1 Ústavy), jakož i z ústavního vymezení zákonodárné moci (čl. 15 odst. 1 Ústavy), plyne pro zákonodárce široký prostor pro rozhodování o předmětu, míře a rozsahu daní, poplatků a peněžitých sankcí. Zákonodárce přitom nese za důsledky tohoto rozhodování politickou odpovědnost.
2. Ústavní přezkum daní, poplatků a peněžitých sankcí zahrnuje posouzení z pohledu dodržení kautel plynoucích z ústavního principu rovnosti, a to jak neakcesorické (čl. 1 Listiny), tj. plynoucí z požadavku vyloučení svévole při odlišování subjektů a práv, tak i akcesorické v rozsahu vymezeném v čl. 3 odst. 1 Listiny. K principu rovnosti Ústavní soud ve své konstantní judikatuře uvádí, že se nejedná o kategorii absolutní, nýbrž relativní (srov. Pl. ÚS 22/92).
3. Je-li předmětem posouzení ústavnost akcesorické nerovnosti vzhledem k vyloučení majetkové diskriminace, případně toliko posouzení skutečnosti nepředstavuje-li DPH, poplatek nebo jiná peněžitá sankce případný zásah do práva vlastnického (čl. 11 Listiny), je takový přezkum omezen na případy, v nichž hranice veřejnoprávního povinného peněžitého plnění jednotlivce státu, vůči majetkovému substrátu jednotlivce, nabývá škrtícího (rdousícího) působení. Jinými slovy k škrtícímu (rdousícímu) působení dochází, má-li posuzovaná DPH, poplatek nebo peněžitá

sankce ve svých důsledcích konfiskační dopady ve vztahu k majetkové podstatě jednotlivce.

V případě navrhované právní úpravy jsou splněna výše uvedená ústavní hlediska pro ukládání povinných peněžitých plnění plynoucích do veřejných rozpočtů, neboť

1. zákonodárce využívá širokého prostoru pro rozhodování o míře a rozsahu daně z přidané hodnoty,
2. z hlediska neakcesorické a akcesorické rovnosti nedochází ke svévolnému odlišování daňových subjektů, neboť okruh navrhovaných změn nečiní rozdíly mezi subjekty, na něž se vztahuje,
3. z hlediska vyloučení majetkové diskriminace, resp. z hlediska posouzení skutečnosti, nepředstavuje-li DPH případný zásah do práva vlastnického, se nejedná o případ, kdy je možné hovořit vůči majetkovému substrátu jednotlivce o škrtícím (rdousícím) působení či o konfiskačních dopadech na jednotlivce.

Zmocňovací ustanovení v § 92f a 92g umožňuje vládě stanovit nařízením, že režim přenesení daňové povinnosti se použije i při dodání zboží nebo poskytnutí služby uvedených v příloze č. 6, resp. pokud Evropská komise potvrdila, že proti použití režimu přenesení daňové povinnosti při dodání tohoto zboží nebo poskytnutí této služby nemá námitky.

Jedná se o ustanovení svěřující v souladu s čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod a na základě čl. 78 Ústavy vládě kompetenci vydat prováděcí nařízení. Dle čl. 11 odst. 5 Listiny lze daně a poplatky ukládat jen na základě zákona. Doktrína v tomto směru dovodila, že k tomu, aby byl naplněn tento ústavní požadavek, je třeba, aby zákon stanovil základní konstrukční prvky daně, tj. subjekt daně, daňový objekt, daňový základ a daňová sazba. V souladu s tím se vládě stanoví omezená pravomoc vybrat plnění, na něž se bude režim přenesení daňové povinnosti vztahovat.

Na rozdíl od vyhlášek, které jako prováděcí právní předpisy tvoří autoritativně jeden rezort (ministerstvo), v případě nařízení vlády se jedná o akt vzniklý rozhodnutím vlády jako nejvyššího kolektivního orgánu moci výkonné.

Institut nařízení vlády v zákoně o dani z přidané hodnoty není novým. Již v současnosti existuje zmocnění stanovit základní konstrukční prvky daně v extrémní situaci ohrožení státu, které se nachází v § 110 zákona o dani z přidané hodnoty. Jde konkrétně o zmocnění provést úpravy sazby daně nebo umožnit plátcům uskutečňujícím zdanitelná plnění pro určité vybrané subjekty poskytovat plnění bez daně s nárokem na odpočet v plné výši.

Navrhovaná právní úprava je tak z výše uvedených hledisek plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky, a to i s judikaturou Ústavního soudu vztahující se k této problematice.

5. Zhodnocení souladu slučitelnosti navrhované právní úpravy se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii

Některé navrhované změny zákona o dani z přidané hodnoty transponují příslušná ustanovení směrnice o DPH.

Navrhovaná úprava zákona daně z přidané hodnoty je plně slučitelná s právními akty Evropské unie, s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a s obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Na oblast daně z přidané hodnoty se nevztahují zvláštní mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu. Navržená právní úprava s nimi tedy není v rozporu.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

a) Plnění Koaliční smlouvy

V tomto návrhu se jedná o zavedení kontrolního hlášení, předpokládané náklady Generálního finančního ředitelství na realizaci projektu v souvislosti se zavedením kontrolního hlášení, jsou vyčísleny ve výši 250 mil. Kč.

b) Změna právního řádu ČR, zaměřená na dosažení cíle a účelu směrnice o DPH

V důsledku schválení novely dojde k žádoucímu sladění některých pravidel a výkladů s právem EU. Příznivý vliv bude mít i určité zjednodušení textu některých částí zákona. Předpokládáme pozitivní dopad na inkaso, který však nelze přesně kvantifikovat.

8. Zhodnocení dopadu navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná úprava nenaruší ochranu soukromí a osobních údajů. Veškeré údaje vyžadované po subjektech se budou týkat oblasti související s výkonem podnikatelské činnosti a budou chráněny daňovou mlčenlivostí.

9. Zhodnocení korupčních rizik navrhovaného řešení (CIA)

Obecně lze k navrhované úpravě ve vztahu ke vzniku korupčních rizik uvést následující:

8.1. Přiměřenost

Po stránce věcné představuje navržená právní úprava regulaci práv a povinností v oblasti daní, které lze ukládat pouze na základě zákona. Práva a povinnosti v daňové oblasti musí být regulovány právním předpisem o síle zákona jako jediným přiměřeným nástrojem.

Jedním z hlavních cílů návrhu zákona je jednoznačnost a vnitřní bezrozpornost jednotlivých ustanovení, neboť jediné jednoznačné a jasně formulované ustanovení je méně náchylné z hlediska zneužití ke korupčnímu jednání, protože jeho výklad připouští minimální pochybnosti.

Pokud jde o rozsah působnosti správního orgánu, je rozhodující jak zákonný okruh působností, tak míra diskrece, kterou zákon při výkonu jednotlivých působností správnímu orgánu umožňuje, resp. jakou míru diskrece zákon předpokládá. Jakýkoli normativní text zakotvující určitou míru diskrece sám o sobě představuje potenciální korupční riziko. Proto se při přípravě takového ustanovení vždy poměřuje nezbytnost zavedení takové diskrece daného orgánu s mírou zásahu do individuální sféry subjektu, o jehož právech a povinnostech by se v rámci této diskrece rozhodovalo.

Navržená právní úprava mění kompetence správních orgánů pouze způsobem, který zpřesňuje rozsah kompetencí stávajících. V případě, že zavádí kompetenci novou, tak pouze v rozsahu nezbytném pro úpravu vztahů, které mají být právní úpravou nově regulovány.

8.2. Efektivita

Z hlediska efektivity lze k předložené úpravě uvést, že k uložení i k vynucování splnění povinnosti při správě daní je věcně a místně příslušný správce daně (§ 13 a násl. daňového řádu, § 93a zákona o dani z přidané hodnoty, § 4 a násl. zákona o Finanční správě České republiky, resp. § 4 a násl. zákona o Celní správě České republiky). Správce daně obvykle disponuje podklady pro vydání daného rozhodnutí, ale i potřebnými odbornými znalostmi, čímž je zaručena efektivní implementace dané regulace i její efektivní kontrola, případně vynucování. Nástroje kontroly a vynucování jsou v oblasti správy daní upraveny jako obecné instituty daňového řádu.

Vzhledem k tomu, že správci daně jsou orgány Finanční správy České republiky nebo orgány Celní správy České republiky, lze v daňové oblasti hovořit vysokém stupni plošného zajištění a kontrolování plnění zákonem uložených povinností. Orgány Finanční správy České republiky, resp. orgány Celní správy České republiky jsou soustavy orgánů, jejichž působnost je rozložena na celé území České republiky. Orgány Finanční správy České republiky jsou soustavou třístupňovou, orgány Celní správy České republiky jsou soustavou dvoustupňovou, což zajišťuje rovněž optimální vertikální rozložení výkonu zákonné působnosti. Vnitřní organizační struktury těchto orgánů jsou pak uspořádány tak, aby rozsah působnosti, která jim byla zákonem svěřena, byly schopny plně a efektivně zajišťovat.

Efektivita implementace navržené právní úpravy je rovněž dána širokým okruhem daňových subjektů, vůči nimž regulace směřuje a jimž jsou práva a povinnosti stanovovány na principu rovnosti.

8.3. Odpovědnost

Z hlediska odpovědnosti lze ke zvolené právní úpravě uvést, že z úpravy příslušnosti v rámci výkonu správy daní je vždy zřejmé, jaký konkrétní správce daně je v daném případě příslušný (§ 13 a násl. daňového řádu, § 93a zákona o dani z přidané hodnoty, § 4 a násl. zákona o Finanční správě České republiky, resp. § 4 a násl. zákona o Celní správě České republiky). Zvolená právní úprava vždy jasně reflektuje požadavek čl. 79 odst. 1 Ústavy, podle něhož musí být působnost správního orgánu stanovena zákonem.

Odpovědnou osobou na straně správce daně je v daňovém řízení vždy úřední osoba (např. zaměstnanec v příslušném orgánu Finanční správy České republiky, srov. § 12 daňového řádu). Určení konkrétní úřední osoby je prováděno na základě vnitřních předpisů, resp. organizačního uspořádání konkrétního správního orgánu, přičemž popis své organizační struktury je správní orgán povinen zveřejnit na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Totožnost konkrétní úřední osoby je přitom seznatelná zákonem předvídaným postupem (§ 12 odst. 4 daňového řádu). Úřední osoba je povinna se při výkonu působnosti správního orgánu prokazovat příslušným služebním průkazem.

Při tvorbě právní úpravy se z hlediska koncentrace, resp. dekoncentrace, respektuje struktura daných orgánů, jimž je působnost svěřována. V daňové oblasti se jedná o strukturu orgánů Finanční správy České republiky, resp. Celní správy České republiky. Uvedené soustavy orgánů jsou přitom koncipovány na klasickém hierarchickém principu nadřízenosti a podřízenosti jednotlivých orgánů, které soustavy tvoří, vlastní orgány jakož i soustavy jako celek fungují na obvyklém monokratickém principu řízení. Působnost správce daně prvního stupně je tak svěřována finančnímu úřadu, resp. celnímu úřadu, aby v rámci hierarchie byl zajištěn devolutivní účinek opravných prostředků a efektivní mechanismus vnitřní kontroly.

Ustanovení § 102 odst. 1 daňového řádu stanoví, že každé rozhodnutí musí obsahovat jak označení správce daně, který rozhodnutí vydal, tak podpis úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení a otisk úředního razítka, případně uznávaný elektronický podpis úřední osoby. Tím je vždy možno původce rozhodnutí jasně a osobně identifikovat.

8.4. Opravné prostředky

Z hlediska opravných prostředků existuje možnost účinné obrany proti nesprávnému postupu správce daně v první řadě v podobě řádného opravného prostředku, kterým je odvolání, resp. rozklad (srov. § 109 a násl. daňového řádu). V souladu s § 102 odst. 1 písm. f) daňového řádu má správce daně povinnost v rozhodnutí uvést poučení, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit, u kterého správce daně se odvolání podává, spolu s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku. Neúplné, nesprávné nebo chybějící poučení je spojeno s důsledky pro bono daného subjektu uvedenými v § 110 odst. 1 daňového řádu. Existuje také možnost užití mimořádných opravných prostředků dle daňového řádu (srov. § 117 a násl. daňového řádu). Vedle opravných prostředků daňový řád připouští rovněž jiné prostředky ochrany, kterými je třeba rozumět: námitku (srov. § 159 daňového řádu), stížnost (srov. § 261 daňového řádu), podnět na nečinnost (srov. § 38 daňového řádu). Obdobná je situace též v režimu správního řádu.

8.5. Kontrolní mechanismy

Z hlediska systému kontrolních mechanismů je nutno uvést, že oblast daňového práva se pohybuje v procesním režimu daňového řádu, jenž obsahuje úpravu kontroly a přezkumu přijatých rozhodnutí, a to primárně formou opravných prostředků. Proti rozhodnutím je možno podat odvolání anebo v určitých případech užít mimořádných opravných prostředků či jiných prostředků ochrany (viz předchozí bod). Vedle toho lze využít rovněž dozorcí prostředky, čímž je zaručena dostatečná kontrola správnosti a zákonnosti všech rozhodnutí vydávaných v režimu daňového řádu.

Soustavy orgánů vykonávajících správu daní současně disponují interním systémem kontroly v rámci hierarchie nadřízenosti a podřízenosti včetně navazujícího systému personální odpovědnosti. V případě vydání nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu je s odpovědností konkrétní úřední osoby spojena eventuální povinnost regresní náhrady škody, za níž v důsledku nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu odpovídá stát.

Z hlediska transparency a otevřenosti dat lze konstatovat, že navrhovaná úprava nemá vliv na dostupnost informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Při správě daní se uplatňuje zásada neveřejnosti. Informace o poměrech daňových subjektů jsou tak chráněny povinností mlčenlivosti pod hrozbou pokuty do výše 500 tis. Kč a nemohou být zpřístupněny veřejnosti. Tím ovšem nemůže být dotčeno právo samotného daňového subjektu na informace o něm soustředěvané. Toto právo je realizováno prostřednictvím nahlížení do spisu a osobních daňových účtů. Získání informací je daňovým subjektům umožněno také prostřednictvím daňové informační schránky dle § 69 daňového řádu.

10. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA)

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje

Název návrhu zákona: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	
Zpracovatel / zástupce předkladatele: Ministerstvo financí	Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozved'te Část třetí 31. prosince 2014 Část první a druhá 1. ledna 2015 Část čtvrtá 1. ledna 2016
Implementace práva EU: Vyberte Ano/ Ne; (pokud zvolíte Ano): Předložená novela navrhuje pouze nastavení právního základu pro transpozici směrnic Rady, které byly přijaty v roce 2013 a poskytly tak členským státům, a tím také ČR, účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům. Jde tedy o dobrovolnou úpravu členských států na základě níže uvedených směrnic. <ul style="list-style-type: none">• směrnice Rady č. 2013/43/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů• směrnice Rady č. 2013/42/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o mechanismus rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH), v jejichž důsledku došlo k výraznému rozšíření možného rozsahu působnosti režimu přenesení daňové povinnosti. - uveďte termín stanovený pro implementaci: 15. srpen 2013 platí POUZE pro části povinné implementace a to současně jak pro Směrnicí Rady č. 2013/43/EU tak i pro č. 2013/43/EU. - uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU?: Vyberte Ano / Ne	
2. Cíl návrhu zákona: a) plnění Koaliční smlouvy mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017 podepsané ze dne 13. ledna 2014, jedná se o zavedení kontrolního hlášení, b) nepovinná transpozice předpisů směrnice Rady 2013/42/EU a 2013/43/EU (režim přenesení daňové povinnosti – tzv. reverse charge), c) dílčí změny v návaznosti na předcházející novely zákona o DPH s účinností od 1. 1. 2013, odstranění některých nejasností z novely DPH v rámci rekodifikace soukromého práva od 1. ledna 2014 (zejména v oblasti DPH u nemovitých věcí), doladění některých ustanovení s platnou právní úpravou ČR a řadu legislativně technických změn, včetně použití některých nových pojmů.	
3. Agregované dopady návrhu zákona a) Plnění Koaliční smlouvy - návrhem zákona dojde k zavedení jednotné evidence tzv. kontrolním hlášením. b) Nepovinná transpozice předpisů – tímto návrhem zákona se nemění výše ani počet sazeb daně.	

Návrhem dojde k jednotnému uplatnění pravidel.
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Vyberte Ano/Ne
Pokud ano, specifikujte. Předpokládané náklady Generálního finančního ředitelství na realizaci projektu, v souvislosti se zavedením kontrolního hlášení, jsou ve výši 250 mil. Kč, přičemž se jedná pouze o jednorázový náklad. Odborný odhad zvýšení daňových příjmů po zavedení tohoto opatření je ve výši 5 – 10 mld. Kč ročně, bližší zdůvodnění je uvedeno v části 8.3.3.
3.2 Dopady na podnikatelské subjekty: Vyberte Ano / Ne
Pokud ano, specifikujte. Zavádí se nová evidence pro účely daně z přidané hodnoty tzv. kontrolní hlášení, a to pro všechny plátce DPH (tj. netýká se neidentifikované osoby a osoby, která není plátcem daně z přidané hodnoty), toto opatření představuje zvýšení administrativní náročnosti. Se zavedením kontrolního hlášení k DPH dojde samozřejmě k nutné úpravě účetních a daňových programů. Část dodavatelů těchto programů garantuje uživatelům bezplatné aktualizace, které budou samozřejmě zahrnovat i změny související se zavedením kontrolního hlášení. Dle expertních odhadů lze očekávat v případě placených úprav softwaru zvýšení ceny o max. cca 5 % (dodatečné náklady i v případě provedení úprav ve vlastní režii).
3.3 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje) Vyberte Ano/Ne
Pokud ano, specifikujte. Pokud jsou obce a kraje plátcí daně, budou na ně dopady stejné, jako na podnikatele viz bod 3.2.
3.4 Sociální dopady: Vyberte Ano / Ne
Pokud ano, specifikujte.
3.5 Dopady na životní prostředí: Vyberte Ano/ Ne
Pokud ano, specifikujte.

8.1. Důvod předložení a cíle:

8.1.1 Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

8.1.2 Definice problému

a) Zavedení kontrolního hlášení

Na základě Koaliční smlouvy se navrhuje zavedení kontrolního hlášení pro plátce DPH, tj. evidence údajů pro účely daně z přidané hodnoty. Toto opatření bude zavedeno z důvodu zlepšení výběru daní s cílem zavedení účinného a flexibilního nástroje v boji proti daňovým podvodům.

b) Změny v režimu přenesení daňové povinnosti v tuzemsku

Zásadní změny v koncepci režimu přenesení daňové povinnosti v zákoně o DPH reflektují aktuální právní úpravu EU.

V roce 2013 byly v dané oblasti přijaty tyto dvě nové směrnice Rady

- směrnice Rady č. 2013/43/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů,
- směrnice Rady č. 2013/42/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o mechanismus rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH.

V jejich důsledku došlo k výraznému rozšíření možného rozsahu působnosti režimu přenesení daňové povinnosti, který poskytl členským státům, a tím také ČR, účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům.

Navrhovaná úprava zavádí dva dočasné režimy přenesení daňové povinnosti, kde se na základě zákona o DPH navrhuje stanovit dočasné používání režimu přenesení daňové povinnosti pro určité dodání zboží nebo poskytnutí služby nařízením vlády.

- V prvním z těchto dočasných režimů (navazuje na směrnici Rady 2013/43/EU) se umožňuje nařízením vlády vybrat z množiny plnění uvedených v příloze č. 6 zákona o DPH ta plnění, u kterých bude použit režim přenesení daňové povinnosti. Seznam plnění zahrnuje (kromě dosud stanovených převodu povolenek na emise skleníkových plynů) nově dále např. dodání mobilních telefonů, zařízení s integrovanými obvody, dodání herních konzolí, tabletů a laptopů, dodání obilovin a technických plodin, včetně olejnatých semen a cukrové řepy, dodání surových či polozpracovaných kovů, včetně drahých kovů.
- U druhého dočasného režimu, tzv. mechanismu rychlé reakce (navazuje na směrnici Rady 2013/42/EU) nová úprava umožňuje nařízením vlády na dobu maximálně devíti měsíců stanovit používání režimu přenesení daňové povinnosti u plnění, u nichž Evropská komise za účelem boje proti daňovým únikům potvrdila, že proti použití režimu přenesení daňové povinnosti při dodání tohoto zboží nebo poskytnutí této služby nemá námítky.

c) Zpřesnění textu platného zákona o DPH

V souvislosti se zavedením nového režimu pro přenesení daňové povinnosti bylo nutné např. upravit strukturu zákona o DPH. Důvodem této úpravy je lepší přehlednost v zákoně o DPH.

Důvodem dalších úprav je provázanost zákonů nebo dosažení lepší právní jistoty např. jde o

- nespouštění jednoho inkasního místa k 1. lednu 2015 a nezvyšování administrativní zátěže novým plátcům daně, v zákoně o DPH se navrhuje v této souvislosti zrušení snížení limitu z 1 mil. Kč na 750 tis. Kč,
- odstranění některých nejasností vzniklých v souvislosti s rekodifikací soukromého práva od 1. ledna 2014 v oblasti nemovitých věcí, doladění

některých ustanovení zákona o DPH v souladu se směrnicí pro DPH a platnou právní úpravou ČR.

- řadu legislativně technických změn, včetně použití některých nových pojmů.

8.1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

- **Kontrolní hlášení** – má v současném zákoně o DPH obdobu v povinnostech plátců v režimu přenesení daňové povinnosti vést evidence se stanovenými údaji a výpis z těchto evidencí podat správci daně elektronicky na elektronickou adresu zveřejněnou správcem daně (92a odst. 3 až 5).
 - vést evidenci pro účely daně z přidané hodnoty podle § 100.
- **Režim přenesení daňové povinnosti** – podle dosavadní úpravy zahrnuje dodání zlata, dodání zboží podle přílohy č. 5 k zákonu o DPH, převod povolenek na emise skleníkových plynů a poskytnutí stavebních nebo montážních prací.

V současné době není možné použít režim přenesení daňové povinnosti na jiné komodity, než které jsou uvedeny v ustanoveních § 92b až § 92e.

Pokud jde o výběr druhů zboží a služeb, u kterých se bude navrhopat použití mechanismu přenesení daňové povinnosti a to po dočasnou dobu, novela předpokládá využití nařízení vlády. Institut nařízení vlády v zákoně o DPH již v současnosti existuje, zmocnění stanovit základní konstrukční prvky daně v extrémní situaci ohrožení státu se nachází v § 110 zákona o dani z přidané hodnoty.

8.1.4 Identifikace dotčených subjektů

Dotčené subjekty:

- osoby povinné k dani,
- správci daně,
- spotřebitelé, tj. osoby nepovinné k dani.

Osoby povinné k dani jsou podle zákona o dani z přidané hodnoty fyzické nebo právnické osoby, které samostatně uskutečňují ekonomické činnosti, a dále právnické osoby, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, pokud uskutečňují ekonomické činnosti. Osoby povinné k dani se za stanovených podmínek stávají povinné či dobrovolně plátcí daně z přidané hodnoty. Navržená změna se dotkne veškerých plátců daně, kteří dosud poskytují či přijímají zdanitelná plnění nebo úplaty.

8.1.5 Popis cílového stavu

- **Kontrolní hlášení** - na základě plnění Koaliční smlouvy se navrhuje nová ustanovení § 101c až § 101i, která obsahují povinnosti mezi plátcí v nové evidenci pro účely daně z přidané hodnoty s cílem zlepšení výběru daní, aby nedocházelo k daňovým podvodům a bylo tak posíleno postavení poctivých daňových poplatníků.
- **Režim přenesení daňové povinnosti** – zavádí rozšíření možného rozsahu působnosti režimu přenesení daňové povinnosti. Tímto krokem tento režim zavádí účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům.

Navrhovaná úprava zavádí dva dočasné režimy přenesení daňové povinnosti, kde se na základě zákona o DPH navrhuje stanovit dočasné používání režimu přenesení daňové povinnosti pro určité dodání zboží nebo poskytnutí služby nařízením vlády.

První z těchto dočasných režimů (navazuje na směrnici Rady 2013/43/EU) umožňuje nařízením vlády vybrat z množiny plnění uvedených v příloze č. 6 zákona o DPH ta plnění, u kterých bude použit režim přenesení daňové povinnosti. Seznam plnění zahrnuje nově např. dodání mobilních telefonů, zařízení s integrovanými obvody, dodání herních konzolí, tabletů a laptopů, dodání obilovin a technických plodin, včetně olejnatých semen a cukrové řepy, dodání surových či polozpracovaných kovů, včetně drahých kovů.

Druhý je dočasný režim, tzv. mechanismu rychlé reakce (navazuje na směrnici Rady 2013/42/EU). Tato nová úprava umožní nařízením vlády na dobu maximálně devíti měsíců stanovit používání režimu přenesení daňové povinnosti u plnění, u nichž Evropská komise za účelem boje proti daňovým únikům potvrdila, že proti použití režimu přenesení daňové povinnosti při dodání tohoto zboží nebo poskytnutí této služby nemá námitky.

- **Zpřesněním textu platného zákona o DPH** – jde o provázanost zákonů nebo dosažení lepší právní jistoty, dále se v souvislosti s rekonstrukcí soukromého práva od 1. ledna 2014 navrhuje úpravy u uplatnění sazby daně u stavebních prací, nové výstavby staveb pro sociální bydlení a u dodání nemovitých věcí s cílem odstranit některé nejasnosti vzniklé změnami od 1. ledna 2014 a doladění některých ustanovení s platnou právní úpravou ČR.

8.1.6 Zhodnocení rizika

- **Kontrolní hlášení** – v případě ponechání stávající úpravy zákona nebude naplněna Koaliční smlouva mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017, tj. nepřijme se opatření ke zlepšení výběru daní.
- **Režim přenesení daňové povinnosti** – v případě ponechání stávající úpravy zákona nebude zaveden účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům a nebude využito opatření přijaté na úrovni EU pro členské státy.

8.2. Návrh variant řešení:

8.2.1 Návrh možných řešení včetně varianty „nulové“

Tento návrh variant řešení obsahuje především zavedení kontrolního hlášení. Dále obsahuje režim přenesení daňové povinnosti.

Varianta 0:

Bude zachováno současné znění zákona o dani z přidané hodnoty.

Tato varianta bude znamenat, že pokud nebude zavedeno kontrolního hlášení, nebude naplněna Koaliční smlouva mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017, tj. zavedení opatření ke zlepšení výběru daní.

V případě ponechání stávající úpravy zákona nebude nastaven mechanismus rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH.

V případě ponechání stávající úpravy zákona nebude zaveden účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům. Nedošlo by ke sjednocení pravidel v boji proti daňovým podvodům s ostatními členskými státy.

Dále, pokud by bylo zachováno současné znění zákona o DPH, platil by nový povinný limit obratu od 1. ledna 2015 ve výši 750 tis. Kč, došlo by ke zvýšení počtu plátců, kterých je již nyní 511 000 a tím by se také zvýšila administrativní náročnost v souvislosti s DPH a rovněž pro správce daně by se zvýšením počtu plátců zvýšila administrativa a snížila kapacita pro kontrolní činnost.

Výhody varianty 0:

- Nedojde k žádným změnám.

Nevýhody varianty 0:

- Nedojde k naplnění Koaliční smlouvy mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017, tj. zlepšení výběru daní.
- Pokud nebude zaveden mechanismus rychlé reakce, nedojde ke snížení administrativní zátěže ČR v projednávání nových opatření před Komisí.
- Nedošlo by ke sjednocení pravidel na území členských států EU a nebude zaveden účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům.
- Došlo by ke zvýšení počtu plátců k dani z přidané hodnoty a což by znamenalo zvýšení administrativní zátěže u těchto nových plátcům.

Varianta 1:

Dojde k naplnění Koaliční smlouvy mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017.

K 1. lednu 2015 dojde k naplnění transpozice směrnici Rady č. 2013/43/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů a směrnice Rady č. 2013/42/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o mechanismus rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH.

Režim přenesení daňové povinnosti zavádí rozšíření možného rozsahu působnosti a zavádí účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům. Dojde ke snížení úrovně administrativní náročnosti procesu, a to pokud jde o mechanismus rychlé reakce.

Pokud jde o ponechání stávajícího limitu k registraci z 1 mil. Kč, tj. nesnížil by se na 750 tis. Kč, byl v počátcích návrhu odhadován pozitivní dopad tohoto opatření na veřejné rozpočty. Tento pozitivní dopad byl však následně postupně snižován, a to v důsledku následujících faktorů: Ministerstvo financí bylo upozorněno zástupci

Evropské komise (poznatky EK jsou založeny především studiích provedených pro EK a vlastního šetření) že snížení prahu k registraci k DPH může znamenat nárůst podvodných firem, které se pohybují v systému DPH, a které se zapojují do daňových podvodů na DPH. Další riziko lze spatřovat především v nárůstu nadměrných odpočtů u drobných plátců, kteří budou uplatňovat nárok na odpočet na vstupu i na zboží, které bude výhradně použito pro soukromou spotřebu. Kontrola těchto nadměrných odpočtů oslabuje kontrolní činnosti u těch subjektů, jenž jsou například zapojeny do karuselových podvodů, z nichž plynou největší ztráty veřejným rozpočtům.

Z výše uvedeného vyplývá, že snížení limitu v roce 2015 na 750 tis. Kč by fakticky nemělo takový pozitivní dopad, jaký se předpokládal při jeho schválení v roce 2011, takže ponechání limitu 1 mil. Kč beze změny bude znamenat, že se tento výrazně nižší než předpokládaný příjem nerealizuje.

Výhody varianty 1:

- Dojde k naplnění Koaliční smlouvy mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017, tj. zavedením kontrolního hlášení dojde ke zlepšení výběru daní.
- Dojde ke zlepšení podmínek pro boj proti daňovým podvodům.
- Bude zaveden účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům.

Nevýhody varianty 1:

- Zavedení kontrolního hlášení pro všechny plátce přinese určité, nikoliv však výrazné zvýšení administrativní zátěže jak plátcům, tak i správcům daně.

8.3. Vyhodnocení nákladů a přínosů:

8.3.1 Identifikace nákladů a přínosů všech variant

Varianta 0:

Tato varianta neznamena změnu ve výnosech daně z přidané hodnoty. Zároveň nepřináší dotčeným subjektům žádné navýšení administrativní náročnosti ani zvýšené náklady na úpravu stávajících postupů.

Varianta 1:

Pokud, jde o zavedení kontrolního hlášení, půjde především o zvýšení administrativní zátěže a nároků na nové softwarové vybavení apod., které nelze reálně odhadnout. Tato varianta si u ostatních návrhů klade za cíl zvýšení výnosů daně z přidané hodnoty formou snížení daňových úniků.

8.3.2 Náklady

Varianta 0:

Pokud nebudou provedeny úpravy na základě směrnic Rady č. 2013/43/EU a č. 2013/42/EU, tj. Česká republika netransponuje nové směrnice do své legislativy, nevystavuje se žádnému zahájení řízení a případnému uložení sankce ze strany Evropské komise o porušení smlouvy, protože nejde o povinnou implementaci

předložených směrnic EU, ale o dobrovolnou transpozici. Nemohly by tak vzniknout náklady spojené s řízením a ani možné sankce.

Varianta 1:

V souvislosti se zavedením nového kontrolního hlášení lze náklady posoudit takto:

- a) u plátců, kteří doposud neměli povinnost podávat daňové přiznání ani výpisy z evidencí elektronicky, dojde ke zvýšení nákladů na softwarové vybavení, a to v podobě připojení k internetu a pořízení vhodného počítačového vybavení,
- b) správce daně bude muset upravit přijímání elektronického podání kontrolního hlášení,
- c) u stávajících tak i u nových plátců lze odhadovat na základě aktuálních hodnot o počtu plátců DPH lze odhadovat, že vyvolané náklady na straně plátců DPH z důvodu zavedení tzv. kontrolního výkazu se budou pohybovat na úrovni cca 1,37 mld. Kč.

Je ale nutné poznamenat, že tuto hodnotu lze považovat za maximální, neboť je založena na předpokladu, že všichni plátcí budou vyplňovat příslušný výkaz manuálně. Je ale možné předpokládat, že většina plátců zapracuje vyplňování kontrolního výkazu do svých účetních programů a jeho vyplňování tak bude probíhat automaticky. Z tohoto rovněž vyplývá, že náklady budou u většiny plátců pouze jednorázové (úprava softwaru) a nebudou se v budoucnu již opakovat. Parametry, na kterých je založen výpočet vyvolaných nákladů shrnuje níže uvedená tabulka.

	počet plátců	frekvence plnění	čas (hod.)	mzda/hod.
měsíční plátcí	116 139	12	3,24	197
kvartální plátcí	248 952	4	3,24	197

Uvedená časová náročnost 3,24 hod./měsíc byla převzata z tabulky Přehled informačních povinností z právních předpisů, která byla zpracována v rámci projektu Přeměření 2011. Hodnota byla získána z dotazníkového šetření mezi ekonomickými subjekty, které uplatňují přenesenou daňovou povinnost, protože obsah kontrolního výkazu bude zhruba odpovídat evidenci pro daňové účely dle § 92a odst. 5. Výpočet rovněž obsahuje předpoklad (10 %), že ne všichni plátcí jsou ekonomicky aktivní nebo budou povinni podávat kontrolní výkaz (zdanitelná plnění pro osoby, které nejsou plátcí; plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně podle § 51; plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně podle § 63; plátcí, který neuskutečnil za zdaňovací období žádná zdanitelná plnění s místem plnění v tuzemsku). Dalším významným faktorem ovlivňující vyvolané náklady je fakt, že část plátců již v současné době podává evidenci pro daňové účely. Celkový počet plátců DPH, kteří budou ovlivněni zavedením kontrolního výkazu, byl tak o tyto plátcí očištěn.

8.3.3 Přínosy

Varianta 0:

Pokud nebude zavedeno kontrolní hlášení a ostatní návrhy, nedojde k žádným hmotným ani nehmotným přínosům.

Varianta 1:

Nastavením kontrolního hlášení dojde k rozšíření elektronické komunikace mezi správci daně a plátcí. Tímto zavedením dojde k časové úspoře a ke zkvalitnění zpracovávaných dat, která jsou při administrativním zpracování velmi podstatná. Tím se nadále naplňuje trend elektronizace v komunikaci mezi státní správou a podnikatelskou veřejností.

Zavedení kontrolního výkazu by mělo vést k lepšímu výběru daní a omezení daňových úniků, a to zejména u nadměrných odpočtů u DPH. Je nutné si zároveň uvědomit, že zavedení kontrolního hlášení nelze vnímat izolovaně, ale je nutné ho především dávat do souvislosti s chystaným zavedením elektronické evidence tržeb, kdy tyto dvě opatření výrazně přispějí k potlačení daňových úniků a vytvoří koncepční řešení nadčasového charakteru.

Na základě zkušeností chorvatského Ministerstva financí, které zavedlo elektronickou evidenci tržeb, lze odhadovat, že zavedení obdobného systému v České republice bude mít dopad na nárůst inkasa především v sektoru maloobchod, kromě motorových vozidel (NACE 47) a stravování a pohostinství (NACE 56). Dopad na inkaso lze očekávat i v dalších sektorech, ale nejvyšší dopad byl zaznamenán právě i u těchto dvou sektorů. Níže uvedená tabulka ilustruje předpokládané dopady zavedení elektronické evidence tržeb.

	Předpokládaný nárůst tržeb*	Předpokládaný nárůst tržeb (v mld. Kč)
Maloobchod, kromě motorových vozidel	9,3%	104,5
Stravování a pohostinství	27,0%	16,1

Zdroj: ADIS, vlastní propočty MF

*předpokládaný nárůst tržeb byl odvozen od chorvatských zkušeností se zavedením elektronické evidence tržeb, kdy v sektoru maloobchodu vzrostly tržby o 13,9 % a v sektoru stravování a pohostinství o 40,5 %. Tyto hodnoty byly přizpůsobeny podmínkám České republiky.

Při současném zastoupení plátců DPH v těchto dvou sektorech a při aplikaci průměrné sazby DPH za rok 2013, lze očekávat, že dodatečný příjem na DPH za sektor maloobchod, kromě motorových vozidel (NACE 47) by mohl činit cca 4,9 mld. Kč a za sektor stravování a pohostinství (NACE 56) by dodatečný příjem na DPH mohl činit 0,8 mld. Kč. Celkový dodatečný příjem pouze za dva výše uvedené sektory by tak mohl být cca **5,7 mld. Kč**.

Na základě výše uvedeného, kdy byl odhadován dopad zavedení elektronické evidence tržeb pouze za dva vybrané sektory, lze očekávat, že zavedení kontrolního výkazu, by mohlo snížit daňové úniky u DPH měřené pomocí tzv. VAT gapu neboli daňové mezery u DPH o 5-10 %. VAT gap se v České republice pohybuje kolem 100 mld. Kč, dodatečný výběr DPH by tak mohl zpočátku činit 5-10 mld. Kč. Po rozvinutí odstrašujícího efektu pak i více. Na rozdíl od nákladů není však tento přínos jednorázový, nýbrž k vyššímu výběru bude, oproti stávajícímu stavu, docházet každý rok.

U ostatních návrhů nelze kvalitativně ani kvantitativně určit jejich přínosy. Výběr položených otázek vychází z výše uvedených variant řešení (viz bod 8.2) a vyhodnocení nákladů a přínosů viz bod 8.3. Vybrané otázky jsou zaměřeny především na dopady navržených řešení k problematice kontrolního hlášení a režimu přenesení daňové povinnosti.

Tabulka č. 1: Přehled hodnotících faktorů

Hodnotící faktory	Zdůvodnění hodnocení
	A) Kontrolní hlášení:
F1	Dojde k úspoře času při komunikaci se správcem daně?
F2	Dojde ke zvýšení administrativních nákladů?
F3	Dojde ke zkvalitnění zpracovávaných dat?
F4	Bude naplněna Koaliční smlouva s cílem zlepšit výběr daní?
F5	Dojde k negativnímu dopadu na státní rozpočet?
	B) Režim přenesení daňové povinnosti:
F6	Je navrhovaná varianta plně slučitelná s právními akty Evropské unie, s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a s obecnými právními zásadami práva Evropské unie?
F7	Dojde ke sjednocení pravidel na území členských států EU?
F8	Bude naplněn cíl v zavedení účinného a flexibilního nástroje v boji proti daňovým podvodům v EU?
F9	Dojde k negativnímu dopadu na státní rozpočet?

8.3.4 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Cílem vyhodnocení varianty 0 a varianty 1 je shrnout předchozí hodnocení, a to prostřednictvím jednoduché multikriteriální analýzy, ve které budou identifikovány jednotlivé faktory nákladů a přínosů. Faktory jsou specifikovány v tabulce č. 1 „*Přehled hodnotících faktorů*“ od písmen F1 až do F9. Závěrečné hodnocení provedené analýzy je uspořádané v tabulce č. 2 „*Závěrečné hodnocení*“. Hodnotící škála je 1 až 3, kdy 1 = výborně, 2 = dostatečně, 3 = nedostatečně.

Podle výsledného skóre bodu varianty seřazeny, přičemž varianta s nejnižším ohodnocením je ta přínosnější a varianta s nejvyšším skóre je ta nejméně přínosná.

Hodnotící faktory	Varianta 0	Varianta 1
F1	2	1
F2	1	2
F3	2	1
F4	3	1
F5	3	1
Hodnocení A)	2,2	1,2

F6	1	1
F7	2	1
F8	2	1
F9	2	1
Hodnocení B)	1,75	1
Celkové hodnocení	2	1,11

Tabulka č. 2: Závěrečné hodnocení

Závěr:

Na základě výše provedené analýzy se jeví jako přínosnější a zároveň výhodnější variantou varianta 1 ve srovnání s variantou 0.

8.4. Návrh řešení:

8.4.1 Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Zhodnocení varianty 0:

V případě ponechání stávajícího znění zákona o dani z přidané hodnoty nebude naplněna Koaliční smlouvy mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017, tj. zlepšení výběru daní.

V případě ponechání stávající úpravy zákona nebude dosaženo transpozice směrnice Rady č. 2013/43/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů a směrnice Rady č. 2013/42/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o mechanismus rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH.

V případě ponechání stávající úpravy zákona nebude zaveden účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům. Nedošlo by ke sjednocení pravidel v boji proti daňovým podvodům na území členských států EU.

Tato varianta nevede ke stanovenému cíli, tudíž nemůže být výhodnější než varianta 1.

Zhodnocení varianty 1:

Varianta 1 přináší úpravy zákona o dani z přidané hodnoty vyplývající především z Koaliční smlouvy mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL na volební období 2013 – 2017, tj. zlepšení výběru daní.

K 1. 1. 2015 dojde k naplnění transpozice směrnicí Rady č. 2013/43/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů a směrnice Rady č. 2013/42/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o mechanismus rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH.

Režim přenesení daňové povinnosti zavádí rozšíření možného rozsahu působnosti tohoto mechanismu a zavádí účinný a flexibilní nástroj v boji proti daňovým podvodům. Bude možné reálně využít zrychlený proces povolení rozšíření dočasného používání režimu přenesení daňové povinnosti v případě mechanismu rychlé reakce.

Výběr nejvhodnějšího řešení:

Vzhledem k tomu, že cílem této novely je naplnění Koaliční smlouvy a transpozice předpisů, tj. změny zaměřené na dosažení cíle a účelu směrnice Rady č. 2013/42/EU a 2013/43/EU, v úvahu tedy připadá pouze varianta 1 přijetím novelizovaných ustanovení.

8.5. Implementace doporučené varianty a vynucování:

Odpovědnými orgány za implementaci regulace jsou územní finanční orgány, které jsou správci daně z přidané hodnoty.

Navrhovaná právní úprava by měla z hlediska správy daně z přidané hodnoty přinést požadavky na provádění nových činností, v podobě elektronické komunikace mezi osobou povinnou k dani, pak se státem identifikace či státem spotřeby, dále také poskytování dodatečných informací či vyplňování nových formulářů.

Lze využít stávajícího právního prostředí pro aplikaci této daně.

8.5.1 Vynucování

Vynucování navrhované právní úpravy bude probíhat standardním režimem v rámci správy daně z přidané hodnoty.

8.6. Přezkum účinnosti regulace:

Účinnost navrhované právní úpravy bude v praxi ověřována kontrolou prováděnou správci daně.

8.7. Konzultace a zdroje dat:

V rámci přípravy legislativní úpravy byla novela konzultována se zástupci Generálního finančního ředitelství, Komorou daňových poradců České republiky, a zástupci z podnikatelské sféry.

II. Zvláštní část

K části první - změna zákona o dani z přidané hodnoty

K čl. I

K bodu 1 (Poznámka pod čarou č. 1)

Do povinného výčtu implementovaných unijních předpisů se doplňují nové směrnice Rady 2013/42/EU, 2013/43/EU, které tato novela zákona o DPH částečně provádí.

K bodu 2 (§ 4 odst. 1 písm. d))

Vzhledem k tomu, že novelou zákona o DPH dochází v § 101 k vypuštění pojmu „vlastní daň“ (jednalo se o poslední výskyt v současném ustanovení § 101 odst. 1 a odst. 6) se jeví jako nadbytečné, aby byl tento pojem i nadále definován pro účely zákona o DPH v ustanovení § 4 odst. 1 písm. d).

K bodu 3 (§ 4 odst. 1 písm. e))

Jedná se o stanovení věcné příslušnosti pro celní úřad v případě vydání, spravování, zrušení či zániku povolení k prodeji za ceny bez daně z přidané hodnoty, tedy pro účely § 87.

K bodu 4 (§ 4a odst. 1 písm. c))

Doplňuje se odkaz na dosud chybějící ustanovení týkající se osvobozených činností, které se započítávají do obratu (nájem nemovitých věcí), a to ve vazbě na zákonné opatření Senátu v souvislosti s rekodifikací soukromého práva.

Jak vyplývá z příslušného přechodného ustanovení, počínaje dnem účinnosti novely zákona o DPH se obrat bude zjišťovat tak, že se do obratu za kalendářní měsíce roku 2014 nebudou započítávat údaje za nájem nemovitých věcí podle § 56a, ale počínaje měsícem lednem 2015 se již budou tyto údaje započítávat. Po přechodnou dobu, vlastně rok 2015, se bude obrat za nejvýše 12 kalendářních měsíců skládat z údajů kalendářních měsíců roku 2014 bez nájmu podle § 56a a z údajů kalendářních měsíců roku 2015 vč. nájmu podle § 56a. Poprvé tak bude obrat za všechny kalendářní měsíce vč. nájmu podle § 56a zjištěn za celý rok 2015.

K bodu 5 (§ 4b odst. 3)

Ustanovení § 4b odst. 3 reaguje na dichotomii jednotek založenou § 3063 nového občanského zákoníku. Ustanovení směřuje na případy, kdy i po dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku bude vlastnické právo k jednotkám nabýváno podle dosavadních právních předpisů, zejména podle zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů). Odstavec 3 z důvodu právní jistoty poplatníků a správce daně stanoví jednotnou právní úpravu pro jednotky, a to jak jednotky vzniklé podle zákona o vlastnictví bytů, tak pro jednotky podle nového občanského zákoníku.

K bodu 6 (§ 5 odst. 2)

Zrušuje se zvláštní úprava autorských příspěvků, a to jednak v návaznosti na změny úpravy autorských honorářů v zákoně o daních z příjmů, a jednak proto, že tato výjimka neodpovídá plně pojetí ekonomické činnosti dle směrnice o DPH a související judikatury SDEU.

K bodu 7 (§ 5c odst. 3 a 4)

Jedná se o doplnění určeného okamžiku přechodu práv a povinností ze skupiny na členy skupiny při zrušení registrace skupiny (v odstavci 3) a na člena skupiny, kterému je zrušeno

jeho členství ve skupině (v odstavci 4), tak, aby tyto skutečnosti pro jednotlivé členy skupiny nastaly až den následující po dni zrušení registrace skupiny.

K bodu 8 (§ 6k a 6l)

K § 6k

Jedná se o doplnění možnosti dobrovolné registrace osob, které budou uskutečňovat pořízení zboží z jiného členského státu, které není předmětem daně podle § 2a odst. 2, za identifikovanou osobu. Jedná se o osoby, které uskutečňují pořízení zboží do limitu podle ustanovení § 2b. Pokud se tedy tyto osoby rozhodnou, že i toto pořízení zboží bude předmětem daně, mělo by tak být učiněno ještě před samotným pořízením zboží, aby se předešlo uplatnění daně v místě nákupu, a tudíž i dalším postupům pro její vrácení.

K § 6l

Pro zachování stejného přístupu jako u pořízení zboží se jedná o doplnění možnosti dobrovolné registrace i u osob, které budou přijímat zdanitelné plnění (přijetí služby) s místem plnění v tuzemsku od osoby neusazené v tuzemsku, nebo osob, které hodlají (budou) poskytovat služby podle § 9 odst. 1 do jiného členského státu.

K bodu 9 (§ 14 odst. 5 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu tak, aby text byl sjednocen v souladu se zněním § 13 odst. 8 písm. b).

K bodu 10 (§ 19 odst. 5 věta druhá)

Bylo vhodné doplnit tuto úpravu, neboť na tento případ nelze přímo aplikovat ustanovení daňového řádu, která by stanovovala, že lhůtu nelze prodloužit, neboť není stanoveno zdaňovací období.

K bodu 11 (§ 19 odst. 6 věta první)

Bylo vhodné doplnit tuto úpravu, neboť na tento případ nelze přímo aplikovat ustanovení daňového řádu, která by stanovovala, že lhůtu nelze prodloužit, neboť není stanoveno zdaňovací období.

K bodu 12 (§ 28 odst. 2 písm. a))

Text ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) byl přeformulován z důvodu lepší srozumitelnosti a větší jednoduchosti. Oproti původnímu znění textu nedošlo k žádné věcné změně.

K bodu 13 (§ 28 odst. 3)

Jedná se o doplnění povinnosti pro orgán veřejné moci nebo dražebníka vystavit daňový doklad v případě dražby obchodního majetku plátce nebo při jeho prodeji mimo dražbu a poskytnout vystavený daňový doklad tomuto plátcí.

K bodu 14 (§ 28 odst. 5 písm. b))

Text ustanovení § 28 odst. 5 písm. b) byl přeformulován z důvodu lepší srozumitelnosti a větší jednoduchosti. Oproti původnímu znění textu nedošlo k žádné věcné změně.

K bodu 15 (§ 29 odst. 3 písm. b))

Jedná se o úpravu za účelem zachování rozsahu plnění jako povinné náležitosti daňového dokladu, a to především pro ověření správnosti výše uplatněného nároku na odpočet daně.

K bodu 16 (§ 32 odst. 1)

Jedná se o omezení počtu případů, kdy je vystavován doklad o použití. Doklad o použití je v zásadě vystaven jen v případech, kdy není daňový doklad vystavován pro jinou osobu povinnou k dani.

K bodu 17 (§ 32 odst. 2)

Jedná se o úpravu za účelem zachování rozsahu a předmětu plnění jako povinné náležitosti dokladu o použití. Povinnost uvádět na dokladu o použití sdělení o účelu použití zůstává zachována.

K bodu 18 (§ 32a)

Potvrzení vystavené orgánem veřejné moci nebo dražebníkem při dražbě obchodního majetku plátce nebo při jeho prodeji mimo dražbu je daňovým dokladem pouze tehdy, pokud obsahuje všechny náležitosti daňového dokladu a navíc sdělení, že se jedná o prodej prostřednictvím osoby určené k uskutečnění prodeje obchodního majetku plátce.

K bodu 19 (§ 34 odst. 3)

Jedná se o zpřesnění textu v souladu se směrnicí Rady 2010/45/EU.

K bodu 20 (§ 35 odst. 4)

Jedná se pouze o opravu zjevné gramatické nesprávnosti.

K bodu 21 (§ 38 odst. 4)

U zboží propuštěného do volného oběhu z režimu pasivního zušlechťovacího styku se v současné době základ daně stanoví podle § 38 odst. 1 zákona o DPH, podle kterého je základem daně součet základu pro vyměření cla, včetně cla, dávek a poplatků splatných z důvodu dovozu zboží, pokud již nejsou zahrnuty do základu pro vyměření cla, vedlejších výdajů vzniklých do prvního místa určení v tuzemsku a příslušné spotřební daně, pokud není stanoveno v § 41 jinak.

To znamená, že se do základu daně zahrne i hodnota služby, která je v rámci pasivního zušlechťovacího styku poskytnuta zahraniční osobou neusazenou v tuzemsku osobě povinné k dani s místem plnění v tuzemsku.

Podle § 108 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o DPH je plátce, kterému je poskytnuta služba zahraniční osobou neusazenou v tuzemsku s místem plnění v tuzemsku, povinen přiznat daň.

Aby nedocházelo znovu k povinnosti přiznat z poskytnuté služby daň při propuštění zboží do volného oběhu z režimu pasivního zušlechťovacího styku, nezahrne se do základu daně při dovozu zboží hodnota služby, která byla plátcí poskytnuta zahraniční osobou neusazenou v tuzemsku s místem plnění v tuzemsku.

K bodu 22 (nadpis § 39)

Jedná se o uvedení textu do souladu s ustanovením § 108 odst. 1 písm. c), tzn. rozšíření platnosti tohoto ustanovení i pro osoby povinné k dani z jiného členského státu, které nejsou registrovány k dani.

K bodu 23 (§ 39 odst. 1)

Jedná se o uvedení textu do souladu s ustanovením § 108 odst. 1 písm. c), tzn. rozšíření platnosti tohoto ustanovení i pro osoby povinné k dani z jiného členského státu, které nejsou registrovány k dani.

K bodu 24 (§ 42 odst. 4 až 6)

K odstavci 4

V případě opravy základu daně a výše daně se při uplatnění sazby daně doplňuje možnost použít sazbu daně ke dni přijetí úplaty, pokud se zdanitelné plnění ještě neuskutečnilo. Obdobně se v případě opravy základu daně a výše daně pro použití kurzu přepočtu cizí měny na českou měnu doplňuje možnost použít kurz uplatněný při přiznání daně z přijaté úplaty, pokud se zdanitelné plnění ještě neuskutečnilo.

K odstavci 5

Zpřesnění textu, kdy oprava základu daně a výše daně nelze provést po uplynutí 3 let od konce zdaňovacího období, ve kterém vznikla povinnost přiznat daň nejen u původního uskutečněného zdanitelného plnění, ale také při přijetí úplaty, pokud se zdanitelné plnění ještě neuskutečnilo.

K odstavci 6

Dále se zavádí možnost provést opravu základu daně a opravu výše daně při poskytnutí zdanitelného plnění podle smlouvy o dílo, kdy jednotlivá dílčí plnění jsou poskytována po dobu delší než 3 roky, a k převzetí celkového díla tak dojde rovněž za dobu delší než 3 roky. Bude tedy umožněno, aby docházelo k opravám jednotlivých dílčích plnění ve lhůtě 3 let, a zároveň bude u těchto dílčích plnění možno provést opravu ve lhůtě 3 let od převzetí celkového díla. Tato úprava reaguje na požadavky praxe, kdy dříve nebylo možno zpětně provést po převzetí celkového díla opravu u dílčího plnění, pokud již od tohoto plnění uplynuly tři roky, což se jevílo jako problematické, neboť zároveň s převzetím celkového díla může vyvstat požadavek opravy i u jednotlivého dílčího plnění.

K bodu 25 (§ 43 odst. 1)

Jedná se o zpřesnění textu při opravě výše daně v jiných případech, a to za účelem zohlednění situací, kdy se žádné původní plnění neuskutečnilo, ale byla pouze nesprávně uplatněna daň při přijetí úplaty.

K bodu 26 (§ 43 odst. 3)

Jedná se o uvedení textu do souladu s ustanovením § 42 odst. 4.

K bodu 27 (část první hlava II nadpis dílu 7)

Slova se pro nadbytečnost zrušují.

K bodu 28 (§ 48)

Z důvodu odstranění dosavadní duplicity v § 48 a 48a u stavebních nebo montážních prací prováděných na dokončené stavbě, bylo do § 48 přesunuto uplatnění snížené sazby daně u stavebních nebo montážních prací provedených na dokončené stavbě pro sociální bydlení.

Došlo tak k jasnému rozdělení. Paragraf 48 řeší uplatnění sazby daně u stavebních nebo montážních prací, provedených na dokončené stavbě (přístavby, nástavby, rekonstrukce, opravy), § 49 řeší uplatnění sazby daně u stavebních nebo montážních prací provedených v souvislosti s novou výstavbou stavby pro sociální bydlení a dodání stavby pro sociální bydlení.

Pojem „změna dokončené stavby, vymezená zákonem“ s odkazem na stavební zákon byl zrušen a tím došlo ke sjednocení s dosavadním výkladem. Vypuštěním tohoto pojmu nedošlo k žádné věcné změně, v souladu s výkladem se tak za stavební nebo montážní práce, prováděné na dokončené stavbě považují například výměna podlahových krytin, údržba apod.

V odstavcích 2 až 6 jsou uvedeny jednotlivé definice.

V odstavci 2 je definována stavba pro bydlení. Novým vydefinováním stavby pro bydlení nedošlo k žádné věcné změně.

Pojmy stavba bytového domu a stavba rodinného domu jsou upraveny v zákonu č. 256/2013 Sb., Zákon o katastru nemovitostí, potažmo v prováděcí vyhlášce č. 357/2013 Sb., v příloze Technické podrobnosti pro správu katastru a odpovídají doslova definicím v dosavadním § 48 odst. 2 písm. a) a b) zákona o DPH.

V písm. c) je nově, v souladu s novým občanským zákoníkem, bez věcné změny, definována stavba, která byla podle dosavadních předpisů příslušenstvím bytového nebo rodinného domu. Tato stavba je nově definována za pomoci definice pozemku, který tvoří funkční celek se stavbou spojenou se zemí pevným základem. Pozemek, který tvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí plní roli přiléhajícího pozemku. Jedná se o zastavěný pozemek, přiléhající ke stavbě. U tohoto pozemku se vždy uplatní stejná sazba daně jako u stavby, se kterou tento pozemek tvoří funkční celek.

Stavbou, která slouží k využití stavby bytového domu nebo rodinného domu a je zřízena na pozemku, který s touto stavbou tvoří funkční celek je například oplocení, studna, garáž...(to, co bylo „příslušenstvím“ bytového domu nebo rodinného domu). Funkční celek se stavbou netvoří inženýrská síť, která je ve vlastnictví jiné osoby než vlastníka pozemku.

Byt je v současném znění zákona o DPH definován odlišně od obecného pojmu „byt“ (dosavadní § 48 odst. 2 písm. c)). V této definici bytu není podmínka „a je k tomu účelu určen“. Aby byla tato definice beze změny zachována, je nově pro pojem „byt“ pro účely zákona o DPH použit pojem „obytný prostor“. Definice obytného prostoru doslovně odpovídá dosavadní definici bytu.

Touto definicí je zachováno pravidlo uvedené v poslední větě dosavadního odstavce 1. První snížená sazba daně se uplatní vždy, když jsou stavební nebo montážní práce prováděny v obytném prostoru.

Za stavbu pro bydlení se spolu s obytným prostorem rozumí místnost, která je spolu s tímto obytným prostorem užívána (dříve příslušenství bytu). Za stavbu pro bydlení se považuje také místnost, která je užívána s tímto obytným prostorem za podmínky, že se nachází ve stejné stavbě pevně spojené se zemí, jako je obytný prostor. Touto místností může být například garáž, která se nachází v bytovém domě, ve kterém je obytný prostor.

Vzhledem k tomu, že se do § 48 přesunulo poskytnutí stavebních nebo montážních prací, provedených na dokončené stavbě pro sociální bydlení, přesunuly se do § 48 odst. 5 také definice staveb pro sociální bydlení. Tyto definice jsou bez věcné změny, pouze došlo k legislativně technické úpravě vypuštěním odvolávek na poznámky pod čarou. Jednotlivé zákony, které tyto stavby vymezují, jsou uvedeny vždy u příslušného vymezení stavby pro sociální bydlení.

V odst. 5 písm. l) je jako stavba pro sociální bydlení definována jiná stavba, která slouží k využití staveb pro sociální bydlení s výjimkou obytného prostoru pro sociální bydlení (dosud „byt pro sociální bydlení“), která je zřízena na pozemku, který tvoří se stavbami pro sociální bydlení funkční celek. Jedná se o období „příslušenství“ stavby pro sociální bydlení bez věcné změny.

V odst. 6 je definován obytný prostor pro sociální bydlení (doposud „byt pro sociální bydlení“). Obytný prostor pro sociální bydlení zahrnuje obytný prostor s výměrou podlahové plochy do 120 m² a jakoukoliv jinou místnost, která je s tímto obytným prostorem do 120 m² užívána a nachází se ve stejné stavbě jako tento obytný prostor.

Dochází ke změně stanovení výpočtu podlahové plochy obytného prostoru, a to s ohledem na skutečnost, že od 1. 1. 2014 je účinné nařízení vlády č. 366 ze dne 30. října 2013 o úpravě některých záležitostí souvisejících s bytovým spoluvlastnictvím. S ohledem na jednotu právního řádu je záměrem užít tento způsob výpočtu podlahové plochy u bytu upravený v uvedeném nařízení vlády i pro účely výpočtu podlahové plochy obytného prostoru u daně z přidané hodnoty. Podle tohoto nařízení je pro účely výpočtu podlahové plochy byt definován, jako prostorově ohraničená část domu, který je ohraničen vnitřními povrchy obvodových stěn této prostorově ohraničené části domu, podlahou, stropem nebo konstrukcí krovu a výplněmi stavebních otvorů ve stěnách ohraničujících byt, obdobně to platí pro ohraničení místností, které jsou jako součást bytu umístěné mimo hlavní obytný prostor. Do podlahové plochy bytu se započítává stejně jako v současné době i podlahová plocha zakrytá zabudovanými předměty, jako jsou zejména skříně ve zdech v bytě, vany a jiné zařizovací předměty ve vnitřní ploše bytu.

Nově se tedy do podlahové plochy bytu (obytného prostoru) započítává podlahová plocha, která je zastavěna vnitřními stěnami.

Podle současné právní úpravy se podlahová plocha místností a prostorů pro účely DPH posuzovala podle jejich vnitřní nášlapné plochy mezi lícními konstrukcemi stěn v půdorysném průmětu domu, což vyplývalo z ustanovení § 48a odst. 4 platného znění zákona o DPH a správní praxe.

Dle nové právní úpravy zákona o DPH se podlahová plocha místnosti, která je užívána s obytným prostorem a nachází se ve stejné stavbě, jako tento obytný prostor (podlahová plocha sklepa a komory), nezahrne do výpočtu podlahové plochy obytného prostoru do 120 m².

Nezahrnutí podlahové plochy místnosti užívané s obytným prostorem do 120 m², která se nachází ve stejné stavbě jako obytný prostor (dle současné úpravy zákona o DPH se jedná o příslušenství bytu) vyvažuje možné dopady nového způsobu výpočtu podlahové plochy, který spočívá zejména v započtení podlahové plochy pod vnitřními příčkami obytného prostoru.

U obytného prostoru s podlahovou plochou do 120 m² a místnosti užívané s tímto obytným prostorem, která se nachází ve stavbě jako tento obytný prostor (sklep, komora, garáž) se však uplatní, stejně jako za současné právní úpravy stejná sazba daně, která se odvíjí od posouzení skutečnosti, zda se jedná o stavbu pro sociální bydlení.

U ostatních staveb pro sociální bydlení je tato problematika řešena tak, že stavby, které slouží k využití staveb pro sociální bydlení a jsou zřízeny na pozemku, který tvoří s těmito stavbami funkční celek, jsou vymezeny jako samostatné stavby pro sociální bydlení (§ 48 odst. 5 písm. l)).

Výsledkem nové právní úpravy bude také napravení nerovnosti a sjednocení výpočtu podlahové plochy rodinného domu pro sociální bydlení a obytného prostoru do 120 m². Nyní se při výpočtu podlahové plochy bytu pro sociální bydlení do celkové podlahové plochy bytu pro sociální bydlení (120 m²) započítává podlahová plocha místností, které tvoří příslušenství bytu (například podlahová plocha sklepa a komory). Při výpočtu podlahové plochy rodinného domu pro sociální bydlení dle současné právní úpravy (350 m²) se podlahová plocha stavby, která je příslušenstvím rodinného domu pro sociální bydlení (samostatně stojící garáž) do výpočtu podlahové plochy nezahrnuje. Tento přístup zůstává stejný i v nové právní úpravě.

K bodu 29 (§ 48a)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která využívá zrušeného § 49, do kterého se přesouvá úpravu sazeb daně u výstavby nebo dodání stavby pro sociální bydlení.

K bodu 30 (§ 49)

V § 49 je bez věcné změny řešena problematika nové výstavby staveb pro sociální bydlení a dodání stavby pro sociální bydlení.

Podle odstavce 3 se první snížená sazba daně uplatní u dodání stavby pro sociální bydlení, která je nově vydefinována v § 48 odst. 5, dále u pozemku, jehož součástí je pouze stavba pro sociální bydlení, u práva stavby, jehož součástí je pouze stavba pro sociální bydlení.

První snížená sazba daně se uplatní také u dodání jednotky (definována v § 4b odst. 3), která zahrnuje pouze obytný prostor pro sociální bydlení (obytný prostor s podlahovou plochou do 120 m² a místnost užívaná spolu s tímto obytným prostorem, která se nachází ve stejné stavbě pevně spojené se zemí jako tento obytný prostor).

K bodu 31 (§ 51odst. 1 písm. f) a g))

Legislativně technická úprava. Mění se názvy § 56 a 56a. Z toho důvodu se v § 51 mění písm. f) a g).

K bodu 32 (§ 54 odst. 1 písm. v))

Opravuje se znění ustanovení, ve kterém došlo zákonem č. 241/2013 Sb. nedopatřením ke zdvojení části textu.

K bodu 33 (poznámka pod čarou č. 38)

Zrušuje se poznámka pod čarou na již neaktuální zákon o rozhlasových a televizních poplatcích.

K bodu 34 (§ 56 a 56a)

K § 56

K odstavci 1

Je uvedeno, kdy je pozemek při dodání vždy osvobozen od daně. Tento pozemek musí současně splňovat dvě podmínky, a sice v okamžiku dodání netvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí a není stavebním pozemkem.

Funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí tvoří pozemek, na kterém je zřízena stavba pevně spojená se zemí, a tento pozemek slouží k provozu této stavby, plnění její funkce, nebo je s ní využíván. Jedná se o zastavěný pozemek.

Pokud je dodáván pozemek, na kterém je zřízena stavba pevně spojená se zemí, podléhá dodání tohoto pozemku pětiletému testu, případně u nemovitých věcí, které byly nabyty do 31. 12. 2012 tříletému testu (pozemek, na kterém je zřízen rodinný dům, bytový dům, továrna).

Osvobozeno od daně je dodání pozemku, na kterém není zřízena stavba pevně spojená se zemí (louka, pole).

Osvobozeno od daně je dodání pozemku, na kterém je například zřízen stožár vysokého napětí, který není ve vlastnictví osoby, která pozemek prodává, protože tento stožár je součástí inženýrské sítě a inženýrská síť, která je ve vlastnictví jiné osoby než vlastníka pozemku, není stavbou, která tvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí (viz. § 48 odst. 3 návrhu zákona).

Osvobozeno od daně je dodání pozemku, který neslouží k provozu stavby spojené se zemí pevným základem, neslouží k plnění funkce této stavby, nebo není využíván s touto stavbou.

K odstavci 2

Pro účely zákona o DPH je vydefinován pojem „stavební pozemek“. Jedná se o takový pozemek, na kterém jsou provedeny přípravné práce k výstavbě stavby pevně spojené se zemí. Za tento pozemek je považován již pozemek, na kterém, nebo v jehož okolí, jsou nebo již byly provedeny stavební práce. Jedná se pouze o stavební práce provedené za účelem výstavby té určité stavby. Za stavební pozemek se považuje také pozemek, který je nebo byl předmětem správních úkonů. Jedná se o správní úkony, provedené za účelem výstavby této stavby (například podání návrhu na změnu územního plánu).

Stavebním pozemkem je také pozemek, na kterém může být podle stavebního povolení, uděleného podle stavebního zákona nebo podle udělení souhlasu s provedením ohlášené stavby podle stavebního zákona zhotovena stavba pevně spojená se zemí. Toto vymezení je beze změny (současný § 56 odst. 2 písm. b)).

K odstavci 3

Dodání vybrané nemovité věci v pětileté lhůtě, je zdanitelným plněním, po uplynutí pětileté lhůty je plněním osvobozeným od daně bez nároku na odpočet daně.

Pětiletá lhůta se odvíjí od vydání prvního kolaudačního souhlasu, kterým se rozumí kolaudační souhlas, který umožňuje současný daný způsob využití dodávané nemovité věci. Dále se tato lhůta odvíjí od vydání kolaudačního souhlasu, který byl vydán po podstatné změně dokončené stavby, jednotky nebo inženýrské sítě. Podstatnou změnou je změna, kterou dojde například k podstatnému zásahu na nemovité věci s ohledem na její stávající hodnotu, nebo u stavby s ohledem například na její stávající podlahovou plochu.

Pětiletá lhůta se odvíjí také ode dne, kdy bylo podle stavebního zákona vydáno první oznámení o záměru započít s užíváním nemovité věci. Prvním užíváním se rozumí užívání, pro které je nemovitá věc v souladu s oznámením uděleným podle stavebního zákona užívána.

Dále se tato pětiletá lhůta odvíjí ode dne, kdy mohlo být započato užívání stavby se souhlasem stavebního úřadu, pokud byly odstraněny nedostatky, pro které stavební úřad zakázal používání stavby. Jedná se o situaci, kdy osoba, která podá oznámení o záměru započít s užíváním stavby, pro nedostatky stavby jí to není povoleno, tato osoba nedostatky odstraní. Stavební úřad potom vydá písemný souhlas, na základě kterého je možno stavbu užívat.

Dále se tím dnem rozumí den, od kterého byl podle stavebního zákona udělen souhlas s užíváním po podstatné změně dokončené stavby, jednotky nebo inženýrské sítě. I v tomto případě se podstatnou změnou rozumí změna, kterou dojde k podstatnému zásahu na uvedené nemovité věci například s ohledem na její stávající hodnotu, nebo u stavby například s ohledem na její stávající podlahovou plochu.

K odstavci 4

Je uveden výčet vybraných nemovitých věcí, které, pokud splní podmínku uvedenou v odstavci 3, jsou při dodání osvobozeny od daně. V opačném případě je jejich dodání zdanitelným plněním.

Jsou to všechny stavby pevně spojené se zemí, jednotky, inženýrské sítě. Dále se jedná o pozemek, který tvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí (rodinný dům se zahradou).

Podzemní stavbou se samostatným účelovým určením se rozumí například metro nebo vinný sklípek.

Osvobozeno od daně je také dodání práva stavby, jehož součástí je stavba pevně spojená se zemí.

K odstavci 5

Plátce se může rozhodnout, že při dodání vybrané nemovité věci po uplynutí pětileté lhůty, uplatní daň. Nově se plátce může rozhodnout pro uplatnění daně také při dodání pozemku osvobozeného od daně podle odstavce 1. Z důvodu zvýšení právní jistoty se doplňuje, že pokud je příjemcem plnění plátce, tak se dodavatel může pro uplatnění daně rozhodnout pouze po předchozím souhlasu příjemce plnění.

Pokud se plátce rozhodne dodat vybranou nemovitou věc nebo pozemek podle odstavce 1 jinému plátcovi po pětileté lhůtě jako zdanitelné plnění, je nově povinen použít režim přenesení daňové povinnosti.

Pokud plátce přijal úplatu na dodání nemovité věci s tím, že v okamžiku přijetí úplaty považoval plnění za osvobozené od daně, nevznikla mu z této přijaté úplaty povinnost přiznat daň. Pokud se však v okamžiku dodání nemovité věci rozhodl, že se jedná o zdanitelné plnění, je povinen stanovit základ daně z hodnoty celého plnění.

K § 56a

Upravuje se definice krátkodobého nájmu tak, aby bylo jasné, že se vztahuje na nájem pozemku, jehož součástí je stavba, nájem stavby, která je samostatnou nemovitou věcí, nájem stavby, která je součástí práva stavby, nájem podzemní stavby se samostatným účelovým určením a nájem jednotky.

Krátkodobý nájem se nepoužije u nájmu pozemku, na kterém není zřízena stavba spojená se zemí, pozemku, kde je jiný vlastník stavby a pozemku, u práva stavby, jehož součástí není stavba, a u nájmu inženýrské sítě.

K bodu 35 (poznámka pod čarou č. 44c)

Zrušuje se poznámka pod čarou, ve které je uvedena již neaktuální vyhláška.

K bodu 36 (poznámka pod čarou č. 44e)

Zrušuje se poznámka pod čarou na již neaktuální vyhlášku.

K bodu 37 (§ 63 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Do výčtu plnění osvobozených od daně s nárokem na odpočet daně se doplňuje § 71g.

K bodu 38 (§ 63 odst. 1 písm. j))

Do výčtu plnění osvobozených od daně s nárokem na odpočet daně se doplňuje § 71g.

K bodu 39 (§ 65 písm. a))

Do textu ustanovení se z důvodu právní jistoty doplňují slova „v každém případě“, aby se text sjednotil se zněním významově obdobného textu ustanovení § 71 odst. 1.

K bodu 40 (§ 68 odst. 8 věta první)

Legislativně technická úprava k objasnění, že lze osvobodit od daně s nárokem na odpočet daně jen mise, úřady, zastupitelství mezinárodní organizace, jejich členy a úředníky, kteří mají sídlo v jiném členském státě.

K bodu 41 (§ 82 odst. 2)

Tímto návrhem dochází k rozšíření znění tohoto ustanovení s ohledem na § 71 daňového řádu.

K bodu 42 (§ 87)

S ohledem na navrhovanou řádnou novelu zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o SpD“), je zapotřebí upravit i ustanovení § 87 zákona o DPH tak, aby povolovací řízení bylo shodné s úpravou v zákoně o SpD, neboť se jedná o totožné povolení, pouze na jinou daň.

Toto ustanovení upravuje prodej za ceny bez daně z přidané hodnoty a je obdobou stávajícího ustanovení § 36 zákona o SpD. Tato ustanovení vymezují podmínky, za kterých mohou v tranzitních prostorách mezinárodního letiště fungovat tzv. duty free prodejny.

Ze stávajícího textu § 87 byla ponechána pouze základní ustanovení, která vymezují základní charakter povolení, místní příslušnost a specifikum daně z přidané hodnoty, tedy možnost uplatnit si nárok na odpočet daně. Ve zbývajícím se použije úprava zákona o SpD ve znění stávající řádné novely zákona o SpD.

V této souvislosti je třeba uvést, že se v zákoně č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zároveň stanovuje správní poplatek za návrh na vydání povolení k prodeji za ceny bez daně z přidané hodnoty podle zákona o DPH ve výši 2 000 Kč. Vzhledem k tomu, že dochází ke sjednocení úpravy povolení k prodeji za ceny bez daně spotřební i daně z přidané hodnoty, sjednocuje se i výše správního poplatku.

K odstavci 1

Jedná se pouze o jiné legislativní uchopení stávajícího § 87 odst. 1 a částečně odstavce 4 zákona o DPH. Formulace odpovídá navrženému § 36 odst. 1 řádné novely zákona o SpD. Věcně nedochází k žádné změně.

K odstavci 2

Vymezuje se místní příslušnost správce daně, kterým je celní úřad místně příslušný mezinárodnímu letišti, v jehož tranzitním prostoru dochází k prodeji za ceny bez daně z přidané hodnoty. Vždy se bude jednat o ten z 15 celních úřadů, v jehož územní působnosti se nachází příslušné mezinárodní letiště.

K odstavci 3

Toto ustanovení bylo převzato ze stávajícího znění § 87 odst. 3, pouze byl upřesněn odkaz na prostory, v nichž může plátce prodávat zboží za ceny bez daně z přidané hodnoty.

K odstavci 4

Vzhledem k rozsáhlosti nové úpravy povolovacích řízení obsažených v řádné novele zákona o SpD se nepřebírá celá tato úprava, pouze se navrhuje obdobné použití příslušných ustanovení zákona o SpD. Konkrétně se bude jednat o obecná ustanovení o povoleních upravená v § 43a a následující a pak o ustanovení specifická pro povolení k prodeji za ceny bez spotřební daně obsažená v § 36 a násl.

Ve zbývajícím se odkazuje na důvodovou zprávu k řádné novele zákona o SpD týkající se povolovacích řízení.

K bodu 43 (§ 90 odst. 5 písm. b) a odst. 11 písm. b))

Legislativně technická úprava, zpřesnění textu.

K bodu 44 (§ 90 odst. 15)

Pokud obchodník přijme zdanitelné plnění dodání zboží uvedené v písm. a) a b) a při následném dodání tohoto zboží nepoužije zvláštní režim pro obchodníky, má u tohoto přijatého zdanitelného plnění nárok na odpočet daně.

Podle písm. a) má obchodník nárok na odpočet daně při dodání uměleckého díla, sběratelského předmětu nebo starožitnosti, které sám dovezl.

Podle písm. b) odst. 1. má obchodník nárok na odpočet daně u uměleckého díla, které mu dodal autor. Autor díla musí být plátce, při dodání uměleckého díla nemůže použít zvláštní režim, nemůže se chovat jako obchodník, protože umělecké dílo nepořídil ve smyslu zákona o DPH (nenakoupil).

Podle písm. b) odst. 2. může obchodník uplatnit nárok na odpočet daně, pokud mu bylo dodáno umělecké dílo od plátce, který nepoužil při dodání tohoto díla zvláštní režim, nebo pokud obchodník toto umělecké dílo pořídil od osoby registrované k dani v jiném členském státě, která při dodání nepoužila zvláštní režim. Plátce i osoba registrovaná k dani v jiném členském státě mohou být obchodníkem.

K bodu 45 (§ 90 odst. 16)

Upravuje se okamžik vzniku nároku na odpočet daně u obchodníka, který má obchodník podle odstavce 15. Tento nárok na odpočet daně obchodníkovi vzniká okamžikem, kdy je při dodání zboží uvedeného v odstavci 15 povinen přiznat daň.

K bodu 46 (§ 92 odst. 1 písm. a))

Upřesňuje se, že se investičním zlatem rozumí zlato, připouštěné na světové trhy se zlatem. V souladu se směrnicí o DPH se zvláštní režim použije pro obchodování s investičním zlatem, které je prokazatelně obchodovatelné na světových trzích s investičními zlatými slitky. Investiční zlato musí být prokazatelně likvidní (schopnost rychle se přeměnit v peněžní prostředky) na světových trzích s investičním zlatem. Splnění podmínky „zlato připouštěné na světové trhy“ lze navázat s jistotou na výrobky světově uznávaných afinerií, zveřejněných například na <http://www.goldbarsworldwide.com/PDF/BI 2 GoldBarManufacturers.pdf>.

K bodu 47 (§ 92 odst. 2)

Odstavec 2 se vypouští bez náhrady, protože podle čl. 345 směrnice o DPH seznam zlatých mincí, které splňují kritéria pro osvobození podle odstavce 1 písm. b), zveřejňuje každoročně Komise v Úředním věstníku Evropské unie.

K bodu 48 (§ 92 odst. 4)

Jedná se o upřesnění, podle kterého se plátce, který vyrobí investiční zlato, může rozhodnout, že uplatní daň u dodání investičního zlata pouze v případě, kdy dodá toto vyrobené investiční zlato plátci s místem plnění v tuzemsku. V takovém případě se podle § 92b použije režim přenesení daňové povinnosti. Dodání investičního zlata kterékoliv jiné osobě je osvobozeno od daně.

Je provedena změna v odkazu odstavce 3 na odstavec 2 z důvodu zrušení původního odstavce 2.

K bodu 49 (§ 92 odst. 5)

Je provedena změna v odkazu odstavce 4 na odstavec 3 a odstavce 5 na odstavec 4 z důvodu zrušení původního odstavce 2.

K bodu 50 (§ 92 odst. 6 písm. a))

Je provedena změna v odkazu odstavce 5 na odstavec 4 z důvodu zrušení původního odstavce 2.

K bodu 51 (§ 92 odst. 8)

Plátci, který má při výrobě investičního zlata nebo při přeměně zlata na investiční zlato nárok na odpočet daně (dále jen „výrobce“), se v souladu s čl. 356 směrnici 2006/112/ES ukládají navíc další evidenční povinnosti.

Výrobce investičního zlata, který dodává investiční zlato osvobozené od daně a který má nárok na odpočet daně u přijaté zprostředkovatelské služby, při nákupu zlata, které není investičním zlatem, nebo který má nárok na odpočet daně při nakoupení, pořízení z jiného členského státu nebo dovozu zboží nebo služby, přímo související s výrobou investičního zlata nebo přeměnou zlata na investiční zlato, je povinen vystavit doklad osobě nepovinné k dani.

Na dokladu, vystaveném pro osobu nepovinnou k dani je výrobce povinen uvést údaje uvedené v písm. a). Tento doklad je plátce povinen uchovávat po dobu deseti let.

Na daňovém dokladu vystaveném plátci nebo osobě povinné k dani je výrobce investičního zlata mimo údajů podle § 29 odst. 1 povinen uvést hmotnost a ryzost zlata.

Výrobce je dále povinen vést v evidenci pro daňové účely za každé zdaňovací období u svých kupujících daňové identifikační číslo plátce, u osob povinných k dani neregistrovaných za plátce jejich obchodní firmu nebo jméno a u osob nepovinných k dani jejich jméno, datum narození a bydliště. U všech těchto osob je povinen vést v evidenci pro účely DPH hmotnost a ryzost zlata a den uskutečnění plnění nebo den přijetí úplaty, pokud před uskutečněním plnění vznikla povinnost přiznat uskutečnění plnění.

Výrobce je povinen vést v evidenci pro účely daně z přidané hodnoty u přijatých zdanitelných plnění za každé zdaňovací období mimo daňového identifikačního čísla osoby, která uskutečňuje plnění (§ 100 odst. 2), hmotnost a ryzost zlata a den uskutečnění zdanitelného plnění nebo den poskytnutí úplaty, pokud byla poskytnuta před uskutečněním zdanitelného plnění.

K bodu 52 (§ 92 odst. 8 písm. d) a e))

Zrušení písmen v tomto odstavci přímo souvisí se zavedením institutu „kontrolního hlášení“ do zákona. Povinnosti plátce, které se týkají vedení evidencí pro účely daně z přidané hodnoty a zaslání výpisu z této evidence se přesouvají do nového § 101c. Plátci jsou nově povinni podávat kontrolní hlášení.

K bodu 53 (hlava IV díl 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která strukturuje oblast režimů. Z hlavy III (Zvláštní režimy) se vyčleňují ustanovení týkající se režimu přenesení daňové povinnosti, která se zahrnují do nové hlavy IV. Tato struktura lépe odráží obsahový rozdíl mezi režimy. Režim přenesení daňové povinnosti se netýká zvláštních způsobů uplatňování daně jako ostatní zvláštní režimy obsažené v hlavě III, ale vztahuje se k určení osoby povinné přiznat daň.

Hlava IV se dále člení na díly. Díl 1 (Obecná ustanovení) obsahuje stávající § 92a vymezující základní pravidla režimu přenesení daňové povinnosti.

Díl 2 obsahuje případy dodání zboží a poskytnutí služeb, u kterých jsou členské státy oprávněny uplatňovat přenesení daňové povinnosti bez časového omezení (podle čl. 199

směrnice o DPH). Bez věcných změn zahrnuje stávající § 92b (Dodání zlata), § 92c (Dodání zboží uvedeného v příloze č. 5) a § 92e (Poskytnutí stavebních nebo montážních prací). V důsledku nového znění § 92d (Dodání nemovité věci) se režim přenesení daňové povinnosti dále rozšiřuje na případy, kdy se plátce rozhodne využít možnost podle § 56 odst. 5 zákona o DPH a při dodání nemovité věci jinému plátcovi se uplatňuje daň.

Do dílu 3 se včleňuje úprava pro případy dodání zboží a poskytnutí služeb, u kterých jsou členské státy oprávněny uplatňovat přenesení daňové povinnosti po dočasnou dobu, a to ve smyslu čl. 199a a 199b směrnice o DPH, v platném znění, popřípadě na základě individuální výjimky, která by byla České republice udělena Radou podle čl. 395 směrnice o DPH. Tyto případy budou následně upraveny v rámci nařízení vlády ve vazbě na nový § 92f, přílohu č. 6 a nový § 92g. Tato nová úprava také pokrývá stávající režim přenesení daňové povinnosti při převodu povolenek na emise skleníkových plynů, která byla obsažena v dosavadním § 92d.

Do dílu 4 (nových § 92h a 92i) se přesouvají pravidla pro možnost požádat Generální finanční ředitelství o vydání závazného posouzení stanovená v dosavadních § 92f a 92g.

K bodu 54 (nadpis § 92a)

Tato formulační úprava nadpisu odráží změny ve struktuře ustanovení týkajících se režimu přenesení daňové povinnosti v nové hlavě IV.

K bodu 55 (§ 92a odst. 7)

Do základních ustanovení upravujících režim přenesení daňové povinnosti se zavádí pravidlo pro jednotné řešení některých případů, které mohou v praxi nastat v přechodném období po zavedení režimu přenesení daňové povinnosti u určitého plnění, resp. po rozšíření režimu na nové komodity. Záměrem tohoto pravidla je přinést větší právní jistotu pro plátce - poskytovatele plnění i příjemce těchto plnění, jak postupovat v přechodném období v případech, kdy před zavedením režimu přenesení daňové povinnosti u daného zdanitelného plnění byla přijata úplata (záloha), ze které vznikla povinnost přiznat daň, přičemž k uskutečnění daného zdanitelného plnění došlo až po zavedení režimu přenesení daňové povinnosti.

Stanoví se jednoznačná zásada, že režim přenesení daňové povinnosti se v těchto případech neaplikuje zpětně na daň, u které vznikla povinnost ji přiznat z titulu přijetí úplaty před uskutečněním zdanitelného plnění (zálohy). Při výpočtu části daně, na kterou se použije režim přenesení daňové povinnosti, se vychází ze základu daně stanoveného podle obecného pravidla v § 37a odst. 1 zákona o DPH pro případy, kdy byla přijata a zdaněna úplata před uskutečněním plnění. Základem daně je rozdíl mezi celkovou úplatou za dané zdanitelné plnění bez daně (celkovým základem daně za dané zdanitelné plnění podle § 36 odst. 1) a součtem částek záloh přijatých před zavedením režimu přenesení daňové povinnosti, snížených o daň přiznanou z těchto záloh (souhrnu základů daně podle § 36 odst. 2).

K případným úplatám (zálohám) přijatým po zavedení režimu přenesení daňové povinnosti a současně před uskutečněním daného zdanitelného plnění se při uplatňování režimu přenesení daňové povinnosti nepřihlíží, protože při jejich přijetí nevznikne povinnost přiznat daň. Povinnost přiznat daň z těchto úplat vznikne až ke dni uskutečnění daného zdanitelného plnění. Částky těchto úplat se zahrnují do celkové úplaty za dané zdanitelné plnění.

Tato zásada se bude uplatňovat ve všech případech, kdy bude rozšiřován režim přenesení daňové povinnosti na nová dodání zboží a poskytnutí služeb, tj. jak na plnění uvedená v hlavě IV dílu 2 zákona o DPH, včetně nového § 92d, tak na plnění uvedená v nařízení vlády ve vazbě na § 92f a 92g v hlavě IV dílu 3 zákona o DPH.

K bodu 56 (§ 92a odst. 3 až 5)

Povinnosti plátce, který uskutečnil zdanitelné plnění v režimu přenesení daňové povinnosti, a plátce, který přijal zdanitelné plnění v režimu přenesení daňové povinnosti, které se týkají vedení evidencí pro účely daně z přidané hodnoty, a zasílání výpisu z této evidence se přesouvají do nového § 101c. Plátci jsou nově povinni podávat kontrolní hlášení.

K bodu 57 (hlava IV díl 2)

Tato úprava je součástí změn ve struktuře ustanovení týkajících se režimu přenesení daňové povinnosti v nové hlavě IV. Díl 2 obsahuje případy dodání zboží a poskytnutí služeb, u kterých jsou členské státy oprávněny uplatňovat přenesení daňové povinnosti bez časového omezení.

K bodu 58 (§ 92b odst. 1 písm. b))

Jedná se o úpravu provedenou v souvislosti s vypuštěním odst. 2 v § 92 a následným přečíslováním odstavců.

K bodu 59 (§ 92d)

Z důvodu zabránění případným daňovým únikům se režim přenesení daňové povinnosti dále rozšiřuje na případy, kdy se plátce rozhodne využít možnost podle § 56 odst. 5 zákona o DPH a při dodání nemovité věci jinému plátci se uplatňuje daň.

Režim přenesení daňové povinnosti se v tomto případě zavádí v souladu s článkem 199 odst. 1 písm. c) směrnice o DPH.

Povinnost uplatňovat režim přenesení daňové povinnosti při převodu povolenek na emise skleníkových plynů, která byla v dosavadním § 92d, se neruší. Bude upravena v rámci nařízení vlády ve vazbě na nový § 92f a přílohu č. 6.

K bodu 60 (hlava IV díl 3)

Tato úprava je součástí změn ve struktuře ustanovení týkajících se režimu přenesení daňové povinnosti v nové hlavě IV. Do dílu 3 se včleňuje úprava pro případy dodání zboží a poskytnutí služeb, u kterých jsou členské státy oprávněny uplatňovat přenesení daňové povinnosti po dočasnou dobu.

K bodu 61 (§ 92f a 92g)

Z důvodu změn ve struktuře ustanovení týkajících se režimu přenesení daňové povinnosti v nové hlavě IV se pravidla pro možnost požádat Generální finanční ředitelství o vydání závazného posouzení stanovená v dosavadních § 92f a 92g přesouvají do nových § 92h a 92i v dílu 4 této hlavy.

Do § 92f a 92g se včleňuje úprava pro případy dodání zboží a poskytnutí služeb, u kterých jsou členské státy na základě příslušného právního předpisu EU oprávněny uplatňovat přenesení daňové povinnosti po dočasnou dobu.

§ 92f (Dodání zboží nebo poskytnutí služby uvedených v příloze č. 6)

K odstavci 1

Zmocňovací ustanovení umožňuje vládě stanovit nařízením, že režim přenesení daňové povinnosti se použije i při dodání zboží nebo poskytnutí služby uvedených v příloze č. 6.

Jedná se o ustanovení svěřující v souladu s čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod a na základě čl. 78 Ústavy vládě kompetenci vydat prováděcí nařízení. Dle čl. 11 odst. 5 Listiny lze daně a poplatky ukládat jen na základě zákona. Doktrína v tomto směru dovodila,

že k tomu, aby byl naplněn tento ústavní požadavek, je třeba, aby zákon stanovil základní konstrukční prvky daně, tj. subjekt daně, daňový objekt, daňový základ a daňovou sazbu. V souladu s tím se vládě stanoví pravomoc vybrat z omezené množiny plnění uvedených v příloze č. 6 zákona o DPH ta plnění, na která se bude režim přenesení daňové povinnosti vztahovat.

Množina plnění, z nichž bude možno nařízením vlády vybrat ta, na která se režim přenesení daňové povinnosti použije, se stanoví zákonem, a to v návaznosti na příslušný právní předpis EU. Zahrnuje pouze taková dodání zboží nebo poskytnutí služby, u nichž hrozí zvýšené riziko podvodů na dani z přidané hodnoty, a u nichž je členským státům svěřena pravomoc v případě potřeby použít režim přenesení daňové povinnosti.

V současné době je příslušným právním předpisem EU, na základě kterého je Česká republika oprávněna v případě tuzemských plnění uplatňovat režim přenesení daňové povinnosti po dočasnou dobu, směrnice o DPH. Článek 199a směrnice o DPH (ve znění směrnice 2013/43/EU) stanoví výčet plnění, u nichž členské státy mohou uplatňovat režim přenesení daňové povinnosti do konce roku 2018. Tento výčet se do zákona o DPH promítá v příloze č. 6, bodech 1 až 9.

V budoucnu navrhovaná úprava umožní obdobně pokrýt rovněž plnění na základě případné individuální odchylky udělené České republice Radou podle čl. 395 směrnice o DPH (doposud České republice nebyla udělena žádná individuální odchylka v této oblasti). Tato možnost je v příloze č. 6 zákona o DPH uvedena pod bodem 10.

Žádost o odchylku podle čl. 395 směrnice o DPH předkládá příslušný členský stát, tj. v případě aplikace režimu přenesení daňové povinnosti v tuzemsku Česká republika. Nemá-li Evropská komise proti požadavku na zavedení režimu přenesení daňové povinnosti v daném případě námitek, příslušná odchylka podle článku 395 směrnice o DPH se přijímá prováděcím rozhodnutím Rady, které se zveřejňuje v Úředním věstníku Evropské unie. Povolení na zavedení zvláštního opatření podle čl. 395 směrnice o DPH je vždy časově omezené, obvykle na dobu nepřesahující 3 roky. S ohledem na délku legislativního procesu v České republice a na negativní dopady případné prodlevy v zavedení režimu přenesení daňové povinnosti po povolení individuální odchylky pro Českou republiku se navrhuje v těchto případech provést případné prováděcí rozhodnutí Rady do českého právního řádu prostřednictvím nařízení vlády.

Navrhované legislativní řešení je pro daný účel boje proti závažným daňovým podvodům dostatečně flexibilní, zachovává však prvky právní jistoty a legality. Daňové subjekty budou mít možnost se podrobně seznámit s tím, na které plnění se režim přenesení daňové povinnosti bude vztahovat, v rámci legislativního procesu týkajícího se daného nařízení vlády.

Na rozdíl od vyhlášek, které jako prováděcí právní předpisy tvoří autoritativně jeden rezort (ministerstvo), v případě nařízení vlády se jedná o akt vzniklý rozhodnutím vlády jako nejvyššího kolektivního orgánu moci výkonné.

Institut nařízení vlády v zákoně o dani z přidané hodnoty není novým. Již v současnosti existuje zmocnění stanovit základní konstrukční prvky daně v extrémní situaci ohrožení státu, které se nachází v § 110 zákona o DPH. Jde konkrétně o zmocnění provést úpravy sazby daně nebo umožnit plátcům uskutečňujícím zdanitelná plnění pro určité vybrané subjekty poskytovat plnění bez daně s nárokem na odpočet v plné výši.

K odstavci 2

Z důvodu zvýšení právní jistoty plátců se zavádí právní fikce, která umožní řešit určité sporné situace, kdy není zcela zřejmé, zda jsou s ohledem na charakter plnění naplněny všechny

podmínky pro uplatnění režimu přenesení daňové povinnosti. Opatření je zacílené na případy, kdy při praktické aplikaci bude obtížné posoudit, zda dané zboží nebo služba spadají do konkrétní položky vymezené nařízením vlády o stanovení dodání zboží nebo poskytnutí služby pro použití režimu přenesení daňové povinnosti, kterým se provádí § 92f tohoto zákona. Pokud poskytovatel plnění i jeho příjemce vycházejí z důvodného předpokladu, že na zdanitelné plnění dodání daného zboží nebo poskytnutí dané služby se nařízení vlády vztahuje, jednájí ve shodě a uplatní režim přenesení daňové povinnosti, nastupuje právní fikce, že dané plnění režimu přenesení daňové povinnosti podléhá.

Plátce, který uskutečnil zdanitelné plnění dodání zboží nebo poskytnutí služby, splní podmínku použití režimu přenesení daňové povinnosti, jestliže vystaví daňový doklad, ve kterém namísto příslušné výše daně uvede údaj „daň odvede zákazník“ podle § 29 odst. 2 písm. c) zákona o DPH, v evidenci pro účely DPH vede údaje, které předepisuje § 92a odst. 3 zákona o DPH a podá výpis z této evidence správci daně podle § 92a odst. 5 zákona o DPH (popř. s účinností od 1. 1. 2016 splní povinnosti stanovené v souvislosti s institutem kontrolního hlášení).

Plátce, pro kterého bylo zdanitelné plnění dodání zboží nebo poskytnutí služby uskutečněno, splní podmínku použití režimu přenesení daňové povinnosti tím, že doplní výši daně v evidenci pro účely DPH, splní další povinnosti související s evidencí pro účely DPH podle § 92a zákona o DPH, včetně podání výpisu z této evidence správci daně (popř. s účinností od 1. 1. 2016 splní povinnosti stanovené v souvislosti s institutem kontrolního hlášení), a příslušnou daň přízná.

Obdobná právní domněnka již existuje v současné době při poskytnutí stavebních nebo montážních prací podle § 92e odst. 2 zákona o DPH.

§ 92g (Mechanismus rychlé reakce)

Zmocňovací ustanovení umožňuje vládě stanovit nařízením, že režim přenesení daňové povinnosti se na dočasnou dobu 9 měsíců použije i v dalších případech dodání zboží nebo poskytnutí služby. Rozsah použití tohoto ustanovení je velmi omezený. Musí se jednat o plnění, u nichž byly zjištěny náhlé a rozsáhlé podvody, a u nichž Evropská komise na základě odůvodněné žádosti členského státu, tedy České republiky, podle čl. 199b směrnice o DPH (ve znění směrnice 2013/42/EU) potvrdila, že proti použití režimu přenesení daňové povinnosti nemá námítky. Plnění, u nichž vláda bude mít možnost nařízením dočasně stanovit režim přenesení daňové povinnosti, musejí tedy být vysoce riziková z hlediska daňových úniků. V terminologii evropského práva se tento režim označuje jako „mechanismus rychlé reakce“.

Jedná se o ustanovení svěřující v souladu s čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod a na základě čl. 78 Ústavy vládě kompetenci vydat prováděcí nařízení. Dle čl. 11 odst. 5 Listiny lze daně a poplatky ukládat jen na základě zákona. Doktrína v tomto směru dovodila, že k tomu, aby byl naplněn tento ústavní požadavek, je třeba, aby zákon stanovil základní konstrukční prvky daně, tj. subjekt daně, daňový objekt, daňový základ a daňové sazby. V souladu s tím se vládě stanoví omezená pravomoc vybrat plnění, na něž se bude režim přenesení daňové povinnosti vztahovat.

Vzhledem k tomu, že průměrná délka legislativního procesu v České republice v současnosti mnohonásobně překračuje dobu, za kterou bude možno získat souhlas Evropské komise s krátkodobým použitím režimu přenesení daňové povinnosti v rámci tzv. mechanismu rychlé reakce (Evropská komise je limitována dobou 1 měsíc na vydání stanoviska), bylo k tomu, aby vůbec bylo možno aplikovat mechanismus rychlé reakce v České republice, třeba využít

legislativní řešení dostatečně flexibilní, ovšem za zachování prvku právní jistoty a legality. Jako nejproporcionálnější byl zvolen prvek nařízení vlády, za stanovení příslušných zákonných omezení.

Na rozdíl od vyhlášek, které jako prováděcí právní předpisy tvoří autoritativně jeden rezort (ministerstvo), v případě nařízení vlády se jedná o akt vzniklý rozhodnutím vlády jako nejvyššího kolektivního orgánu moci výkonné. V rámci legislativního procesu týkajícího se daného nařízení, budou mít daňové subjekty možnost se seznámit s tím, na které zboží nebo službu se režim přenesení daňové povinnosti podle tohoto opatření bude vztahovat.

Institut nařízení vlády v zákoně o dani z přidané hodnoty není novým. Již v současnosti existuje zmocnění stanovit základní konstrukční prvky daně v extrémní situaci ohrožení státu, které se nachází v § 110 zákona o DPH. Jde konkrétně o zmocnění provést úpravy sazby daně nebo umožnit plátcům uskutečňujícím zdanitelná plnění pro určité vybrané subjekty poskytovat plnění bez daně s nárokem na odpočet v plné výši.

Specifickým atributem mechanismu rychlé reakce je jeho dočasnost spočívající ve striktním omezení jeho působení na dobu maximálně devíti měsíců. Toto časové omezení přímo vyplývá z čl. 199b směrnice o DPH. Po uplynutí této lhůty se předpokládá funkční návaznost aplikace dočasného použití režimu přenesení daňové povinnosti na základě individuální odchylky podle čl. 395 směrnice o DPH, pokud bude České republice udělena. Řešení aplikace režimu přenesení daňové povinnosti na základě udělené individuální odchylky je pokryto § 92f ve vazbě na bod 10 přílohy č. 6 k tomuto zákonu.

K bodu 62 (hlava IV díl 4 § 92h a 92i)

Z důvodu změn ve struktuře ustanovení týkajících se režimu přenesení daňové povinnosti v nové hlavě IV se do dílu 4 a nových § 92h a 92i přesouvají pravidla pro možnost požádat Generální finanční ředitelství o vydání závazného posouzení. Možnost požádat o závazné posouzení se rozšiřuje na všechny osoby, tedy i na osoby, které nejsou osobami povinnými k dani. Lze požádat o zatřídění jakéhokoliv zdanitelného plnění.

K bodu 63 (§ 95a odst. 4)

Navrhuje se sjednotit lhůtu běžné registrace podle § 6 odst. 2 s okamžikem, kdy se osoba, která není plátcem, stává členem skupiny. Daná úprava je plně v souladu s podmínkami, které byly předmětem konzultace s Poradním výborem pro daň z přidané hodnoty.

K bodu 64 (§ 95a odst. 5)

S ohledem na duplicitu s § 106e se ruší v § 95 odstavec 5, který upravuje, kdy se člen skupiny stává plátcem při zrušení registrace skupiny, resp. při zániku jeho členství ve skupině. Tato problematika, která obsahově patří do § 106e a § 106f zákona o DPH je v současné době upravena pouze v § 106e odst. 3. Z tohoto důvodu se doplňuje nový odstavec 5 do § 106f s cílem provedení komplexní úpravy v paragrafech týkajících se zrušení registrace skupiny resp. zániku členství člena skupiny. Daná úprava je plně v souladu s podmínkami, které byly předmětem konzultace s Poradním výborem pro daň z přidané hodnoty.

K bodu 65 (§ 97a odst. 2)

Osoba, která bude pořizovat zboží z jiného členského státu, které není předmětem daně, a rozhodne se, že toto pořizování bude předmětem daně, se může registrovat za identifikovanou osobu. Rovněž tak může učinit osoba, která bude přijímat zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku od osoby neusazené v tuzemsku, pokud jde o služby, nebo osoba, která bude poskytovat služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1.

K bodu 66 (§ 100 odst. 1)

Do evidence pro účely DPH byla doplněna obecná povinnost plátce evidovat potřebné údaje nejen pro sestavení daňového přiznání a souhrnného hlášení, ale i pro sestavení kontrolního hlášení, a to z toho důvodu, že kontrolní hlášení je svým způsobem „vysunutá“ část záznamní evidence podle § 100 zákona o DPH.

K bodu 67 (§ 101)

Z důvodu větší přehlednosti, podobně jako je uspořádáno ustanovení zákona o evidenci v § 100, je původní § 101 rozdělen na dvě části – obecnou část (§ 101) a zvláštní část (§ 101b). V navrhovaném textu ustanovení § 101 a § 101b nedochází ke změně věcné podstaty oproti dosavadní úpravě § 101 zákona o DPH. Nově je v § 101 odst. 1 písm. d) doplněna povinnost podat daňové přiznání pro osobu, která není plátcem a má povinnost přiznat daň podle § 108 písm. j). Povinnost elektronické formy podání zůstává v § 101a zákona o DPH.

Obecná ustanovení o daňovém přiznání v odstavci 1 stanoví, kdo je povinen podat daňové přiznání. V písmenu c) se jedná jak o osobu plátce, tak o osobu, která není plátcem, jimž vznikla povinnost přiznat daň podle § 108 odst. 1 písm. i). Dále se do § 101 odst. 1 doplňuje písmeno d). Jedná se o související změnu s ohledem na aplikaci judikátu C- 409/04 Teleos, kdy je povinnost podat daňové přiznání v případě, že nebyla splněna povinnost deklarovaného záměru zboží do jiného členského státu přepravit nebo odeslat a plátce přijal všechna opatření, která od něho mohou být rozumně požadována k prokázání osvobození při dodání zboží do jiného členského státu (viz § 108 odst. 1 písm. j)). Obdobně jako pro osobu, které vzniká povinnost přiznat daň v případě, že uvedla na dokladu daň, je stanovena lhůta pro podání daňového přiznání.

V odstavci 2 se zakotvuje, že lhůty uvedené v odstavci 1 nelze prodloužit. Tuto úpravu bylo v souvislosti s úpravou lhůt vhodné doplnit, neboť zejména na případy podle písmene c) a d) nelze přímo aplikovat ustanovení daňového řádu, která by stanovovala, že lhůtu nelze prodloužit, neboť v případech uvedených v odstavci 1 písm. c) a d) není stanoveno zdaňovací období.

V odstavci 3 je plátcem stanovena povinnost podat daňové přiznání i v případě, že mu nevznikla povinnost přiznat daň (podává tzv. „negativní“ daňové přiznání). Tato povinnost byla založena již původním ustanovením § 101 odst. 1 zákona o DPH, čili nedochází k věcné změně. Povinností podat daňové přiznání i za zdaňovací období, ve kterém plátcem nevznikla daňová povinnost, je „zkonzumována“ povinnost sdělovat tuto skutečnost správci daně na základě ustanovení § 136 odst. 5 daňového řádu. Bylo by proti smyslu tohoto ustanovení daňového řádu, kdyby daňový subjekt vedle povinnosti podat daňové přiznání za zdaňovací období, ve kterém mu nevznikla daňová povinnost, byl nucen tu samou „informaci“ správci daně sdělovat ještě prostřednictvím jiného (dalšího) sdělení.

Výjimkou z povinnosti plátce podat daňové přiznání vždy (srov. § 101 odstavec 2 daně z přidané hodnoty) je situace upravená v odstavci 4, kdy plátce, který nemá v tuzemsku sídlo ani provozovnu a nevznikla mu povinnost přiznat daň nebo plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně (viz původní ustanovení § 101 odstavec 6 daně z přidané hodnoty). Odstavec 3 explicitně vylučuje aplikaci ustanovení § 136 odst. 5 daňového řádu, tzn. plátce uvedený v odstavci 3 v případě, že mu ve zdaňovacím období nevznikla daňová povinnost, není povinen sdělit správci daně tuto skutečnost.

Odstavec 5 stanovuje tentýž *lex specialis* k § 136 odst. 5 daňového řádu, jako je tomu v odstavci 3. Výjimku z povinnosti sdělovat správci daně skutečnost, že daňovému subjektu nevznikla ve zdaňovacím období daňová povinnost, má také identifikovaná osoba. Tuto výjimku již obsahovalo původní ustanovení § 101 odst. 5 daně z přidané hodnoty.

K ustanovení § 101 daně z přidané hodnoty se váže ustanovení § 110r tohoto zákona, které je ve vztahu *lex specialis* vůči ustanovení § 101 daně z přidané hodnoty a upravuje povinnosti spojené s podáváním daňového přiznání ve zvláštním režimu jednoho správního místa.

K bodu 68 (§ 101a odst. 1 písm. b))

Vzhledem k tomu, že na toto podání není v současné době tzv. EPO a není tedy nadefinována ani XML, nelze tedy fakticky (z důvodů na straně státu) toto podání elektronicky učinit. Proto se doporučuje, vyjmout toto podání z povinností jej podávat elektronicky.

K bodu 69 (§ 101a odst. 3)

Zrušení tohoto odstavce přímo souvisí se zavedením institutu „kontrolního hlášení“ do zákona. Vzhledem k tomu, že plátce bude za daných podmínek uvedených v § 101d povinen podávat kontrolní hlášení elektronicky, jeví se jako nadbytečná výjimka pro fyzickou osobu uvedená v odstavci 3, která je i tak sama o sobě problematická a ne zcela jasná.

K bodu 70 (§ 101b)

V § 101b je řešena povinnost plátce při podávání daňového přiznání ve zvláštních případech. V odstavci 1 je v případě úpadku (původní ustanovení § 101 odstavec 2 daně z přidané hodnoty) upraven vztah k daňovému řádu při podávání daňového přiznání za část zdaňovacího období (srov. § 244 odst. 1 daňového řádu). Lhůta pro podání daňového přiznání za zdaňovací období v době probíhajícího insolvenčního řízení, včetně zdaňovacího období končícího dnem, kdy došlo k ukončení insolvenčního řízení se řídí obecnými principy (srov. § 136 odst. 4 daňového řádu). S ohledem na duplicitu s ustanovením § 240a daňového řádu je zrušeno ustanovení upravující podávání daňového přiznání v případě, že společnost nebo družstvo byly zrušeny bez likvidace (původní ustanovení § 101 odstavec 3). Do § 101b odstavce 2 bylo přesunuto původní ustanovení § 101 odstavce 4 týkající se podávání daňového přiznání společností (dříve sdružení), které bylo dáno do souladu s § 6a.

K bodu 71 (§ 101c až § 101i)

K § 101c (povinnost podat kontrolní hlášení)

Obecně ke kontrolnímu hlášení

Kontrolní hlášení je novým institutem zaváděným do zákona o DPH.

Kontrolní hlášení je zaváděno jako nástroj užívaný a doposud pozitivně ověřený i v jiných členských státech Evropské unie jako efektivní prostředek detekce daňových úniků a podvodů. Kontrolní hlášení umožní správci daně prostřednictvím analýzy údajů v nich obsažených identifikovat zejména organizované daňové úniky. Významným faktorem je zde reálná časovost. Správce daně v okamžiku podání kontrolního hlášení disponuje údaji, které mu umožňují provést včasnou analýzu a identifikovat možná spojení plátců, která neoprávněně odčerpávají finanční prostředky formou vyplácených nadměrných odpočtů. Jde tedy o nástroj rychlé a zároveň přesné identifikace plátců, ke kterým se váže riziko zkrácení daňové povinnosti.

Zejména ve vztahu k dosavadním výsledkům aplikace institutu zajištění dle § 103 zákona o DPH je zřejmé, že okamžitá identifikace organizovaných spojení umožňuje správci daně zablokovat neoprávněná odčerpání finančních prostředků resp. jejich blokaci na bankovních účtech.

Cílem a smyslem kontrolního hlášení je umožnit správci daně získat informace o vybraných transakcích realizovaných plátcí a ve spojení s dalšími údaji identifikovat riziková sdružení osob (řetězce, karusely) odčerpávající neoprávněně finanční prostředky. Po provedené analýze se na tato spojení bude zaměřovat kontrolní činnosti a článkům spojení, které

neoprávněně krátí daň a uplatňují nárok na odpočet daně, kterou jiný článek spojení neodvedl, bude snaha zabránit ve zkrácení daně.

Mechanismus systému kontrolních hlášení vychází z toho, že plátcí vykazují v dané struktuře údaje o (z hlediska správy daně) zásadních plněních, tyto správce daně navzájem porovnává a spojuje formou „párování“ jednotlivých kontrolních hlášení. V okamžiku vyměrování daňových přiznání tak správce daně disponuje údaji, které by jinak získával převážně posterioří kontrolní činností u jednotlivých plátců, přičemž v době realizace kontrolní činnosti jsou již některé články spojení nesoučinné („mizející obchodník“) a finanční prostředky jsou odčerpány mimo dispozici správce daně.

S ohledem na neustále se zvyšující sofistikovanost organizovaných daňových úniků cílených pouze na neoprávněné získávání finančních prostředků z veřejných rozpočtů se snižuje účinnost stávajících systémů správce daně identifikujících plátce, kteří jsou do obdobných spojení zapojeni. Zavedení institutu kontrolního hlášení a následných analýz údajů umožní proti organizovaným daňovým únikům efektivně směřovat kontrolní činnost správce daně.

Kontrolní hlášení je díky použitému označení slovem „hlášení“ řádným daňovým tvrzením ve smyslu legislativní zkratky ustanovení § 1 odst. 3 daňového řádu, nicméně řada ustanovení daňového řádu je vyloučena speciální úpravou, podobně jako je tomu v současnosti u souhrnného hlášení. Ačkoli nejde o tvrzení daně jako takové, správce daně může získané údaje využít při správě daní a případně i při stanovení výše daně. Kontrolní hlášení ale v žádném případě nenahrazuje daňové přiznání, jedná se o institut zcela odlišný, poměrně úzce spjatý s evidencí pro účely daně z přidané hodnoty.

Podobně jako u daňového přiznání i u kontrolního hlášení stihá plátce povinnost tvrzení a břemeno tvrzení, stejně tak důkazní povinnost a důkazní břemeno ohledně toho, co tvrdil, nebo tvrdit měl (viz § 92 odst. 3 daňového řádu).

K odstavci 1

Ustanovení § 101c odst. 1 zakotvuje, kdo je povinen podat kontrolní hlášení. Toto podává plátce, pokud nastane některá ze skutečností presumovaných v tomto ustanovení.

A contrario kontrolní hlášení nepodává plátce, který uskutečnil pouze plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně podle § 51, nebo plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně podle § 63. Kontrolní hlášení rovněž nepodává plátce, který neuskutečnil za kalendářní měsíc žádné zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku.

K odstavci 2

Odstavec 2 zakotvuje právní úpravu reagující na specifické postavení společnosti (viz § 2716 a násl. občanského zákoníku) bez právní osobnosti v rovině zákona o DPH. Určený společník je na základě § 101b odst. 2 zákona o DPH povinen uvést ve svém daňovém přiznání i zdanitelná plnění a daňovou povinnost z činnosti celé společnosti, a proto se navrhuje postupovat obdobně i v případě podávání kontrolního hlášení. Obdobnou úpravu nalezneme i u souhrnného hlášení v ustanovení § 102 odst. 4 zákona o DPH.

K § 101d (náležitosti a způsob podání kontrolního hlášení)

Toto ustanovení zakotvuje náležitosti kontrolního hlášení. Rozlišujeme dva okruhy náležitostí, a sice náležitosti obsahové a formální. Obsahové náležitosti upravuje odstavec 1 tohoto ustanovení. Požadavky na formu, tedy formální náležitosti kontrolního hlášení jsou stanoveny v odstavci 2 a 3.

K odstavci 1

Toto ustanovení zakotvuje povinnost plátce uvádět v kontrolním hlášení předepsané údaje potřebné pro správu daně z přidané hodnoty. Tyto údaje nejsou explicitně stanoveny zákonem, ale budou určeny prostřednictvím formuláře správce daně, bude se tedy jednat o tzv. formulářové podání. Stanovení předepsaných údajů prostřednictvím formuláře je velice flexibilní a správce daně, tak může rychleji reagovat na situace, kdy vyvstane potřeba vyžadovat nějaký další údaj nebo naopak může efektivně odstranit povinnost uvádět údaj, který se ukáže pro tyto účely jako nepotřebný. V případě, že by tyto údaje stanovoval přímo zákon, jejich změna by vyžadovala novelizaci zákona. Tento způsob změny údajů by byl rigidní a neumožňoval by přiměřeně reagovat na potřeby praxe. Zároveň tato konstrukce nepřináší nic nového a jedná se o standardní postup, který je využíván například u daňového příznání (§ 135 daňového řádu) nebo u přihlášky k registraci (§ 126 daňového řádu).

Princip obsažený v tomto ustanovení je standardně používán v rámci daňových zákonů. Předepsané údaje a struktura jejich uspořádání v kontrolním hlášení musí být správcem daně zveřejněna v dostatečném předstihu, s ohledem na nutnost přípravy počítačových systémů, jak na straně plátce, tak na straně správce daně. Formulář kontrolního hlášení bude zveřejněn centrálně na internetových stránkách finanční správy, tak jak je tomu i u jiných formulářových podání.

K odstavci 2

Stanovuje se, že kontrolní hlášení může být podáno pouze v elektronické podobě. Tato podmínka vyvstala především z nutnosti obdržet potřebné údaje rychle a ve formátu umožňujícím automatizované zpracování. S ohledem na povahu kontrolního hlášení není žádoucí umožnit plátcům, aby mohli tento podávat jinak než elektronicky, neboť by nemohlo dojít k naplnění sledovaného cíle. Standardně tedy bude mít plátce možnost využít elektronických forem podání podle daňového řádu (viz § 71 odst. 1 nebo 3 daňového řádu). Zároveň musí být kontrolní hlášení podáno ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně, což značí, že se bude jednat o tzv. formulářové podání. Jelikož má kontrolní hlášení status daňového tvrzení, tak lze požadavek formátu a struktury dovodit i z ustanovení § 72 odst. 3 daňového řádu a požadavek elektronické adresy podatelny z ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) daňového řádu, nicméně s ohledem na skutečnost, že je tato právní úprava explicitně zahrnuta i do ustanovení týkajících se souhrnného hlášení, považovalo se za vhodné s ohledem na právní jistotu a legitimní očekávání daňových subjektů, tuto povinnost výslovně stanovit i u kontrolního hlášení.

Textace tohoto ustanovení je standardně používána jak v rámci zákona o DPH, tak v rámci jiných daňových zákonů. Formát a struktura kontrolního hlášení musí být správcem daně zveřejněna v dostatečném předstihu, s ohledem na nutnost přípravy počítačových systémů, jak na straně plátce, tak na straně správce daně. Formát a struktura kontrolního hlášení bude zveřejněna centrálně na internetových stránkách finanční správy, tak jak je tomu i u jiných formulářových podání.

K odstavci 3

S ohledem na nutnost získat informace, jež mají být obsahem kontrolního hlášení, bez prodlení, je žádoucí zakotvit obdobnou konstrukci, jako lze nalézt v ustanovení § 102 odst. 3 zákona o DPH. Umožňuje se tedy plátcům využít režim podle § 71 odst. 3 daňového řádu, tzn. dodatečně potvrdit učiněné podání způsobem uvedeným v § 71 odst. 1 daňového řádu, avšak s tím rozdílem, že k potvrzení kvalifikovaným způsobem bude muset dojít ještě ve lhůtě pro podání kontrolního hlášení, nikoli až následně v dodatečné lhůtě (5 dnů ode dne, kdy došlo správci daně). Pokud plátce nestihne potvrdit toto nekvalifikované elektronické

podání ve lhůtě pro podání kontrolního hlášení, bude se na něj hledět, jako by kontrolní hlášení nepodal.

K § 101e (lhůta pro podání kontrolního hlášení)

Toto ustanovení zakotvuje za jaké období a do kdy se kontrolní hlášení podává. Pokud v kalendářním měsíci nastala skutečnost presumovaná v ustanovení § 101c odst. 1, pak je plátce povinen za tento kalendářní měsíc podat kontrolní hlášení. Tuto povinnost je potřeba zkoumat každý měsíc zvlášť. Pokud v jednom kalendářním měsíci nastane skutečnost, která zakládá povinnost podat kontrolní hlášení, vztahuje se tato povinnost výlučně k tomuto měsíci a neznamená to automaticky povinnost podávat kontrolní hlášení za každý následující kalendářní měsíc. Prakticky to tedy může znamenat, že plátce podá kontrolní hlášení za leden a za únor už ne, a pak až následně např. za březen atd.

Kontrolní hlášení se podává ve lhůtě do 25 dní po skončení kalendářního měsíce, ve kterém nastala skutečnost, která zakládá povinnost kontrolní hlášení podat. Lhůtu pro podání kontrolního hlášení nelze prodloužit (§ 36 daňového řádu) ani navrátit v předešlý stav (§ 37 daňového řádu), neboť se jedná o daňové tvrzení. Pokud by bylo možno lhůtu k podání kontrolního hlášení jakkoli prodloužovat, ohrozila by se efektivnost samotné kontroly a „párování“ jednotlivých údajů uvedených v kontrolním hlášení.

Pro úplnost lze zdůraznit, že podávání kontrolního hlášení není časově ani jinak vázáno na podávání daňového přiznání. Tyto dva instituty jsou na sobě nezávislé, tedy i čtvrtletní plátcí podávají kontrolní hlášení měsíčně (pokud jim vznikla povinnost kontrolní hlášení podat). V případě, kdy se ve stejné lhůtě a za stejné období podává kontrolní hlášení i daňové přiznání, lze tato dvě podání učinit v jeden okamžik, nebo nezávisle na sobě. Zákon v tomto případě nepreferuje ani jednu z variant.

K § 101f (opravné a následné kontrolní hlášení)

Toto ustanovení zakotvuje možnost opravného kontrolního hlášení za podmínek uvedených v odstavci 1 a zakotvuje komplexní *lex specialis* vůči úpravě následného hlášení podle § 142 daňového řádu. Z povahy věci vyplývá, že se v tomto případě úprava uvedená v daňovém řádu nepoužije.

K odstavci 1

Toto ustanovení umožňuje plátcí ve lhůtě pro podání kontrolního hlášení nahradit již podané kontrolní hlášení opravným. Toto opravné kontrolní hlášení nastupuje namísto původně podaného kontrolního hlášení a stává se *de facto* „řádným kontrolním hlášením“. Správce daně vždy přihledne k poslednímu podanému (opravnému) kontrolnímu hlášení. Opravným kontrolním hlášením lze nahrazovat kontrolní hlášení i následné kontrolní, ale vždy se musí ale jednat o podání ve lhůtě (obdoba § 138 daňového řádu).

K odstavci 2

Zjistí-li plátce po uplynutí lhůty pro podání kontrolního hlášení nedostatky tohoto podání – typicky chybějící, neúplné nebo nesprávné údaje, pak již nemůže podat opravné kontrolní hlášení. V takovém okamžiku má povinnost podat do pěti dní od toho zjištění následné kontrolní hlášení (subjektivní lhůta). Plátce může být na tyto nedostatky rovněž upozorněn správcem daně v rámci postupu k odstranění pochybností (srov. § 101g odst. 2). Pakliže je plátce k odstranění pochybností vyzván, je povinen prostřednictvím následného kontrolního hlášení nedostatky napravit ve lhůtě pěti dní (srov. § 101g odst. 3), která počíná běžet ode dne, kdy byl na tyto nedostatky správcem daně upozorněn, protože od tohoto okamžiku lze objektivně říci, že o těch nedostatcích (pochybnostech) musel již najisto vědět.

Bylo by vhodné, aby mezi údaje, které bude mít plátce povinnost ve formuláři uvádět, v případě následného kontrolního hlášení patřilo i datum zjištění nedostatků, které vedou k nutnosti podat následné kontrolní hlášení, podobně jako je tomu například u dodatečného daňového přiznání. Toto datum je nezbytné pro určení počátku subjektivní lhůty, ve které je nutné následné kontrolní hlášení podat.

Opravné kontrolní hlášení i následné kontrolní hlášení lze rovněž podat pouze elektronicky.

K odstavci 3

Toto ustanovení zakotvuje, že ustanovení o kontrolním hlášení se použijí obdobně i na následné kontrolní hlášení, pokud zákon explicitně nestanoví speciální pravidlo pro následné kontrolní hlášení (např. § 101f odst. 2). Z důvodu legislativní zdrženlivosti a přehlednosti textu se jeví toto legislativní řešení jako nejvhodnější. Ustanovení o kontrolním hlášení se tedy použijí tam, kde neexistuje speciální úprava pro následné kontrolní hlášení, která má samozřejmě přednost. Typicky se tedy ustanovení o kontrolním hlášení nepoužije třeba v případě lhůty pro podání následného kontrolního hlášení, kde je pro následné kontrolní hlášení konstruován *lex specialis* 5 dní. Na druhou stranu lze uvést, že se použijí například ustanovení o formálních náležitostech (formát a struktura, povinnost podat elektronicky atd.) či ustanovení upravující následky za porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením.

K § 101g (postup při nesplnění povinnosti související s kontrolním hlášením)

K odstavci 1

V případě, kdy plátce nepodá kontrolní hlášení nebo následné kontrolní hlášení, ačkoli měl tuto povinnost, správce daně jej vyzve k podání. Zákon explicitně stanoví délku náhradní lhůty pro podání, která tedy činí 5 dní. Jde tak o lhůtu zákonnou, což má mimo jiné důsledek z hlediska nemožnosti požadovat její prodloužení. Není tedy třeba, aby správce daně lhůtu stanovoval individuálně v každé výzvě. S ohledem na nutnost získat informace z kontrolního hlášení neprodleně, není možné, aby tato lhůta byla delší, neboť by to vedlo k nežádoucím průtahům. Jedná se o speciální úpravu vůči té obsažené v ustanovení § 145 odst. 1 a 2 daňového řádu.

K odstavci 2 a 3

V případě, že vyvstanou ze strany správce daně pochybnosti o správnosti nebo úplnosti údajů uvedených v kontrolním hlášení (nebo následném kontrolním hlášení), může správce daně vyzvat plátce, aby tyto nedostatky napravil.

Plátce daně musí podat následné kontrolní hlášení, ve kterém doplní nebo změní vytýkané údaje. V případě, že se plátce domnívá, že uvedené údaje jsou správné a úplné, pouze je potvrdí (taktéž prostřednictvím následného kontrolního hlášení). Tato situace může typicky nastat v případě, kdy po křížové kontrole uváděných údajů správce daně odhalí nesrovnalosti mezi údaji uváděnými o stejném plnění dvěma plátcí. Jelikož správce daně zpravidla nedokáže *a priori* říci, který plátce uvedl údaje nesprávně, měl by zahájit postup k odstranění pochybností podle odstavce 2 vůči oběma. V zásadě však lze předpokládat, že jeden z plátců uvedl údaje správně a druhý chybně (odhlédneme-li od možnosti, že se spletli oba). Pak stačí, když ten, který uvedl údaje v kontrolním hlášení správně, pouze tyto údaje potvrdí prostřednictvím následného kontrolního hlášení, jehož znění bude stejné jako znění původního kontrolního hlášení, a druhý z plátců pak údaje doplní nebo změní v následném kontrolním hlášení. K této odezvě ze strany plátce daně musí dojít v zákonem stanovené lhůtě 5 dní. Po marném uplynutí této lhůty 5 dní správce daně plátce znovu nevyzývá k podání následného kontrolního hlášení, ale rovnou lze případně uplatnit sankce uvedené v ustanovení § 101h odst. 1 písm. c). Takováto konstrukce odpovídá zásadě rychlosti a procesní ekonomie.

Bylo by velice administrativně i časově náročné, kdyby po nepodání následného kontrolního hlášení musel správce daně plátce znovu vyzývat ke splnění téže povinnosti dle § 101g odst. 1. Kromě toho, že plátce by měl dbát na včasnou reakci, je potřeba, aby zároveň dostatečně vyhověl výzvě správce daně k odstranění pochybností. V případě, že tyto nebudou dostatečně rozptýleny, správce daně uloží sankci podle § 101h odst. 2.

Forma reakce prostřednictvím následného kontrolního hlášení, tj. vyplněného elektronického formuláře, umožňuje správci daně, aby dostal odpovídající správné a úplné údaje rychle a vhodným způsobem.

K odstavci 4

Odstavec 4 tohoto ustanovení konstruuje pro doručování výzev souvisejících s kontrolním hlášením *lex specialis* k obecným ustanovením o doručování, která jsou zakotvena v daňovém řádu (srov. § 39 a násl. daňového řádu). Navrhovaná právní úprava předpokládá doručování výlučně elektronickým způsobem. Zároveň je zde zřejmý hierarchický vztah mezi doručováním do datové schránky a na emailovou adresu. Správce daně v případě, že bude chtít doručovat výzvu danému plátci, si nejprve ověří, zda má tento plátce zpřístupněnu datovou schránku. Pokud ano, písemnost doručí touto cestou. Pakliže tomu tak není, výzva se doručí prostřednictvím e-mailové adresy, kterou bude plátce povinně uvádět.

Samotná povinnost uvádět kontaktní emailovou adresu bude konkretizována v příslušném formuláři. Tímto formulářem může být buďto samotné kontrolní hlášení nebo přihláška k registraci. Povinnost uvádět daný údaj by se z povahy věci měla vztahovat pouze na ty plátce, kteří tento údaj dosud neuvedli. Pravomoc k tomu požadovat tento údaj je dána jak v navrhovaném § 101d odst. 1, tak v § 126 daňového řádu.

K této úpravě bylo nutno přistoupit s ohledem na rychlost a flexibilitu vyžadovanou v otázkách souvisejících s kontrolním hlášením. V případě, kdy by správce daně musel plátce, kteří nemají zpřístupněnu datovou schránku, vyzývat písemně, byl by celý proces velice administrativně i časově náročný a zároveň s ohledem na potřebu rychlého získání dat velice neefektivní. Elektronická forma komunikace umožní širší využití automatizovaného zpracování výzev.

K odstavci 5

Právní úprava odstavce 5 stanovuje právní fikci doručení u výzev doručovaných prostřednictvím e-mailové adresy. Obdobnou úpravu lze již v současnosti nalézt v zákoně o dani z přidané hodnoty (srov. § 82 odst. 6 nebo navrhovaný §110k odst. 3). Nejedná se tedy v této oblasti o novum. Na výzvu doručovanou na elektronickou adresu se hledí jako na doručenu okamžikem odeslání správcem daně.

Z hlediska možnosti seznámit se s obsahem písemnosti a zareagovat v dané lhůtě (zpravidla 5 dnů) je doručení prostřednictvím emailu přísnější, než doručení do datové schránky, kde platí standardní určení okamžiku doručení. V případě emailové komunikace lze rovněž namítnout sníženou ochranu předávaných informací. Proto je doručování na emailovou adresu koncipováno jako sekundární, tj. nastupuje až v případě, kdy dotyčný nemá zpřístupněnu datovou schránku. Pokud se chce plátce daně vyhnout obtížím spojeným s emailovou komunikací, nic mu nebrání v tom, aby si zdarma zřídil datovou schránku.

K odstavci 6

V případě, že by nastala situace, kdy plátce nemá zpřístupněnu datovou schránku a zároveň zatím nesdělil správci daně svou emailovou adresu, správce daně bude využívat klasické instituty doručování dle daňového řádu a doručování výzev podle odst. 4 se neuplatní. Tento stav je však považován za nežádoucí, proto by měl správce daně dbát na to, aby od všech

plátců povinných podávat kontrolní hlášení obdržel emailovou adresu co nejdříve a plátce by měl poskytnout potřebnou součinnost a tuto adresu správci daně sdělit. Toto ustanovení by se mělo vztahovat pouze na výjimečné případy do doby, než se podaří zjednat nápravu, a standardně by měly být výzvy doručovány prostřednictvím datových schránek nebo emailové komunikace.

K § 101h (následky za porušení povinnosti související s kontrolním hlášením)

K odstavci 1

Odstavec 1 stanovuje pokutu za nesplnění povinnosti podat kontrolní hlášení nebo následné kontrolní hlášení. Cílem sankce podle odstavce 1 je zajištění motivace plátců k řádnému plnění povinnosti podání.

Tato pokuta je koncipována jako sankce vznikající ze zákona (ex lege). Jde o obdobnou konstrukci, kterou lze nalézt u pokuty za opožděné tvrzení daně (§ 250 daňového řádu) či u penále (§ 251 daňového řádu). Správce daně tak nemá prostor pro správní uvážení ohledně její výše, která je určena prostřednictvím absolutní částky (1 000 Kč, 10 000 Kč, 30 000 Kč a 50 000 Kč). Výhodou takové konstrukce je předvídatelnost a právní jistota ohledně toho, jaká výsledná sankce za dané pochybení hrozí, jakož i snížení rizika nerovného zacházení, klientelismu či libovůle. S ohledem na to, že se jedná o pokutu vznikající ze zákona, rozhodnutí správce daně o uložení této pokuty má charakter toliko deklaratorní. Správce daně svým rozhodnutím pouze potvrdí naplnění skutkových podstat sankce uvedených v písmenech a) až d). Se vzrůstajícím počtem pokut se administrativní náročnost proporcionálně nezvyšuje, např. proto, že správce daně nemusí každé jednotlivé rozhodnutí odůvodňovat.

Návrh rozlišuje čtyři různé situace, které řadí vzestupně podle závažnosti daného pochybení. Tím má být dosaženo nejen přiměřenosti sankce pro jednotlivé případy z hlediska závažnosti provinění, ale též vytvoření motivačního prvku pro ty plátce, kteří budou chtít závadný stav odstranit.

První situace vyjádřena pod písmenem a) dopadá na případy, kdy plátce sice nesplní povinnost podat kontrolní hlášení nebo následné kontrolní hlášení (srov. § 101f) včas, nicméně toto své pochybení napraví, aniž by k tomu byl správcem daně přímo donucen (vyzván). Sankce, která na takového plátce dopadne, je ve srovnání s ostatními případy mírná (1 000 Kč), neboť v chování plátce lze spatřovat stále prvek dobrovolnosti (nikoli donucení).

Druhá situace vyjádřena pod písmenem b) nastane v případě, kdy plátce ke splnění povinnosti musel správce daně vyzvat v souladu s § 101g odst. 1. Zde je sankce vyšší než v předchozím případě (10 000 Kč), neboť plátce je k nápravě donucen až správcem daně a lze předpokládat, že bez takového donucení by kontrolní hlášení plátce nepodal.

Třetí výše sankce vyjádřená pod písmenem c) je poměrně úzce specializovaná pouze na případy, kdy plátce nepodá následné kontrolní hlášení v rámci postupu k odstranění pochybností. Tato sankce ve výši 30 000 Kč je tedy uložena v situaci, kdy byl plátce správcem daně vyzván k odstranění pochybností, ale na tuto výzvu nijak nereagoval, tedy nedoplnil nebo nezměnil údaje prostřednictvím následného kontrolního hlášení, ani tímto způsobem nepotvrdil údaje původně uvedené v kontrolním hlášení. V případě této nečinnosti není možno z povahy věci využít sankce podle ustanovení § 101h odst. 1 písm. a), b) ani d) a zároveň nelze uplatnit ani sankci podle § 101h odst. 2, neboť tuto může správce daně uložit až v situaci, kdy plátce následné kontrolní hlášení v rámci postupu k odstranění pochybností podá, nicméně tímto dostatečně nerozptýlí pochybnosti na straně správce daně.

Čtvrtá situace vyjádřena pod písmenem d) má postihovat nejzávažnější typ prohřešku, k němuž dojde v případě, kdy plátce podání kontrolního hlášení nebo následného kontrolního hlášení neprovede ani na výzvu správce daně. Zde nastupuje nejvyšší z ukládaných sankcí (50 000 Kč).

K odstavci 2

Sankce podle odstavce 2 dopadne na situace, kdy plátce daně, po předchozí výzvě správce daně k odstranění pochybností, tyto pochybnosti nerozptýlí, ačkoli podal následné kontrolní hlášení, jehož účelem bylo údaje nesprávné nebo neúplné údaje doplnit nebo změnit, resp. potvrdit původní údaje.

Správce daně ukládá pokutu podle tohoto odstavce konstitutivním rozhodnutím. Pokutu lze uložit až do výše 50 000 Kč, tzn. správci daně je dána diskreční pravomoc k tomu, aby zohlednil konkrétní případ porušení povinnosti a mohl uložit pokutu v adekvátní výši.

Skutkové podstaty pokuty v odstavci 2 korespondují s povinnostmi vyplývajícími z výzvy správce daně k odstranění pochybností (srov. § 101g). Sankce tedy nastoupí ve chvíli, kdy ani údaje uvedené v podaném následném kontrolním hlášení nevedou k rozptýlení pochybností správce daně. Zde je nutné zdůraznit, že skutkovou podstatou pokuty není nekonání plátce. Hypotéza právní normy v odstavci 2 předpokládá podání následného kontrolního hlášení. Plátce na výzvu správce daně reaguje učiněním dalšího podání (následného kontrolního hlášení), avšak kvalita podaných údajů v tomto hlášení nepostačuje k odstranění všech pochybností, které správce daně ve výzvě uvedl. Může nastat i taková situace, kdy plátce na výzvu správce daně k doplnění nebo změně údajů uvedených v kontrolním hlášení prostřednictvím následného kontrolního hlášení nereaguje (nepodá následné kontrolní hlášení). V takovém případě nenastupuje sankce podle odstavce 2, nýbrž sankce podle odstavce 1 písm. c).

K odstavci 3

Základní výše pokuty postihující nedodržení povinností souvisejících s kontrolním hlášením se v některých případech může jevit jako příliš nízká, resp. plně nevystihující závažnost porušení dané povinnosti a jeho důsledků pro správu daní.

Pokuta podle odstavce 3, jak je patrné z legislativního textu, nastupuje vedle pokut uložených podle odstavce 1 nebo 2, pouze pokud je naplněna vyžadovaná společenská nebezpečnost. Může jít např. o situace, kdy plátce opakovaně porušuje povinnosti související s kontrolním hlášením (např. opakovaně nepodává kontrolní hlášení), či samotné porušení povinností dosahuje vysokého stupně intenzity nebezpečnosti bránícího naplnění hlavního cíle správy daní (např. správce daně kontrolní činností zjistil, že plátce neuvedl v kontrolním hlášení 90% zdanitelných plnění, ačkoli měl povinnost je v kontrolním hlášení uvést).

Pokuta podle odstavce 3 je svou povahou fakultativní a lze ji uložit pouze v případě, že již byla uložena pokuta podle odstavce 1 nebo 2. V případě kombinace této pokuty s pokutou podle odstavce 2 není k jejímu uložení potřeba, aby došlo k uložení pokuty podle odstavce 2 v maximální výši, kterou je možno v rámci diskreční pravomoci stanovit. Tedy i v případě, kdy nebude výše pokuty podle odstavce 2 dosahovat 50 000 Kč, lze uložit pokutu podle odstavce 3.

Pokud správce daně svou úvahou neshledá, že došlo porušením povinností souvisejících s kontrolním hlášením k závažnému ztížení nebo maření správy daní, tuto pokutu neuloží. Pokutu lze uložit až do výše 500 000 Kč. Je na správci daně, aby vyhodnotil stupeň závažnosti porušení povinností a uložil adekvátní výši této pokuty. Tato pokuta nevzniká

přímo ze zákona, ale je výsledkem správního uvážení zahrnujícího především přezkoumatelné zdůvodnění toho, proč v daném případě nepostačovala standardní zákonná výše pokuty.

Daňové právo (např. ustanovení § 106a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, nebo nově navrhované ustanovení s účinností k 1. lednu 2015 § 43d zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů) operuje s pojmy „závažným způsobem porušuje povinnosti vztahující se ke správě daní“, resp. „závažným způsobem porušuje daňové, celní nebo účetní předpisy“. Porušení takových povinností pak má právní dopad na ekonomickou aktivitu daného subjektu – dle § 106a zákona o DPH se daňový subjekt stává nespolehlivým plátcem, nebo dle § 43 zákona o spotřebních daních nesplňuje jednu z podmínek pro vydání povolení. Ustanovení § 101h tohoto návrhu zákona používá obdobné hodnotové pojmosloví. Nelze jej však postavit na roveň výše uvedených. Je však nutné podotknout, že při naplnění určité míry intenzity porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením, by mohlo dojít k tomu, že bude plátce v návaznosti na § 106a zákona o DPH prohlášen za nespolehlivého plátce.

K odstavci 4

V odstavci 4 je s ohledem na to, že pokuta podle odstavce 1 vzniká ze zákona, uložena správcí daně povinnost vydat deklaratorní rozhodnutí (viz důvodová zpráva k odstavci 1), kterým plátci sdělí, že ke vzniku pokuty došlo. Současně je stanovena povinnost předepsat tuto pokutu do evidence daní. Jde o standardní ustanovení užívané v obdobných situacích (srov. § 251 odst. 3 daňového řádu).

K odstavci 5

Odstavec 5 stanoví splatnost pokuty podle odstavců 1 až 3 do 15 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým je stanovena. Jde o standardní lhůtu, která se uplatní i v případě doměření daně, penále či pořádkové pokuty. Jejím prostřednictvím je tak fakticky zajištěn odkladný účinek odvolání, neboť právní moc nemůže nastat dříve, než je skončeno případné odvolací řízení.

K odstavci 6

Jak už bylo naznačeno v důvodové zprávě k pokutám v odstavcích 2 a 3, je správce daně při svém rozhodování o uložení výše pokuty podle odstavce 2 a 3 povinen přihlédnout k tomu, jakým způsobem se porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením projeví na možnosti naplnit hlavní cíl správy daní. Správce daně přihlíží např. k závažnosti, době trvání a případným následkům protiprávního jednání. Taktéž je relevantní, zda dochází k součinnosti plátce a správce daně při plnění povinností souvisejících s kontrolním hlášením. V neposlední řadě správce daně při stanovení výše pokuty podle odstavce 2 posuzuje, v jakém rozsahu byly odstraněny pochybnosti, které ve výzvě uvedl.

K § 101i (lhůta pro zánik povinností související s kontrolním hlášením)

K odstavci 1

Dle ustanovení odstavce 1 je stanovena lhůta, do kdy je plátce povinen plnit povinnosti vyplývající z ustanovení o kontrolním hlášení. Tato lhůta koresponduje s lhůtou pro stanovení daně.

Pokud se bude jednat o plátce daně s měsíčním zdaňovacím obdobím, lhůta pro stanovení daně (za konkrétní zdaňovací období) uplyne ve stejný okamžik, jako lhůta pro plnění povinností souvisejících s kontrolním hlášením za dané zdaňovací období. Jinými slovy, ve chvíli kdy uplyne lhůta pro stanovení daně za období leden, dojde také k uplynutí lhůty pro plnění povinností souvisejících s kontrolním hlášením podaným za období leden.

Jiná situace nastane u plátce s čtvrtletním zdaňovacím obdobím. Ten je povinen, stejně jako plátce s měsíčním zdaňovacím obdobím, podávat kontrolní hlášení za kalendářní měsíc, pokud mu vznikla povinnost podat kontrolní hlášení (srov. § 101c a 101e návrhu zákona). Daňové přiznání však podává jednou za 3 měsíce. Lhůta pro plnění povinností souvisejících s kontrolním hlášením daného čtvrtletí (leden-březen), tzn. fakticky pro 3 podaná kontrolní hlášení, uplyne v jeden okamžik, a to uplynutím lhůty pro stanovení daně za dané čtvrtletí.

K odstavci 2

V navrhovaném odstavci 2 je upravena objektivní prekluzivní lhůta pro uložení pokuty za nesplnění povinností souvisejících s kontrolním hlášením, resp. pro rozhodnutí o povinnosti ji platit. Délka této lhůty se navrhuje jako tříletá s tím, že se bude počítat ode dne, ve kterém došlo k porušení povinnosti. Navržená délka lhůty navazuje na základní délku lhůty pro stanovení daně, která představuje obvyklý časový standard, ve kterém správce daně může dané pochybení odhalit. Pokud by došlo ke zkrácení dané lhůty, vedlo by to k nežádoucímu omezení ohledně doby, ve které lze účinně indikovat porušení dané povinnosti a rozhodnout o uložení pokuty.

Ke stanovení této lhůty bylo přistoupeno také z důvodu, že úkony související s ukládáním pokuty nemají na délku lhůty pro stanovení daně vliv a pochybení, které by nastalo krátce před koncem této lhůty, by bylo s ohledem na prekluzi nesankcionovatelné.

K bodu 72 (§ 102 odst. 3)

Jedná se o sjednocení textu ustanovení z důvodu vyšší míry právní jistoty s navrhovaným zněním kontrolního hlášení. Věcně nedochází ke změně.

K bodu 73 (§ 106 odst. 7 věta třetí)

Jedná se o legislativně technickou úpravu v souvislosti s novelizací § 106f odst. 5.

K bodu 74 (§ 106e odst. 1 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu v souvislosti s novelizací § 106e.

K bodu 75 (§ 106e odst. 1 písm. b))

Jedná se o úpravu zákona na základě požadavku vyplývající z aplikační praxe správce daně. Tato nová úprava umožňuje, aby správce daně mohl zrušit registraci skupiny v situaci, kdy počet členů skupiny klesne pod dva. Daná úprava je plně v souladu s podmínkami, které byly předmětem konzultace s Poradním výborem pro daň z přidané hodnoty.

K bodu 76 (§ 106f odst. 5)

Do textu § 106f zákona o DPH se doplňuje jednoznačná úprava pro stanovení okamžiku, kdy se člen skupiny stává plátcem po zániku jeho členství ve skupině, která dosud v zákoně chybí. Jedná se o obdobnou úpravu jako v § 106e odst. 3 (viz zrušení odstavce 5 § 95a). Daná úprava je plně v souladu s podmínkami, které byly předmětem konzultace s Poradním výborem pro daň z přidané hodnoty.

K bodu 77 (§ 108 odst. 1 písm. j))

Jedná se o aplikaci judikátu C-409/04 Teleos, podle kterého je nově osobou povinnou přiznat daň osoba registrovaná k dani v jiném členském státě. Tato osoba je povinna přiznat daň, pokud jí plátce dodal zboží do jiného členského státu s tím, že zboží bude odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu, plátce oprávněně uplatnil osvobození od daně s nárokem na odpočet daně, a zjistí se, že k odeslání nebo přepravě zboží do jiného členského státu ve skutečnosti nedošlo a zboží se nachází v tuzemsku. Jedná se tedy o případ, že nebyla splněna povinnost deklarovaného záměru zboží do jiného členského státu přepravit nebo

odeslat a nebylo tak možné uplatnit osvobození při dodání zboží do jiného členského státu podle § 64 tohoto zákona a plátce přijal všechna opatření, která od něho mohou být rozumně požadována k prokázání osvobození při dodání zboží do jiného členského státu.

K bodu 78 (§ 109 odst. 1 úvodní část ustanovení)

Jedná se o doplnění a upřesnění textu v případě ručení příjemce zdanitelného plnění za nezaplacenou daň z tohoto plnění, a to z důvodu nejasností vyplývajících z výkladu aplikovatelnosti ručení u nezaplacené DPH ze zálohy.

K bodu 79 (§ 109 odst. 3 a 4)

Jedná se o úpravu v souvislosti s provedením úpravy v § 109 odst. 1.

K bodu 80 (příloha č. 6)

V souvislosti s úpravou v § 92f se v příloze č. 6 stanoví seznam dodání zboží nebo poskytnutí služeb, u nichž bude vláda oprávněna na základě zmocňovacího ustanovení stanovit nařízením, že se použije režim přenesení daňové povinnosti.

Seznam v bodech 1 až 9 vychází z výčtu plnění uvedených v čl. 199a směrnice o DPH. Bod 10 přílohy č. 6 umožní postupovat obdobně v případě dodání zboží a poskytnutí služeb na základě případné individuální odchylky, pokud by České republice byla v budoucnu udělena Radou EU podle čl. 395 směrnice o DPH.

K čl. II – přechodná ustanovení

K bodu 1

Toto přechodné ustanovení stanovuje, že pro uplatnění daně, jakož i práv a povinností vyplývajících ze zákona za zdaňovací období před účinností tohoto zákona se použijí předpisy platné do dne předcházejícího účinnosti (dosavadní předpisy).

K bodu 2

Toto přechodné ustanovení doplňuje bod 2., který do § 4a opět zahrnul i nájem nemovitých věcí. Přechodné ustanovení stanovuje pravidla výpočtu obratu za období, která zahrnují původní i novou úpravu. Počínaje dnem účinnosti novely zákona o DPH se tedy bude obrat zjišťovat tak, že se do obratu za kalendářní měsíce roku 2014 nebudou započítávat údaje za nájem nemovitých věcí podle § 56a, ale počínaje měsícem lednem 2015 se již budou tyto údaje započítávat. Po přechodnou dobu, vlastně rok 2015, se bude obrat za nejvýše 12 kalendářních měsíců skládat z údajů kalendářních měsíců roku 2014 bez nájmu podle § 56a a z údajů kalendářních měsíců roku 2015 vč. nájmu podle § 56a. Poprvé tak bude obrat za všechny kalendářní měsíce vč. nájmu podle § 56a zjištěn za celý rok 2015.

K části druhé - změna zákona č. 47/2011 Sb.

K čl. III

Jedná se o legislativně technickou změnu rušící novelizační bod, jehož nabytím účinnosti od 1. července 2015 by došlo k pozbytí platnosti ustanovení § 92d zákona o DPH, které dosud upravuje režim přenesení daňové povinnosti při převodu povolenek na emise skleníkových plynů. Tato změna souvisí s novou koncepcí dočasněho použití režimu přenesení daňové povinnosti v zákoně o DPH. Povinnost uplatňovat režim přenesení daňové povinnosti při převodu povolenek na emise skleníkových plynů, která byla v dosavadním § 92d, bude upravena v rámci nařízení vlády ve vazbě na nový § 92f a přílohu č. 6. Tato změna se činí také z důvodu, že došlo k prodloužení možnosti použít režim přenesení daňové povinnosti při

obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů až do 31. prosince 2018 (čl. 199a směrnice o DPH, ve znění směrnice 2013/43/EU).

K části třetí – změna celního zákona

K čl. IV

K bodu 1 (§ 293 odst. 1 písm. h) a § 294 odst. 1 písm. h))

Navrhuje se do celního zákona nově doplnit úpravu způsobu a podmínek vykazování statistických údajů o obchodu se zbožím mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropské unie včetně povinností zpravodajských jednotek za účelem stanovení základního výčtu povinností i postupů povinných subjektů (včetně sankcí za jejich nedodržení) při sdělování údajů o obchodu se zbožím mezi členskými státy Evropské unie a Českou republikou. Navržená právní úprava vymezuje přímo v celním zákoně výčet povinností a sankcí za jejich porušení.

V souvislosti se změnou § 319 odst. 4 a 5 celního zákona je nutné změnit znění § 293 odst. 1 písm. h) a § 294 odst. 1 písm. h) tak, aby přestupek zahrnoval rovněž i porušení povinností nově stanovených v § 319 odst. 5.

K bodu 2 (§ 319 odst. 4)

Navrženým textem se stanovuje povinnost zpravodajských jednotek, pokud dosáhnou prahu pro vykazování (zvláště pro odeslání a zvláště pro přijetí zboží), sdělovat informace o obchodu se zbožím mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropské unie. Zároveň se upravuje způsob sdělování těchto statistických údajů.

K bodu 3 (§ 319 odst. 5 a 6)

Upravují se konkrétní povinnosti zpravodajských jednotek a zmocnění Českého statistického úřadu a Ministerstva financí k vydání prováděcího předpisu v oblasti statistiky zahraničního obchodu, tj. statistiky vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropské unie. Jedná se o legislativně technickou úpravu, která zpřesňuje stávající zmocnění Českého statistického úřadu a Ministerstva financí k vydání vyhlášky.

K části čtvrté - změna zákona č. 502/2012 Sb.

K čl. V

Zákon č. 458/2011 Sb. a následně zákon č. 502/2012 Sb., který danou úpravu pouze převzal, zakotvil snížení limitu pro vznik plátcovství u daně z přidané hodnoty z 1 mil. Kč na 750 tis. Kč, a to s odloženou účinností od 1. ledna 2015, tedy ke spuštění jednoho inkasního místa. Jednalo se o jeden z kompenzačních mechanismů ke změnám v oblasti daně z příjmů, které se se spuštěním jednoho inkasního místa pojily. Vzhledem k tomu, že nedojde ke spuštění jednoho inkasního místa k 1. lednu 2015, navrhuje se zrušit toto snížení limitu, tedy zachovat stávající výši obratu 1 mil. Kč.

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází také ke zrušení bodu 2 týkajícího se právní úpravy bezdlužnosti.

K části páté – účinnost

K čl. VI

Účinnost zákona se navrhuje k datu 1. ledna 2015 s výjimkou ustanovení části první čl. I bodů 52, 56, 66, 69, 71 a 72, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2016 a obsahují opatření proti daňovým podvodům (institut kontrolního hlášení), resp. s nimi souvisejí.

Návrh také upravuje platnost reverse charge při převodu povolenek na emise skleníkových plynů (v části druhé).

Pro část čtvrtou, kterou se ruší snížení obratu pro vznik plátcovství od 31. prosince 2014 z 1 mil. Kč na 750 tis. Kč, je zvolena účinnost dřívější, a to z důvodu předejití nežádoucí aplikace principu přednosti vtělování novel s dřívější platností před těmi s platností pozdější.

V Praze dne 27. srpna 2014

Mgr. Bohuslav Sobotka, v.r.
předseda vlády

Ing. Andrej Babiš, v.r.
1. místopředseda vlády a ministr financí